

WIADOMOŚCI PORTU GDYŃSKIEGO

ROK IV.
WRZESIEŃ 1934
NR. 9.

• BALTIC • TRADE • DEVELOPER •

• POLSKA • AGENCJA • TELEGRAFICZNA • P. A. T. • WARSZAWA •

Polska Agencja Morska

SP. Z O. O.

POLISH SHIPPING AGENCY LTD

Adres telegraficzny:
P. A. M.

GDYNIA

ul. Świętojańska
tel. 2957

GDAŃSK

Elisabethwall 4
tel. 24941

**Maklerstwo okrętowe.
Transporty morskie
towarów masowych.
Asekuracja trans-
portów morskich.**

Agencja linii okrętowych
z Gdyni i Gdańska do:

Tallina – Helsingforsu –
Rygi – Rotterdamu –
portów Reńskich – Lon-
dynu – Hull – Halifax –
Nowego Jorku

REGULARNA
KOMUNIKACJA
OKRĘTOWA

Linie między Gdynią, Gdańskiem a portami:

WSCHODN. NORWEGII:
Fred Olsen & Co.

Oslo oraz inne Wschodnio-
Norweskie porty.

Dwutygodniowe odjazdy w obu
kierunkach.

ZACHODN. NORWEGII:

Bergenske-Stavangerske
Stavanger, Bergen, Trond-
helm oraz inne Zachodnio-
Norweskie porty.

Dwutygodniowe odjazdy w obu
kierunkach.

ZACHODNIEJ SZWECJI:

Baltic Line
Helsingborg, Malmö, Göteborg
Dwutygodniowe odjazdy w obu
kierunkach.

**WSCHODN. i POŁUDN.
SZWECJI oraz LITWY:**

Svenska Amerika Linien
Sztokholm, Kalmar, Kalskro-
na, Kfajpeda.

Odjazdy co tydzień w obu
kierunkach.

**HISZPANII, PORTUGALII,
MAROKKA i WYSP KA-
NARYJSKICH:**

Odenburg - Portugiesische
Dampfschiffs - Rhederel
Odjazdy raz na miesiąc.

**ZACHODNIEGO MORZA
ŚRÓDZIEMNEGO:**

Svenska Lloyd
Porty Południowej Hiszpanii,
Śródziemnomorskie porty
Francji, porty Zachodnich
Włoch i Sycylii.

Odjazdy raz na miesiąc w obu
kierunkach. Specjalna linja
do transportu owoców po-
łudniowych.

Rob. M. Stoman Jr.

Odjazdy do tychże portów
z Gdyni i Gdańska raz na
miesiąc.

POŁUDNIOW. AMERYKI:

Finland Syd Amerika Linien
Rio de Janeiro, Santos, Bue-
nos Aires, Wyspy Kanaryjskie.
Odjazdy 2 razy na miesiąc
w obu kierunkach.

ZATOKI MEKSYKAŃSK:

Gulf Gdynia Line
New Orleans, Galveston, Hou-
ston, Tampa, Savannah.
Odjazdy co 10 dni do Gdyni.

**POŁUDNIOWEJ AFRYKI
i AUSTRALJI:**

Wilh. Wilhelmsen
Cape Town, Fremantle, Adela-
da, Melbourne, Sydney, Brisbane
Odjazdy raz na miesiąc,

Rederiaktiebolaget
Transatlantic

Cape Town, Algoa Bay, East-
London, Durban, Lourenco
Marques.

Odjazdy raz na miesiąc.

INDYJ BRYTYJSKICH:

Wilh. Wilhelmsen
Svenska Ostasiatiska
Kompaniet
Karachi, Bombaj, Madras,
Kalkutta, Rangoon.
Odjazdy z Gdyni co 3 tygodnie.

Pozatem przyjmuje się to-
wary na konosament prze-
ściowy do Irlandji, Kanady,
U. S. A., Zach. Afryki, Zato-
ki Perskiej, Indji, Wschod-
niej Azji i Australji

Zgłoszenia ładunków, wymiana konosamentów, informacje
u agentów

**B E R G E N S K E
BALTIC TRANSPORTS LTD.,**

GDYNIA, Plac Kaszubski 1, tel. 29-11
GDAŃSK, Langermarkt 3, „ 225-41

Przedstawicielstwa

WARSZAWA,
Roman Dobronoki, Moniuszki 3, tel. 635-20

KATOWICE,
Włodzimierz Rymarkiewicz, Andrzeja 14, tel. 301-75

ŁÓDŹ,
Składy Towarowe „WARRANT”, Al. Kościuszki 15,
tel. 203-98

SVENSKA ORIENT LINIEN.

szybka komunikacja statkami motorowymi między:
POLSKĄ A BLISKIM WSCHODEM

Miesięcznie 3-4 statki w obu kierunkach.
Gdynia – Gdańsk – Aleksandria – Jaffa – Haifa – Bejrut – Pireus –
Istanbul oraz inne porty Lewantyjskie.

Szybkość, Sprawność, Wygoda.

Zgłoszenia ładunków, wymiana konosamentów, informacje u agentów:

Polska-Lewant, Agencja Okrętowa, Sp. z o. p.
Adr. Tel. POLLEWANT-GDYNIA, Tel. 29-11

BERGENSKE BALTIC TRANSPORTS LTD., A. G.
Gdańsk, tel 225-41

WIADOMOŚCI PORTU GDYŃSKIEGO

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

WARSZAWA, MIODOWA 22 P.A.T. TEL. 11.75-28 i 11.80-15 KONTO P.K.O. 730.

WYDAWCA - POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA.

REDAKTOR - OSKAR STEMPEL.

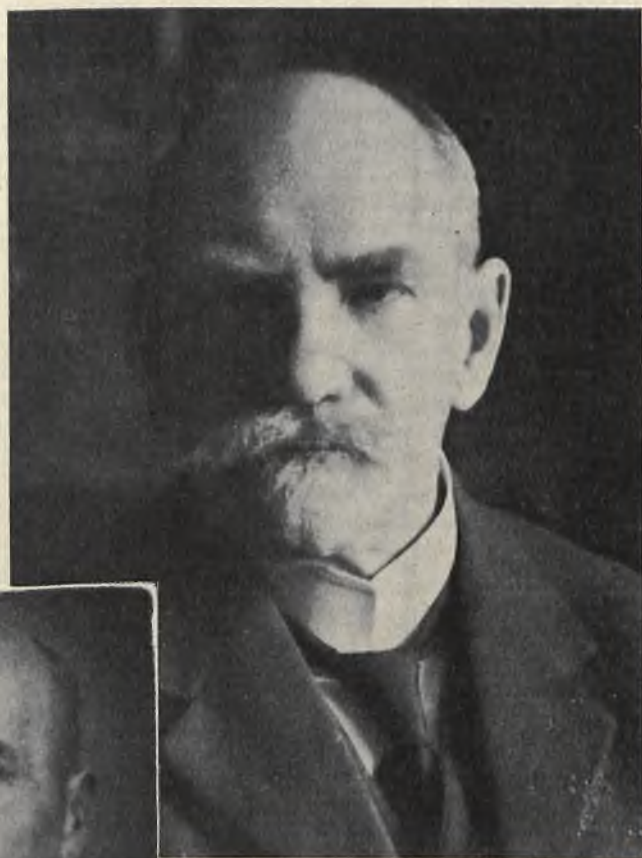
The new commercial agreement will revive the Polish-Finnish trade relations

THERE are countries among whom the exchange of goods viewed from the standpoint of the returns of the trade balance, is invariably evolving within a certain definite proportion to one another; this being due to the permanent natural relation of the economic factors in the respective countries.

Poland's trade balance with a range of overseas as well as European countries is keeping steadily passive, and her export is insignificant when compared with the bulk of her imports from those countries.

Likewise in some other countries among which Finland may also be ranked, the situation in this respect is similar to that of Poland.

Irrespective of the natural trend of mutual relations between the individual countries, it is expedient, especially during the universal depression, to tend towards an extension of commercial exchange with those countries. This might be effected by lowering customs rates and by relaxing from the restrictions hampering trade on either side.

President P. E. Swinhufud

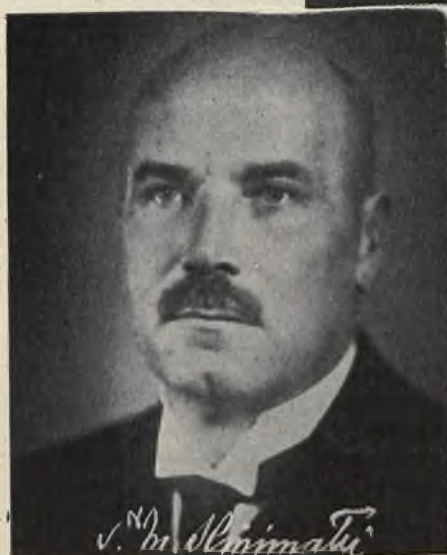
the new Polish Custom tariff of 11th October 1933.

It is to be hoped that this arrangement may become an incentive for both countries to strengthen a regular exchange of commodities, and will stimulate the economical intercourse between both States-Poland and Finland.

Franciszek Doleżał

Dr. Franciszek Doleżał
Vice-Minister of Industry and Commerce

Prime Minister of Finland T. M. Kivimaki

A compact to that effect is exemplified by the recent Polono-Finnish agreement concluded on the 30th June, having been called forth by

Finlandja i Polska w dziejowym stosunku

SZCZEGÓLNE ożywienie w stosunkach politycznych między Finlandją a Polską dało się zaobserwować raz zwłaszcza w dziejach. Czteryście lat mija od tego wydarzenia w naszej historii, opromienionego blaskiem poetyckim czasów rycerskich i wspaniałych czynów wojennych. Wtedy to również, jak się zdaje, dały o sobie znać po raz pierwszy dążenia naszego ludu do niezawisłości państwowej. Lecz był to jeszcze sen o niepodległości.

Główna część ówczesnej Finlandji stanowiła księstwo, nadane jako apanaż Janowi, drugiemu skolei synowi Gustawa Wazy, króla Szwecji i Finlandji. Siedzibą księcia była stolica Finlandji, Turku. Książę ten, który nie miał w tym czasie jeszcze lat trzydziestu, „pięknego oblicza i zgrabnej postaci“, bystry i uzdolniony, lecz próżny i gorącego usposobienia, posiadał w swej Radzie oprócz Finlandczyków, jednego Szweda i jednego Polaka. Ten ostatni zwał się Gipfert. Miał on duży wpływ na młodego księcia, zazwyczaj korzystny dla spraw publicznych, przecież nie we wszystkich wypadkach. Gipfert, chcąc zapewne zwiększyć jeszcze autorytet, jakim cieszył się u swego pana, sprawił, że wzrok tego urodziwego i młodego księcia, pełen tęsknot romantycznych, zwrócił się w stronę dalekiej Polski, ku pięknej księżniczce Katarzynie, słynącej skromnością i dobrocią serca córce króla Zygmunta i jego żony Bony Sforza.

Skończyło się wszystko, o czem wiadomo powszechnie, jak w najlepszym romansie. Starszy brat księcia, który właśnie zasiadł był na tronie Królestwa, najpierw dał swą zgodę monarszą na zamierzone małżeństwo, niebawem jednak cofnął ją, prawdopodobnie w zamiarze doprowadzenia do klótni ze swym nazbyt niezależnym wasalem. Lecz młody książę, który, otrzymawszy kraj we władanie lenne w r. 1555, spędził w swem księstwie fińskim, pomijając kilka krótkotrwałych wyjazdów, już siedem lat, nie zląkł się przeszkód i trudności, jakie za tą odmową zgody królewskiej kryły się, a, pewnego pięknego poranka, latem r. 1562, wyruszył do Gdańska na statku fińskim, noszącym piękną, patriotycznie brzmiącą nazwę: „Ursus finlandicus“, — „Niedźwiedź finlandzki“. Statkiem dowodził Henrikki Innamaa, mieszczanin z Turku. Zaślubiny odprawiono z wielkim przepychem następnej jesieni w Wilnie,

skąd książę Jan ze swą młodą małżonką odjechał do Pernu, cudem wprost omijając zasadzkę, zastawioną na niego przez Rosjan. Trzeba bowiem wiedzieć, że Car moskiewski, Iwan Groźny, ubiegał się również o rękę pięknej Katarzyny, lecz spotkał się z jej stanowczą odmową, czego nigdy nie darował księżniczce, jak zresztą nie zapomniał nigdy urazy swemu szczęśliwemu od siebie współzawodnikowi, księciu Janowi. Dopiero na święta Bożego Narodzenia zjechała młoda para do Turku, gdzie na jej cześć odbyły się wspaniałe uroczystości powitalne, które trwały blisko dwa tygodnie.

Jan był człowiekiem ambitnym, że zaś przywiązał się bardzo do swego księstwa i do swych poddanych, postanowił nauczyć się mówić po fińsku. W tym też języku odpowiedział raz na list króla Francji, napisany po francusku, uzasadniając to w ten sposób, że „i on również pozwala sobie zwrócić się do J. K. Mości Wielce Chrześcijańskiej w języku swego kraju“. Szlachta finlandzka, która w tych czasach była jeszcze najzupełniej fińska z języka, tak dalece, że wielu z panów, którym nie zdarzyło się bawić przez dłuższy czas w Szwecji, nie znało wcale języka szwedzkiego, doszła do szczytu swego znaczenia w ostatnich dziesiątkach lat w. XVI-go. W jej rękach w gruncie rzeczy znajdowało się kierownictwo polityki wschodniej królestwa Szwecji i Finlandji. To samo możnaby powiedzieć o roli jej w wojnach. W okresie tym bowiem chwała oręża Królestwa jest przede wszystkim zasługą dowódców i oddziałów Finlandczyków. Wszystko to sprawiło, że książę Jan, dając się wieść pozorom, wierzył, że fundamenty, na których opierała się jego władza w Finlandji, są mocniejsze niż były naprawdę.

W tym czasie król Eryk szwedzki wdał się w wojnę z Polską, której dom panujący, jak się rzekło, był w bliskim związku rodzinnym z księciem Janem.

Okoliczność ta sprawiła, że między dwoma braćmi wybuchł zatarg zbrojny. Finlandczycy jednak, co było wielkim zawodem dla księcia, który więcej ufał w swą dobrą sławę wśród ludu, niż w jego wierność względem króla, w ogromnej większości wypowiedzieli się przy swym prawym panu, władcy Królestwa.

To też walka skończyła się uwięzieniem księcia i jego żony, księżniczki polskiej, która podzieliła los męża, odrzucając łaskę wolności, ofiarowaną jej przez króla Eryka.

Katarzyna oznajmiła swą wolę posłom królewskim, jak głosi dziejopis, wskazując na dewizę, wyrytą na swej obrączce ślubnej: „Nihil nisi mors“ — śmierć tylko może nas rozłączyć“.

Wydarzenia te działy się w końcu lata r. 1563.

W pięć lat później role zmieniły się. Jan wstępuje na tron królestwa Szwecji i Finlandji, wskutek czego Katarzyna Jagiellonka staje się królową szwedzką, Eryk zaś, dotknięty niepoczytalnością, jest z kolei więźniem Jana, swego młodszego brata. Jednocześnie Klaus Fleming, szlachcic finlandzki, który ongiś, dochowując wierności królowi Erykowi, oblegał twierdzę w Turku i wziął do niewoli Jana, zostaje obecnie, po powołaniu tego ostatniego na tron, jego mężem zaufania i najbliższym doradcą, a niebawem — najznamienitszą osobą w państwie, skupiającą w swych rękach władzę naczelnego wodza floty, wielkiego hetmana królestwa i pierwszego członka Rady przybocznej króla.

Jemu też powierzył król Jan pieczę nad sprawami księcia Zygmunta, następcy tronu w Szwecji i Finlandji, który tymczasem wybrany został królem Polski i który miał objąć dziedzictwo po swym ojcu, gdy ten umarł w r. 1593.

Data ta jest dla Szwecji i Finlandji początkiem okresu, zwanego okresem Klausego Fleminga, męża niezapomnianej pamięci. Był to okres wielkich zamieszek wewnętrznych, wojen religijnych, walk sukcesyjnych. Surowy pan finlandzki, twarzą jak żelazo, niewzruszenie wierny swemu królowi Zygmontowi, odgrywał w dziejach tych czasów aż do roku 1597, w którym umarł, rolę najpierwszą. Z jego śmiercią sprawę Zygmunta uważać należy za przepadłą tak w Szwecji jak w Finlandji. Stryj króla, książę Karol, zabiega zresztą o poparcie wśród przywódców protestantyzmu i zwolenników demokracji chłopskiej i, uzyskawszy je, zajmuje tron Szwecji i Finlandji.

Jak się zdaje, już za życia księcia Jana, w umysłach kilku młodych panów finlandzkich zrodziła się myśl niepodległego państwa finlandzkiego, a jest rzeczą niewątpliwą, że i sam ks. Jan marzył o niepodległości Finlandji w tym okresie swego życia, gdy jeszcze nie mógł przeczuwać, że będzie niegdyś władcą całego królestwa. Później Klaus Fleming skupił całą szlachtę finlandzką dokoła Zygmunta, który zamieszkał w swem nowym królestwie, Polsce, gdyż ten ostatni był przecież także prawym panem Szwecji i Finlandji. Niezależ-

Minister Spraw Zagr. A. Hackzell

nie jednak od tych racji ściśle legitymistycznych, Flaming i inni panowie finlandzcy kierowali się niewątpliwie innymi również względami w swej orientacji polskiej.

Nie trzeba zapominać, że król Zygmunt przebywał daleko od kraju i że obdarzył Fleminga o wiele większą władzę niż król Jan. Co zaś do szlachty finlandzkiej, to spodziewała się ona, że unja z Polską przyniesie jej nowe przywileje kosztem innych stanów, zwłaszcza stanu włościańskiego, którego wzrastające znaczenie nie przestawało jej niepokoić. Podobne nadzieje ożywiały poprzednio magnatów szwedzkich, którzy w unji z Danją, gdzie istniało poddaństwo chłopów, pragnęli znaleźć podporę dla swej społecznej i politycznej przewagi. Jednak panom finlandzkim przyświecały i inne, bardziej patriotyczne cele. Mieli oni prawo spodziewać się, że, dzięki ścisłemu związkowi z Polską, Finlandja będzie mogła stawić większy opór Rosji, z którą musiała walczyć bez wytechnienia. Szlachta finlandzka mniemać mogła również, że orientacja polska otworzy przed nią większe możliwości na dworze królewskim i w armji, niż mogła się spodziewać od Szwecji. Pozatem pociągała Finlandczyków myśl niezależności politycznej, jaką zmuszony był im zapewnić król, rezydujący w Polsce, i, nie bez słuszności, liczyli oni, że będą korzystać z większej swobody działania, niż gdyby byli poddanymi króla Szwecji, sprawującego władzę nad krajem ze Sztokholmu, wraz z Radą Królestwa i Stanami Generalnymi. W każdym bądź razie, niepowodzenia Zygmunta w jego państwie szwedzko-finlandzkim w swych skutkach przyniosły szlachcie finlandzkiej większe osłabienie, niż szwedzkiej, co odbiło się niekorzystnie na znaczeniu politycz-

nem Finlandji. Zarazem jednak niepowodzenia te przyczyniły się do zwiększenia swobód ludności chłopskiej, zagrożonych w razie unji z Polską, dzięki czemu zachowane zostały zdrowe podstawy demokratyczne rozwoju narodowego, bez których nie jest możliwy postęp kulturalny w kraju, wysuniętym tak daleko na północ i zamieszkałym przez ludy tego pokroju, co Finnowie i Szwedzi.

*

Przyjazne w drugiej połowie w. XVI-go stosunki Szwecji i Finlandji z Polską przeobraziły się wkrótce w krwawe i uporczywe wojny sukcesyjne starszej i młodszej gałęzi domu Wazów. Skutki tych wojen były jak najbardziej oplakane zarówno dla Polski, jak i dla Szwedo-Finlandji, osłabiając bowiem obydwaj państwa ułatwiły Rosji ekspansję ich kosztem. Już Karol XII, nieszczęsny król szwedzo-finlandzki, zdawał sobie z tego sprawę, lecz czynił to w dziwaczny, sobie tylko właściwy sposób, i starał się naprawić popełnione błędy za pomocą bardziej jeszcze dziwnych środków. Próbował on związać Polskę ze sobą sojuszem, skierowanym przeciwko Rosji, ale popsuł całą sprawę przez wmieszanie się przy użyciu siły i w sposób niezręczny w sprawy wewnętrzne swej sojuszniczki, usiłując za wszelką cenę wprowadzić w życie swe naiwne poglądy na uczciwość i występki.

*

Co dotyczy współczesnych stosunków politycznych między Finlandją a Polską, to przymusowa przynależność obu krajów do Rosji wzbudzała wśród obu narodów wzajemne uczucia sympatji, zrodzone ze wspólnoty ich losów. Jednakże, trzeba to wyznać, oba narody niewiele widziały w sobie nawzajem, zwłaszcza jeżeli mowa o znajomości spraw polskich w Finlandji. Finlandczycy, co należy podkreślić, zwykli są widzieć w każdym narodzie słowiańskim — Rosjan, a u Rosjan dostrzegają w pierwszym rzędzie te własności, które wzbudzały w nich nieufność do Rosjan i zmuszały do zajęcia postawy obronnej.

To też, wiedząc, że Polacy są także słowianami, przeciętny Finlandczyk poszukuje w nich przedewszystkiem podobieństw do Rosjan, a nie pamięta, że Polacy są przecież innego wyznania i mają dzięki temu inny sposób myślenia. Zapomina, że Polacy należą do narodów cywilizacji łacińskiej, zachodniej, której byli obrońcami przez wieki całe na wysuniętym na sam skraj Europy posterunku przeciwko naporowi tych samych Rosjan, z którymi walczyła także Finlandja, broniąc swych skromnych zdobyczy kulturalnych w innym, nie tak ważnym jak tamten,

punkcie Europy. Nie wspominamy już o najazdach Turków i Tatarów.

Wrogie Polsce informacje, które szerzą pewne agencje prasowe i telegraficzne, wpływały również na rozpowszechnianie się w Finlandji, jak i w innych krajach, fałszywych poglądów o Polsce i Polakach. Jednak Ministerstwo Spraw Zagranicznych Polski wyzwolonej i poselstwo polskie w Finlandji zrobiły wiele dla zwalczania wrogiej Polsce propagandy i szerzonych przez nią fałszów. Należy zaznaczyć, że wiadomości, informujące o Polsce i Polakach w sposób zgodny z prawdą, trafiają na podatny grunt w Finlandji, co m. in. potwierdza fakt, że wszyscy niemal Finlandczycy, którzy bawili w Polsce choćby przez czas krótki, lub którzy mieli możliwość zapoznania się z Polską w jaki inny sposób, wyrażają się z jak największą sympatją o tym kraju i jego mieszkańcach. Sympatja, jaką autor niniejszych uwag żywi do Polaków od wielu dziesiątków lat, jest również owocem krótkiej, bo zaledwie trzymiesięcznej bytności w Polsce, w swych latach studenckich.

Wspomnieliśmy w tej pracy, tak dalekiej od dokładności, o wydarzeniach z przed kilku stuleci, a zamiarem naszym było wskazać, że stosunki polityczne między Finlandją a Polską trawją nie od wczoraj, choć z drugiej strony, prawdą jest, że ten debiut romantyczny, tak zdawałoby się pełen nadziei na przyszłość, na którym zatrzymaliśmy się dłużej, zakończył się w sposób tragiczny.

Przedstawienie stosunków kulturalnych między obu krajami nie wchodzi w zakres niniejszej pracy, jednak wypada stwierdzić, że i w tej dziedzinie dokonano w w. XVI-ym o wiele więcej, niż przypuszczają na ogół szersze koła społeczeństwa w obu krajach.

K. N. Rantakari

Ponieważ tak rozległe stosunki polityczne, i nie tylko polityczne, mogły istnieć między Finlandją i Polską w czasach tak stosunkowo odległych, a historia dowiodła, że walka, jaka wywiązała się następnie między niemi, przyniosła im obu tylko nieszczęścia, więc też należałoby stąd wysnuć wniosek, że oba narody winny przedewszystkiem dobrze się poznać wzajemnie, ażeby żaden z nich nie oczekiwał po drugim czegoś, czego mu ten dać nie może, i ażeby, naodwrot, oba narody musiały zna-

leż bez trudu właściwe formy i właściwy teren dla swej współpracy, dostosowane do ich przyrodzonych uzdolnień. Jest bowiem rzeczą pewną, że położenie geograficzne, a więc podłoże historii naszych dwu państw zmusza je do poszukiwania tego rodzaju współpracy, w trosce o swą przyszłość. W rzeczy samej oba kraje, związane Bałtykiem z szerokim światem, sąsiadują z największym państwem globu ziemskiego i nie ograniczone od tego państwa żadnym zalewem morskim, nie mogą nie brać

pod uwagę tych czynników geograficznych swego bytu, które powinny wywrzeć tem większy wpływ na kierunek działalności obu państw, że te właśnie czynniki geograficzne rozstrzygały zawsze, a dziś bardziej niż kiedykolwiek, o wyniku walki, jaką toczą ze sobą sprzeczne w świecie idei kierunki o panowanie nad ludzkością.

K. W. Rantakari

DR. K. G. IDMAN
Poseł Finlandzki

Kilka słów w związku z nowym Fińsko-Polskim traktatem handlowym

GDYNIA, to pierwszorzędne, nowoczesne miasto portowe, posiada dwójakie znaczenie dla Finlandji. Przedewszystkiem jako pośrednik w handlu polsko-fińskim. Lecz rola Gdyni nie ogranicza się jedynie do tego zakresu. Statki „Finnland—Südamerika—Line“ zawijają do tego portu i są ogniwem pośrednim między Polską a portami południowo - amerykańskimi. Liczba statków fińskich zawijających corocznie do Gdyni wynosi 166, zajmując w statystykach ruchu portowego 8 miejsce.

Inicjatywa Redakcji „Wiadomości Portu Gdynińskiego“ poświęcenia stosunkom polsko - fińskim specjalnej publikacji zasługuje na pełne uznanie. Należy z tem większem uznaniem powitać ukazanie się tej publikacji, ponieważ zbiega się ono z wejściem w życie podpisanego ostatnio protokołu do traktatu handlowego z dn. 10 listopada 1923.

Nowa taryfa celna polska, która weszła w życie w październiku r. ub., w wysokim stopniu utrudniała import fiński, a w niektórych wypadkach zupełnie go uniemożliwiała. Statystyka celna z ubiegłego okresu wykazuje, że eksport fiński do Polski skurczył się i wynosi znikomą część eksportu polskiego do Finlandji. Modyfikacja tych stosunków stała się więc konieczną. Urzeczywistnienie jej natrafiało jednak na przeszkody, głównie na przeszkody leżące w systemach gospodarczych, odmiennych w obydwu krajach. W Polsce istnieją bowiem ograniczenia importowe, rozciągające się, z małemi wyjątkami, na omal że nie wszystkie artykuły eksportu fińskiego. W Finlandji zaś, panuje zasada swobody importu i żadne kontyngenty importowe nie były wprowadzane.

Jednakowoż, wobec tego, że han-

del światowy coraz to bardziej nabiera charakteru handlu zamiennego, Finlandja nie miała możliwości utrzymania zasady swobody importu w całej rozciągłości. Byliśmy w niektórych wypadkach zmuszeni ograniczyć import z niektórych kra-

Dr. K. G. Idman, Poseł Finlandzki

jów, na korzyść pewnych państw np. Anglii i Francji, które u nas znacznie więcej kupują niż sprzedają. Ograniczenia te dotknęły eksport polskiego węgla i otrąb, jak również niektóre artykuły włókiennicze.

W konsekwencji kontyngentowania importu przez Polskę, porozumienie co do kontyngentów na towary importowe z Finlandji do Polski, celem uzyskania ułatwień celnych, stało się koniecznością.

Jako główny delegat Finlandji w ostatnio zakończonych rokowaniach handlowych, mogę oświadczyć, że Rząd Polski bardzo uprzejmie ułatwił umożliwienie wznowienia eksportu fińskiego do Polski. Pożądaniem

jest, by nasi eksporterzy mogli wykorzystać uzyskane kontyngenty, rozwijając nasz nieznaczny dotąd eksport. Ponieważ, nawet w wypadku znacznego wyzyskania przez eksporterów fińskich kontyngentów, eksport polski do Finlandji będzie wielokrotnie większy, z nowego układu nie powinno być, mojem zdaniem, niezadowolonia w Polsce.

Wśród najważniejszych artykułów eksportu polskiego, należy wymienić węgiel, cukier i zboże; z fińskich zaś produkty przemysłu drzewnego uszlachetnionego oraz sery. Znamiennem jest, że Finlandja jest krajem z którego Polska importuje przeważną część swego zapotrzebowania na gwoździe do podków. Import osełek ma starą tradycję z czasów gdy Finlandja i część Polski wchodziły w skład tego samego państwa.

Ostatnio fińskie noże „puukko“ cieszą się wielkiem powodzeniem wśród polskich harcerzy i młodzieży uprawiającej sporty.

Żaden czyn ludzki nie jest doskonały. Traktat handlowy nie może również rościć dziś pretensji do kierowania życiem gospodarczem przez tak długi okres czasu jak dawniej. Temniemniej mam nadzieję, że układ ostatnio zawarty będzie mógł służyć za podstawę naszych stosunków handlowych w ciągu kilku lat. Skutkiem nowego układu będzie bezwątpienia, ożywienie stosunków handlowych i nawiązanie bliższego stosunku między ludźmi. Współpraca ekonomiczna jest zatem podstawą rozwoju i zbliżenia również i w innych dziedzinach. Należy to stwierdzić — istnieją wszelkie warunki do tego zbliżenia. Stosunki między obydwoma narodami są serdeczne; konfliktów niema żadnych. Dużo łączy, nic nie dzieli!

Teisko, Finlandja.

Polish - Finnish Economical Cooperation

FRANCISZEK CHARWAT
Polish Minister in Finland

View of a part of Helsinki

IF ALL THE countries along the eastern coast of the Baltic, Finland as a state — save Russia — the largest and richest, and possessed of the largest strip of the Baltic seaboard, is of great importance to its neighbours and other co-masters of the Baltic.

Commercial and nautical relations between Finland, the most northern co-master of the Baltic, and the most southern one — Poland developed very rapidly soon after both these countries had regained their independence.

Almost without any impediment in the normal development during the general prosperity period, these relations had brought about that Finland became an important buyer of Polish goods, particularly of coal — thus bringing her import in 1929 to the figure of 152.633.865 Finnish marks, exceeding by a long way the sum-total of Finland's exports into Poland. The disproportion between the import and export in her relations with Poland must have rebounded on Finland during the general crisis when quota limits were introduced. To find a way out of this situation — a way that would revive those commercial relations between both states, being the extreme borders along the Baltic coast, of such importance to each

The inner port of Helsinki

View of a part of the port of Helsinki

labour and organizing capacities of the Finnish people, to her large agricultural and dairy products exports, Finland has to seek fresh egresses in the West especially in Great Britain, buying English goods in exchange. There are, however, a number of secondary articles which Poland could easily and advanta-

Monuments in Helsinki

geously purchase in Finland, such as fresh and preserved fish, certain agricultural implements, separators, granite, and marble, knives and so on; moreover Poland could avail herself of the Finnish shipyards for the construction and repairs of boats. This would greatly contribute to enliven her trade intercourse with Finland.

The customs-duty negotiations having lately been concluded favourably are opening new possibilities

for a reciprocal closer touch and business relations, which fact the press and the industrial circles of Finland have hailed with satisfaction.

It would be like repeating platitudes, especially nowadays, were I to dwell upon the importance and the imperativeness of vigorous economic relations, and mutual interest in this sphere — as an incipient step for drawing two nations nearer together in all other directions. Sometimes, however, even a platitude requires emphasizing, and this Poland with reference to her trade with Finland must keep in mind, the more so at present when Poland in possession of her port of Gdynia *can and has the right* to gravitate her further neighbours situated along the Baltic coast into the radius of her nautical — industrial relations, substituting by Gdynia their former transshipment centres such as Hamburg

or London, in their trade with overseas countries.

The development of Gdynia was

Franciszek Charwat
Polish Minister in Finland

from the very beginning also in Finland watched with great interest and goodwill. The installation of a regular mercantile - passenger line GDYNIA — HELSINKI in collaboration with the largest Finnish steamship company Finska Angfartygs Aktiebolaget inserted a link which, undoubtedly, with every year will gain in strength to the mutual benefit of both countries concerned. Finland could avail herself of the port of Gdynia for an expansion of her trade with the markets of Central Europe, the Balkan States and the Near East, which were up till now difficult for her to acquire.

The establishment of the Free Zone of Gdynia will, undoubtedly, contribute to the enhancement of the importance of Gdynia as a centre point for the trade of those countries, rendering great services to the remotely situated co-masters of the Baltic.

Stosunki handlowe pomiędzy Finlandją a Polską

JAAKO KAHMA

WYMIANA handlowa pomiędzy Finlandją a Polską rozwijała się nadzwyczaj korzystnie dla jednej strony, ściśle mówiąc, rozwijał się eksport produkcji polskiej do Finlandji. Nie bacząc na ciężkie lata kryzysu, eksport polski wzrastał z roku na rok, osiągając cyfry bardzo pokaźne. Według danych statystycznych fińskich, w r. ub. importowano z Polski towarów wartości ogólnej 132 milionów Mk. (w roku zaś poprzednim, kiedy to import był wyjątkowo ograniczony, osiągnął 97 milionów marek). W roku bieżącym import pochodzący z Polski wzrósł pokaźnie ponad przytoczone cyfry. W ciągu pierwszej połowy roku bież. wartość importu osiągnęła już sumę 70 milj. Mk, podczas gdy w tym samym okresie roku ubiegłego wynosiła zaledwie 39 milj., a w r. 1932 — 30 milj. marek. W porównaniu więc do lat poprzednich import polski podwoił się, a temsamem Polska w szeregu najważniejszych importerów przesunęła się na 8-e miejsce.

W tym samym okresie czasu eksport Finlandji do Polski nie dotrzymał zupełnie kroku. Przeciwnie,

Jaako Kahma
Dyrektor Fińskiego Związku Eksportowego

spadł do sum zupełnie nieznaczących, by podnieść się cokolwiek i zatrzymać na sumach minimalnych.

W okresie r. 1932-1933, eksport fiński do Polski (i W. M. Gdańska) spadł z 8,3 milionów do 7,3 milionów (w r. 1931 nie przekraczał sumy 3,8 milj. Mk.). Jak z tych cyfr widać, Polska nie odgrywała niemal że zupełnie roli w szeregu krajów importujących produkty fińskie.

Nie można jednak powiedzieć, by Finlandja nie miała zainteresowań na rynku polskim. Przeciwnie, istnieje żywe zainteresowanie, które przejawiało się w przekonaniu rządu o wielkiem znaczeniu, jakie posiadać będzie traktat handlowy z Polską, z którą łączy Finlandję sympatja szczególna, z racji wielu punktów wspólnych w zakresie politycznym. Traktat handlowy zawarty pomiędzy obu państwami na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania, nie był jednak w stanie zintensyfikować eksportu fińskiego do Polski, podczas gdy jednocześnie rozszerzył bardzo znacznie możliwości na rynku fińskim dla eksportu polskiego.

Trudno jest w ramach krótkiego artykułu omówić dokładnie przyczyny, dla których wymiana handlowa między naszymi krajami kształtowa-

Doskonałe możliwości zarobkowe znajdziecie zamawiając
FIŃSKI SER SZWAJCARSKI

Jeżeli macie zapotrzebowanie na wysokie gatunki sera — zwróćcie się do

V A L I O

**Spółdzielcze Stowarzyszenie Eksportu Masła
Helsinki, Finland,**

aby zapewnić sobie otrzymanie najlepszego gatunku sera
(sprzedawanego tylko hurtownikom).

Maamiesien Kauppa O/Y

TURKU

Adres telegr.
„Maalaiskauppa”

**Eksport serów
Emmenthaler
i Edamskich**

Minister Skarbu H. M. J. Relander

ła się jednostronnie. Postarajmy się jednak oświetlić to zagadnienie.

W pierwszym rządzie należy zaznaczyć, że produkcja Finlandji i Polski w wielu dziedzinach w zupełności się pokrywa i z tego też powodu, warunki wymiany towarowej są niekorzystne, szczególnie dla eksportu fińskiego. Należy zwrócić uwagę na fakt bardzo ważny, że drzewo, ten podstawowy artykuł eksportu Finlandji, znajduje się w Polsce w takich ilościach, że Polska sama go eksportuje. Dotyczy to zarówno drzewa tartego, jak dykt i innych rodzajów drzewa obrobionego. Jedyne produkty drzewne, jakie Finlandja miała i należy sądzić, mieć będzie możliwości lokowania na rynku polskim jest masa drzewna, celuloza i papier.

Te właśnie artykuły stanowią w rzeczywistości większą część eksportu fińskiego do Polski. W ciągu ubiegłego roku, wywóz tych artykułów osiągnął 5,2 miliony Mk, co stanowi $\frac{2}{3}$ całego wywozu do Polski. Niewątpliwie, przyczyną, dla której eksport papieru, celulozy i masy drzewnej, w zakresie którego Finlandja ma specjalne zdolności konkurencyjne, był tak niski, jest z jednej strony fakt, że Polska stara się pokryć swe zapotrzebowanie na rynku wewnętrznym, z drugiej zaś, występuje tu b. silna konkurencja ze strony innych krajów, konkurencja groźna, przybierająca formy dumpingu.

Jeżeli chodzi o inne artykuły eksportowe, należy zaznaczyć, że produkty hodowlane nie mają widoków zbytu na rynku polskim, gdyż produkcja krajowa jest szeroko rozbudowana i eksport polski w tej dziedzinie osiąga poważne rezultaty. Sery finlandzkie, znane ze swej jakości, poczynają zdobywać rynek polski, i należy przypuszczać, iż pro-

dukt ten będzie miał coraz większy zbyt.

Trzecią grupę w eksporcie fińskim do Polski, stanowią wyroby przemysłowe (poza wymienionymi wyżej). Statystyki wykazują, iż sprzedano w Polsce m. in. pewną ilość wyrobów przemysłu metalowego, jak narzędzia, maszyny rolnicze i t. p., wyroby kauczukowe oraz niewielkie ilości innych wyrobów przemysłowych.

Niestety, powstaje szereg trudności w rozszerzeniu zbytu artykułów przemysłowych na rynku polskim. Finlandja zdaje sobie sprawę, że Polska posiada przemysł rozbudowany potężnie w licznych gałęziach, zdolny do rozszerzenia swej produkcji bardzo znacznie i pokrywający zapotrzebowanie rynku wewnętrznego. Zdolności konkurencyjne przemysłu polskiego chronią w dodatku odpowiednie cła, no i oczywiście, Finlandja w zakresie przemysłu metalowego i w handlu maszynami ma bardzo trudną do zwalczenia konkurencję innych krajów (np. Szwecji), które wykorzystują swe dawne stosunki, posiadają przewagę kapitału i dobrze zorganizowaną sprzedaż.

Mimo wszystko w zainteresowanych kołach fińskich utrzymuje się przekonanie, że Finlandja poprawi swe rezultaty, osiągnięte na rynku polskim. To przekonanie pobudza eksporterów do czynienia dalszych wysiłków, opierając się na poglądzie, iż stosunki handlowe między dwoma krajami rozwijać się mogą na zasadach rzeczywistej wzajemności.

Wystarczy przytoczyć tylko tę choćby okoliczność, że statki polskie, zawijające do portów Finlandji, nie znajdują ładunku na rejs po-

„Haaksirikkoiset” pomnik ofiar morza w Helsinku

Minister Handlu Ilmari Killinen

wrotny, co oczywiście podnosi koszty transportu polskich towarów importowanych do Finlandji.

Stosownie do tych poglądów, pracowano wytrwale w Finlandji nad zagadnieniem zintensyfikowania wzajemnych obrotów. Zrewidowano więc umowę handlową, zawartą między obu krajami, uwzględniając, iż obecna polityka handlowa Polski oparta na systemie kontyngentów i ceł ochronnych, stwarza większe trudności eksportowi finlandzkiemu niż polityka handlowa Finlandji, która mimo kryzysu, oparta jest ciągle jeszcze na zasadach wolnego handlu.

Usiłowania te zostały uwieńczone rezultatem całkowicie dodatnim.

Nowy traktat handlowy, oparty o klauzulę największego uprzywilejowania, z pewnemi mało znacznymi wyjątkami, zapewnia Finlandji szereg ułatwień celnych i kontyngentów rocznych, umożliwiając rozszerzenie eksportu towarów finlandzkich do Polski i odwrotnie, Polska uzyskała szereg poważnych udogodnień dla swego eksportu.

Zrównanie możliwości wymiany handlowej, przytoczone powyżej, spowodują niewątpliwie zainteresowanie się rynkiem polskim eksporterów finlandzkich i należy się spodziewać, że stosunki handlowe, mające duże szanse znacznego rozwoju, przyniosą realne korzyści obu krajom.

Polska zachowuje nadal stanowisko poważnego eksportera do Finlandji węgla, cukru, zbóż i pasz, lecz nie to, ma znaczenie zasadnicze.

Stosunki wzajemne między naszymi krajami rozwijać się będą pomyślnie, oparte mocno o przekonanie, iż każda ze stron znajduje w nich korzyści.

The Polish-Finnish commercial treaty

ON THE 30th June of this year a commercial treaty was signed between Poland and Finland, which is a supplement to the commercial and navigation treaty signed on the 10th November 1923.

The agreement of 30th June was concluded in connection with the new customs tariff in Poland which became effective on 11th October 1933. It grants to Finland a number of customs facilities for such articles as: canned fish, cheese, Russian leather boots, wooden reels for cotton, wood pulp, bleached cellulose, cardboard, printing paper, grinding stones, pick axes, pitchforks, axes, hatchets, centrifuges, Finnish knives called "poukko", etc. Finland has consented to reduce her duties on the following Polish goods: hop, copper and zinc, white lead and white zinc, coal dust, phosphoric acid, etc.

Besides, there was a special clause introduced in said agreement by virtue of which both parties are stipulating for themselves the right of granting special preferential tariffs to Latvia, and a clause by reason of which Poland renounces her most favoured nation clause bearing upon some textile manufactures (viz. par. 241-b, 244-b, 273, 274, 275 and 276), on which wares by her commercial treaty with Great Britain, signed on the 29 September 1933, Finland grants to the latter custom facilities. Simultaneously Poland has withdrawn from the preferential tariff with regard to Finland the following goods: Rubber footwear, par 733,

art. 2; rubber gloves, by virtue of par. 737 art. 1 and 2.

Upon signing this agreement, the Polish Government has assigned to Finland some quotas on Finnish goods, whereas the former has in return detained for a number of Polish wares a free entrance into Finland, — besides coal, the very article out of which, in view of the Finno-Polish agreement, scarcely 25% of Finland's total annual import of this commodity is subject to free competition; furthermore the importation of fodder meal to Finland comes as well within the range of wares to which contingents are being assigned.

The results attained by this commercial agreement between Poland and Finland must be considered as beneficial to both parties. Finland has gained considerable customs reductions of the Polish tariff which will doubtlessly affect favourably Finland's exports into Poland. The development of Finland's expansion on Polish market depends entirely and solely on the interest taken by Finnish businessmen of particular lines in the Polish market.

The Polish-Finnish trade returns for the past four years displayed the following figures:

1930	—	41,1	million zlotys
1931	—	23,6	" "
1932	—	13,6	" "
1933	—	15,5	" "

This table shows that inasmuch the world crisis having become more acute, the turnover between Poland and Finland has in proportion considerably dropped, viz from 41 millions in 1930 to 13 in 1932. Only

last year some improvement, reaching 2 million zlotys, was evidenced.

The Polish-Finnish trade turnover, taking as an example the year 1933, shows the following position:

a) Poland exported to Finland — coal and oil 5,8 million zlotys in value, corn — 1,7 million zl., sugar — 2,5 million, inorganic matter — 0,9 million, fodder meal — 0,45 million, paints — 0,34 million and peas — 0,24 million zlotys, etc.

b) During the same year Poland imported from Finland: paper — 0,68 million zlotys in value, cutlery — 0,29 million, scrap iron — 0,34 million, cellulose — 0,12 million, cheese — 0,09 million, etc.

The new agreement gives Finland vast and important prospects of developing her exports into Poland. Trading with Poland will, undoubtedly, influence favourably Finland's trade returns.

The concessions granted to Finland by virtue of this agreement are a vivid proof of the good will of Poland, who is properly taking into consideration, as far as possible, the most vital interests of Finnish industries.

The agreement of 30th June of this year affords both Poland and Finland a wide scope for a future economic cooperation; permits to entertain hopes that a reciprocal exchange of goods between the two countries will gradually become more and more extensive.

The Governments of both countries have done everything in their power in order to facilitate mutual commercial relations between these countries. The rest lies at present in the hands of both the Finnish and Polish businessmen as well as manufacturers. Their energy only, combined with their initiative, will be able to substantiate the scope afforded to them by the additional Polish-Finnish agreement.

Dwelling upon the relations between Poland and Finland, one has to emphasize the fact that Polish and Finnish markets are so to say supplementing one another. In this were the commercial negotiations carried on; this aim, foremost in view, has been reached at by the custom tariffs agreement, which, according to our opinion, constitutes for both countries an incentive for amicably keeping up industrial relations.

Said agreement became effective on July 25th of this year.

Fińskie M.K.T.

**Maszyny do wyrobu
masła i serów**

stoją na najwyższym poziomie w tej dziedzinie. W Polsce maszyny M.K.T. sprzedawane są za pośrednictwem Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w Warszawie.

Z zapytaniami zwracajcie się bezpośrednio do

HANKKIJA

HELSINKI, adr. telegr. „Hankkija“

Przodująca firma w Finlandji w zakresie produkcji maszyn mleczarskich

M.K.T. Pasteryzator płytkowy. Patent fiński.

Porty fińskie

KINJA brzegowa Finlandji ciągnie się na Bałtyku na przestrzeni 770 mil morskich czyli 1426 kilometrów wzdłuż Zatoki Fińskiej oraz Zatoki Botnickiej, 50 mil morskich czyli 93 kilometrów wzdłuż Oceanu Lodowatego i 146 mil morskich czyli 270 kilometrów wzdłuż jeziora Ładoga, nie licząc licznych wysp i innych mniejszych zatok.

Radca Sakari Tainio, Szef departamentu pilotów i sygnalizacji Urzędu Morskiego

Finlandja posiada dużą ilość portów na całym swym wybrzeżu, nie licząc portów na jeziorach, lecz brak miejsca nie pozwala nam na szczegółowy opis w niniejszym artykule wszystkich jej portów, wymienimy jedynie największe wśród nich, mające ważne znaczenie dla przemysłu oraz handlu zagranicznego.

PORTY ZATOKI FIŃSKIEJ ORAZ ARCHIPELAGU

Najważniejszym portem Finlandji, ze względu na nowoczesne mechaniczne urządzenia dla ruchu towarowego i pasażerskiego, jest Helsinki, głównymi jednak portami eksportowymi są Viipuri - Uuras i Kotka.

Należy również wymienić porty Turku i Hanko, gdyż odgrywają one ważną rolę jako porty zimowe, utrzymujące ruch pasażerski i handlowy przez cały rok.

Helsinki jest punktem końcowym, w okresie gdy jest czynny, dla wielu linii okrętowych utrzymujących komunikację na morzu Bałtykiem, Północnym oraz na Oceanie. Pod nazwą portu Helsinki, należy rozumieć szereg poszczególnych portów, z których najważniejsze są: Port Południowy, Port Zachodni i Port Sörnäs.

Port Południowy obsługuje nie tylko statki pasażerskie, lecz również i inne. Długość nabrzeży tego portu wynosi 1614 metrów, głębokość basenu 7,9 — 2,7 mtr., powierzchnia użytkowa składów — 72,572,5 mtr. kw., nabrzeżne urządzenia przeładunkowe na wolnym polu ciągną się na przestrzeni 31.000 mtr. kw.

Port wyposażony jest w 1 dźwig stały o sile nośnej 25 ton o promieniu 10 mtr., 2 przenośne portalowe dźwigi o sile nośnej 2,5 ton, o promieniu 12 mtr., 4 przenośne portalowe dźwigi o sile nośnej 2,5 ton, o promieniu 12 mtr.

Długość torów kolejowych w porcie wynosi: 14.976 mtr., przy 62 zwrotnicach.

Port Zachodni, głównie przeznaczony dla towarów drobnicowych, jest używany przez największe statki oceaniczne. Część portu jest wyposażona w przeładunkowe urządzenia dla węgla. Długość nabrzeży wynosi 1.454 mtr., a głębokość basenu 9,7 — 3,7 mtr., powierzchnia użytkowa składów — 30.253 mtr. kw. Ogólna powierzchnia portu przeładunkowego zajmuje 110.000 mtr. kw., zaś długość torów kolejowych wynosi 20.270 m., przy 94 zwrotnicach.

Port ten posiada 7 przenośnych portalowych dźwigów o sile nośnej od 1,5 do 3 ton o promieniu 13 mtr., 1 przenośny portalowy dźwig o sile nośnej 2,5 — 5 ton, o promieniu 13 mtr., 3 dźwigi węglowe o sile nośnej 5,2 ton, o promieniu 14 m., 1 dźwig węglowy mostowy o sile nośnej 83,5 i 2 mosty o 90,5 długości i zdolność przeładunkowej 90 ton węgla na go-

dzinę, 2 mosty ładunkowe (carrying bridges) 81 mtr. długości o sile nośnej 90 ton węgla na godzinę, 1 dźwig ruchomy o sile nośnej 1,5 ton i promieniu 9 mtr.

Port Sörnäs służy dla importu węgla i eksportu materiałów drzewnych, etc. Część północna tego portu posiada specjalne urządzenia dla przeładunku nafty. Długość nabrzeży — 1075 mtr., głębokość basenów — 5,4 — 2,7 mtr., nabrzeżne urządzenia przeładunkowe na wolnym polu — 61.000 mtr. kw., długość torów kolejowych — 3.800 mtr., przy 17 zwrotnicach.

Poza wyżej wymienionymi trzema portami, są również dwa specjalne porty dla importu nafty, gdzie wzdłuż nabrzeża może się zmieścić jednocześnie jeden statek cysternowy (oil-tanker) o zanurzeniu 7,9 mtr.

Głębokość kanałów prowadzących do redy wynosi 7,9 do 7,3 mtr.

W roku 1933 ogólny obrót towarowy wyniósł 2.507.880 trn..

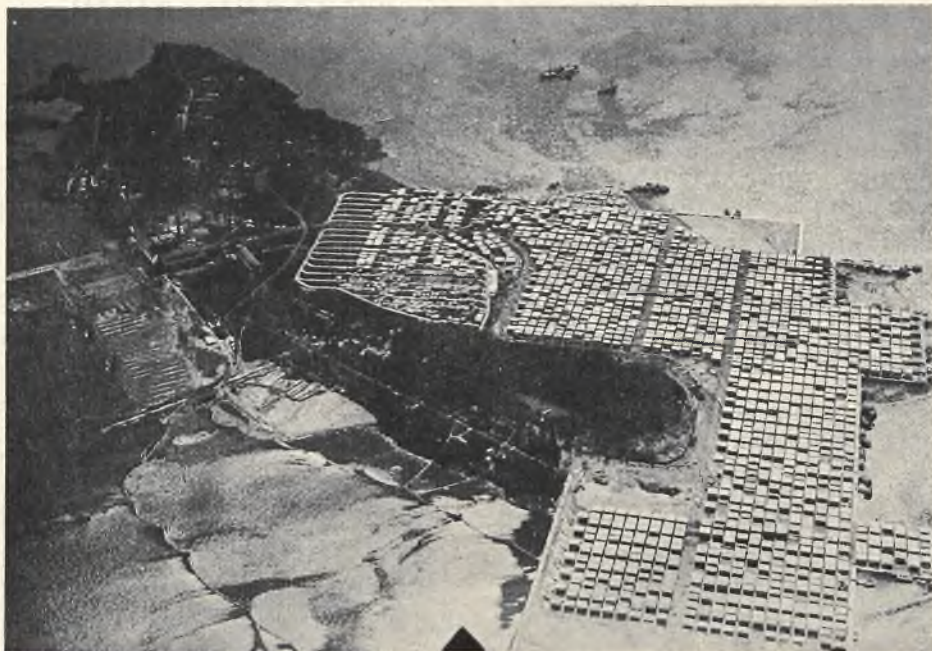
Port Helsinki posiada dwa suche doki oraz dwa doki pływające o 6 szluzach (slipways). Okręty o 132 mtr. długości, 18,9 mtr. szerokości i 6,3 mtr. zanurzenia, mogą korzystać z tego portu, który jest czynny prawie cały rok za wyjątkiem najwyżej 2 miesięcy zimowych.

VIIPURI - UURAS

Pod względem ruchu handlowego, Viipuri - Uuras jest największym portem Finlandji, ponieważ jednak jest on wysunięty najbardziej na północ Zatoki Fińskiej, zamraża on zwykle znacznie wcześniej od innych portów fińskich, położonych w części południowej. Wobec tego, w

Port południowy w Helsinku

Veitsiluoto

w niektórych latach, jak na przykład w 1933, ruch portu **K o t k a**, przewyższył ruch **Viipuri - Uuras** o jakieś 1.000 ton.

Viipuri stanowi wewnętrzną część tego portu. Jest on głównie portem importowym dla zboża, węgla i towarów drobnicowych. Długość nabrzeży wynosi 3.862 mtr., głębokość basenu 9,0—3,0 mtr., ponieważ jednak kanał prowadzący z **Uuras** do **Viipuri** posiada zaledwie 6,1 mtr. głębokości, okręty o większym zanurzeniu nie mogą wpływać do **Viipuri**. Powierzchnia użytkowa składów zajmuje 15.887 mtr. kw., szop — 30.000 mtr. kw. Tory kolejowe liczą 17.615 mtr. długości przy 87 zwrotnicach.

Port **Viipuri - Uuras** posiada 1 stały dźwig o sile nośnej 18 ton, o promieniu 5 — 9 mtr., 4 przenośne dźwigi o sile nośnej 5 ton oraz 2 przenośne dźwigi o sile nośnej 3 ton, o promieniu 12 mtr. W porcie **Viipuri** znajduje się nowoczesny młyn z elewatoem na zboże o pojemności 50 ton na godzinę, oraz silosy na paszę o pojemności 9.000 ton.

U r a s stanowi część wewnętrzną tego portu. Jest to typowy duży port eksportowy dla materiałów drzewnych, wobec czego było zbyt kosztowne budowanie długich, głębokich, wymagających znacznego nakładu pieniężnego nabrzeży, lub innych urządzeń mechanicznych, które są konieczne przy przeładunku innych towarów. Okręty w tym porcie są przycumowane przy brzegu, lub stoją na redzie, a ładowanie i wyładowywanie okrętów odbywa się przy pomocy barek.

Znaczne ilości masy papierowej, papieru i dykt są wywożone przez ten port.

W porcie znajduje się elewator

służący do ładowania pirytów, o zdolności przeładunkowej 80 ton na godzinę.

Głębokość wody w porcie i kanale wynosi 7,3 mtr.

Obroty portu w roku 1933 wyniosły 2.648.641 trn.

Port jest zwykle nieczynny w zimie w okresie 3 do 4 miesięcy.

KOTKA

Miasto **Kotka** posiada poważny przemysł, dzięki czemu przez ten port odbywa się eksport i import znacznej ilości towarów. **Kotka**, podobnie jak i **Viipuri - Uuras**, jest typowym eksportowym portem drzewnym. Ładowanie większej części okrętów odbywa się na redzie, wprost z barek lub tratw, wobec czego urządzenia mechaniczne tego portu są mniejsze, niż należałoby się

spodziewać wobec ogromnego ruchu w tym porcie.

Długość nabrzeży wynosi 3.108 mtr., a głębokość basenu — 6,7 — 2,8 mtr. Powierzchnia użytkowa składów wynosi 7.208 mtr. kw., urządzenia przeładunkowe zajmują 94.745 mtr. kw.

Port **Kotka** posiada 6 żórawi o sile nośnej 3 ton, o promieniu 16,5 mtr. Długość torów kolejowych wynosi 15.920 mtr. przy 45 zwrotnicach.

Poza wymienionymi urządzeniami mechanicznymi, port ten posiada szereg urządzeń, należących do następujących placówek przemysłowych: elewator na zboże, stanowiący własność młyna **Savo - Karjala**, urządzenia należące do cukrowni, fabryki fosfatów, oraz instalacje mechaniczne w porcie naftowym, z których każde posiada około 150 mtr. nabrzeża o głębokości basenu, sięgającej 7,3 mtr.

Ogólny obrót towarowy portu **Kotka** w r. 1933 wyniósł 2.654.199 trn. Port posiada szluzę dla mniejszych okrętów. Głębokość kanału wynosi 7,3 mtr.

Port **Kotka** jest w zimie nieczynny na przeciąg najwyżej do 3 miesięcy.

TURKU

Turku jest dawną stolicą oraz największym, co do rozmiarów, miastem Finlandji. Port ten pracuje przez cały rok w ostatnich 40-tu latach, to jest od chwili, gdy myśl całorocznej pracy portów została wprowadzona w życie. Wobec tego **Turku** stał się portem o nader ważnym znaczeniu tak dla ruchu pasażerskiego jak i towarowego. W ostatnim roku port **Turku** został znacznie zmodernizowany przez wybudowanie nowoczesnego składu wraz z laboratorjum dla eksportu masła. Okręty ładujące

Port w Turku

Hanko. Port zewnętrzny

materiały drzewne w Turku stoją na redzie lub są przycumowane u brzegu, jak to ma miejsce w innych portach drzewnych.

Długość nabrzeży wynosi 5.480 mtr., zaś głębokość basenu 7,0 — 2,8 mtr., przy redzie woda sięga 7,3 mtr.

Port ten posiada 1 stały żóraw o sile nośnej 40 ton, 2 portalowe, zaopatrzone w 5-tonowe uchwyty, 6 portalowych, zaopatrzonych w uchwyty o sile nośnej 2½ ton oraz 3 portalowe o sile nośnej 2½ tony.

Tory kolejowe ciągną się na przetrzeni 21.540 mtr., przy 130 zwrotnicach.

Poza tym portem, Turku posiada nowoczesny port dla handlu olejami, z którego mogą korzystać statki mające do 8 mtr. zanurzenia.

Obroty tego portu w r. 1933 wyniosły 1.266.145 trn.

Turku posiada jedną z najlepszych stoczní w Finlandji, o 2-ch dokach, o sile nośnej 1.200 ton. Doki są zaopatrzone w żóraw o sile nośnej 100 ton. Za dwa lata port Turku będzie posiadał urządzenia dokowe dla daleko większych statków niż obecnie, gdyż prowadzone są roboty nad budową suchego doku o 150 mtr. długości, 28 mtr. szerokości i 8 m. głębokości zanurzenia. Dok ten będzie ukończony w roku 1936.

Port zachodni w Helsinkí

HANKO

Pod nazwą Hanko należy rozumieć 3 porty: płytki miejski port, sąsiadujący bezpośrednio z portem wewnętrznym oraz z zewnętrznym.

Na moło portu wewnętrznego znajduje się państwowe laboratorium dla badania masła eksportowego, oraz składy na masło wywożone zagranicę, zaopatrzone w nowoczesne chłodnie i inne urządzenia mechaniczne.

Długość nabrzeży wynosi 1.343 mtr., głębokość basenu 9,0 — 6,0 mtr., powierzchnia użytkowa składow — 19.740 mtr. kw., nabrzeżna przestrzeń przeładunkowa 26.000 mtr. kw.

Port posiada 1 dźwig stały o sile nośnej 40 ton, o promieniu 11 mtr., 2 dźwigi przenośne o sile nośnej 2,2 ton, o promieniu 14 mtr., 4 przenośne dźwigi portalowe o sile nośnej 2,5 ton, o promieniu 12 mtr., 2 przenośne dźwigi portalowe o sile nośnej 2,5 ton, o promieniu 11 mtr.

Długość torów kolejowych wynosi 11.790 mtr. przy 50 zwrotnicach.

Port zewnętrzny. Długość nabrzeży wynosi 150 mtr., zaś głębokość basenu 7,2 mtr. Tory kolejowe wynoszą 2.300 mtr. przy 4 zwrotnicach. Powierzchnia użytkowa składow — 11.875 mtr. kw., przestrzeń

nabrzeżna ładunkowa i wyladunkowa — 350.550 mtr. kw.

Jak już wspomnieliśmy, Hanko jest portem zimowym. Podczas, gdy inne porty są czynne, ruch w Hanko jest nieznaczny, lecz w sezonie zimowym staje się on nieraz bardzo ruchliwy. Zimą ruch ten trwa około trzech miesięcy.

Ponieważ Hanko jest położony bezpośrednio na wybrzeżu morza, dojazd do niego jest łatwy i wygodny. Port ten jest doskonale oświetlony i zaopatrzony w urządzenia sygnalizujące mgłę. Okręty mogą wpływać do portu nawet podczas gęstej mgły, przy pomocy wskazówek co do kierunku nadawanych przez Radio - Gonio, znajdujące się pomiędzy zewnętrznym i wewnętrznym portem.

Obroty handlowe tego portu w r. 1933 wyniosły 577.809 t.r.n.

Nie możemy w tym artykule, z powodu braku miejsca, opisywać również i innych portów fińskich jak Hamina, Loviisa, Porvoo, Tammissaari i Marianhamina, których odnośne roczne obroty handlowe sięgają 291.387 — 128.171 ton.

Viipuri

Finlandja posiada również cały szereg ważnych pod względem handlowym i przemysłowym portów, z których wymienimy Koivisto, którego obrót handlowy w r. 1933 osiągnął 476.576 ton, Kirkkonieni, Makkolahti, Koivusaari, Pitkäpaasi, Klammila, Keihässalmi, Palosaari, Pernajanlahti, Tolkinen, Skuru, Lappohja, Förby, Pargas, Strömme, Taalintehdas, Skinnarvik i Degerby.

PORTY W ZATOCE BOTNICKIEJ

W południowej części tego wybrzeża znajdują się dwa ważne porty: Rauma i Pori - Mäntyluoto - Reposaari. Ostatni z tych portów składa się z dwóch części zewnętrznych oraz portu miejskiego. Obydwa porty są bardzo korzystnie położone bezpośrednio na morskim wybrzeżu, a przeszkody w nawigacji w okresie zimowym z powodu zamarzania portu, są nieznaczne.

Rauma jest portem eksportowym dla drzewa, masy papierowej i papieru, zaś importowym dla węgla i surowców dla przemysłu oraz towarów drobnicowych.

Długość nabrzeży wynosi 2.770 mtr. kw., zaś głębokość basenu 7,0—1,5 mtr. Powierzchnia użytkowa składów — 14.070 mtr. kw., przestrzenie ładunkowe nabrzeżne — 220.000 mtr. kw. Dźwigi: 1 o sile nośnej 18 ton, o promieniu 9,5 mtr., 6 elektrycznych o sile nośnej 2 tony, o promieniu 4 mtr.

Port ten jest nieczynny najwyżej w ciągu 2 miesięcy zimowych.

Głębokość kanału 7,3 mtr.

Obroty portu w 1933 roku wyniosły 608.628 t.r.n.

Port *Mäntyluoto* jest używany przeważnie jako port tranzytowy dla towarów przeznaczonych dla fabryk krajowych, oraz jako wywozowy dla wyrobów tychże, eksportowanych zagranicę.

Długość nabrzeży wynosi 665 mtr., głębokość basenu 7,3 — 5,5 mtr. Powierzchnia użytkowa składów — 7.480 mtr. kw. Przestrzeń nabrzeżna ładunkowa 20.300 mtr. kw.

Dźwigi: 1 dźwig o sile nośnej 20 — 25 ton o promieniu 11 mtr., 2 dźwigi o sile nośnej 3 tony. Długość torów kolejowych wynosi 6.200 mtr. przy 22 zwrotnicach.

Reposaari jest typowym portem dla eksportu drzewa. Okręty stoją tu na kotwicy, a ładowanie odbywa się przy pomocy barek. Głównym artykułem eksportowym jest drzewo tarte.

Głębokość kanałów wynosi 7,3 mtr.

Obrót towarowy *Pori - Mäntyluoto - Reposaari* w r. 1933 wyniósł 593.926 t.r.n.

W okresie zimowym port jest nieczynny najwyżej do 2 miesięcy.

Na końcu Zatoki Botnickiej jest położony najważniejszy port tego odcinka, — *Kemi*, który składa się z kilku odrębnych części. Jest to typowy port drzewny, gdzie ładowanie odbywa się na redzie przy pomocy barek. Jedynie tylko małe statki o zanurzeniu do 3 mtr. mogą dojechać do miasta. Długość nabrzeży — 655 mtr., głębokość basenu 3,0

mtr., powierzchnia użytkowa składów — 1.789 mtr. kw., ładunkowe i wyładunkowe przestrzenie nabrzeżne — 36.500 mtr. kw. Długość torów kolejowych wynosi 1.530 mtr. przy 6 zwrotnicach. Głębokość kanału prowadzącego do redy — 7,3 — 4,3 mtr.

W okresie zimowym port jest nieczynny, przeważnie na okres 6 do 7 miesięcy.

Obrót towarowy portu w roku 1933 wyniósł 619.605 trn.

Drugim kolei bardzo ważnym portem jest *Ulu*.

Niegdyś znaczne ilości smoły były wywożone przez ten port, obecnie jednak służy on głównie dla eksportu drzewa, masy drzewnej i papieru, podobnie jak i inne porty na tym odcinku wybrzeża. Ponadto przez ten port wwożone jest zboże, węgiel i towary drobnicowe. W *Ulu* jest młyn posiadający elewator oraz silos dla paszy.

Długość nabrzeży — 3.450 mtr., głębokość basenu 5,9—2,3 mtr., powierzchnia użytkowa składów—2.350 mtr. kw., przestrzeń nabrzeżna przeladunkowa — 249.000 mtr. kw. Długość torów kolejowych na nabrzeżach wynosi 5.977 mtr. przy 24 zwrotnicach.

Głębokość kanałów — 7,0 mtr. W przeciągu 6 do 7 miesięcy zimowych port *Ulu* jest nieczynny.

Port *Vaasa* jest położony w części środkowej wybrzeża Zatoki. Ma on charakter przeważnie portu importowego. W *Vaasa* znajduje się młyn, cukrownia, fabryka wyrobów bawełnianych, etc.

Długość nabrzeży wynosi 2175 mtr., głębokość basenów — 8,0—1,8 mtr. Powierzchnia użytkowa składów — 5430 mtr. kw. Przestrzeń nabrzeżna dla przeladunku towarów wynosi 175.550 mtr. kw. Port jest wyposażony w elewator dla zboża, stanowiący własność młyna. Niedaleko miasta znajduje się port dla importu nafty.

Głębokość kanału — 7,0 mtr.

Obroty handlowe w roku 1933 wyniosły 437.189 t. r. n.

W ciągu 3—5 miesięcy zimowych port jest przeważnie nieczynny.

W części północnej Północnego *Quarke* położony jest port *Kokkolle-Ikspihlaja*. Jest to port eksportowy dla materiałów drzewnych, masy papierowej i papieru. Długość nabrzeży — 610 mtr., głębokość basenu 5,5—2,5 mtr., powierzchnia użytkowa składów — 1200 mtr. kw., a przestrzeń nabrzeżna ładunkowa — 374.500 mtr. kw. Długość torów kolejowych biegnących wzdłuż nabrzeży 6645 m. przy 43 zwrotnicach.

Głębokość kanału 7,0 mtr.

Podczas 3 do 6 miesięcy zimowych port jest przeważnie nieczynny.

Na tym odcinku jest jeszcze kilka innych ważnych portów, jak *Raahе*, *Tornio*, *Pietarssari-Leppäluoto*, *Kaskinen*, *Kristina* oraz *Uusikaupunki*, lecz z powodu braku miejsca ograniczamy się jedynie do wymienienia ich nazwy.

Finlandja posiada również cały szereg portów, ważnych pod względem przemysłowym i handlowym, jak *Kuusiluoto*, *Veitsiluoto*, *Simo*, *Iin-Röyttä*, *Martinniemi*, *Pateniemi*, *Varjakka*, *Himanka*, *Ruhja* i *Merikarvia*.

Pomiędzy portami na Oceanie Lodowatym zasługuje na uwagę *Liinahamari*. Regularna pasażerska i towarowa komunikacja jest utrzymywana z *Liinahamari* do portów fińskich i norweskich. Nawet największe parowce mogą przybijać do tego portu, który jest zawsze wolny od lodu. Obroty portu w roku 1933 wyniosły 17.359 ton netto.

W portach fińskich na Bałtyku usuwanie lodu w okresie zimowym jest konieczne. W tym celu rząd fiński posiada 7 lodolamaczy, z których największym jest „*Jääkarhu*“, mający 78,45 mtr. długości, 19,21 szerokości, o sile 7500 H. P.; inne łamacze są o sile 4100 do 560 H.P. Pracą lodolamaczy kieruje Urząd Nawigacyjny w *Helsinki*.

Pałac Prezydenta w Helsinki

Nowy gmach parlamentu

NO COMMERCIAL intercourse is possible without a personal contact of two nations, for trade is based on confidence and confidence is the result of knowing one another. Merchants have always been travellers. Travelling facilitates a merchant to effect business suggesting to him new ideas, giving initiative.

Therefore the trade-relations between Poland and Finland will in a large measure depend on the reciprocal development in exchange tours.

Up till now very little has been achieved in this respect. Poland's attention was mostly reverted to touristic propaganda in the countries of Western Europe and America. It frequently happens in such cases that our next-door neighbours, and Finland is to be considered as such, might easily be overlooked.

Neither does Finland push on sufficiently her touristic propaganda in Poland. Yet the natural beauty of a given country may constitute a source a considerable revenue. In the balance of trade of Italy and Switzerland the tourist traffic of foreigners constitutes a great item in

with interesting spots for sightseeing than other countries which, to a great extent derive their livelihood from touristics? Both these countries may boast of some genuinely unique in their kind vicinities that would well repay any tourist visiting them.

Finland is the only country in Europe situated among thousands of lovely lakes surrounded by pine forests, rocks and hills; the only one possessed of the most beautiful waterfall in Europe the famous Ymatra. Would it not be worth while to visit Finland in mid-summer to see the aurora borealis? Is there a land in Europe where one may enjoy a greater tranquility and solitude in cultural conditions, order, comfort, security, with excellent hotel accommodation?

On the other hand what country in Europe may justly be proud of such highly interesting contrasts as Poland? We may rightly say that both nature and science have contributed to the beauty of this country. The port of Gdynia erected with true American rapidity and the historically ancient town of Cracov, the smart sports resort Krynica and the mystic shrine of Jasnogóra, Upper Silesia resounding with din and boom of its enormous works and the dreamy Polesie slumbering amongst its marshes and forests, the lowlands stretching along the banks of Vistula in Pomerania and the high mountains of the picturesque Tatras,

the sandy plains of Mazowsze and the rich peach orchards of Zaleszczyki, the magnificent castles of Nieśwież, Łańcut and Kórnik, and the thatched dingy huts of the Pińszczyzna.

A great diversity of scenery, with a character all its own, the national costumes of Kraków, Łowicz and the

Foundry „Pokój” in Upper Silesia

The Monastery of Jasnogóra

mountainous districts of Podhale and Huculszczyzna with their gay colourings, the old customs still kept up throughout ages, will provide a great tourist attraction, leaving a lasting impression on the visitor.

One may even say that Finland and Poland are two diametrically opposite poles from the stand-point of touristic importance. Finland is beautiful in her uniformity of colour in her undisturbed regulated rhythm of life, and her sturdy calm nation. The loveliness of Poland lies in her vast variety, varying scale of life standard, her astounding contrasts and dissonances.

The Pole and the Fin ought to pay reciprocal visits to one another, where they will most likely find just that which they miss in their own country.

Postoral life in the Carpathians

Huts of Polesie

revenue. We however, are convinced that not only Italy and Switzerland may boast of their natural beauty.

Are Finland and Poland less endowed

Kraków - ancient castle of Wawel

Komunikacja między Gdynią a Finlandją

BEZPOŚREDNIE połączenie morskie pomiędzy Polską a Finlandją datuje się, właściwie, dopiero z chwilą wybudowania własnego portu polskiego Gdyni. Wymiana towarowa między Polską a Finlandją odbywała się do tej pory prawie wyłącznie via Gdańsk i Szczecin, z których wychodziły regularne linje okrętowe, obsługujące porty fińskie. Komunikacja ta, o ile chodzi o lokalny obrót handlowy pomiędzy Polską a Finlandją, opłacała się dobrze.

Wybudowanie Gdyni było jednak dla Polski absolutną koniecznością także z innych powodów, widocznych zarówno dla każdego Polaka jak i każdego cudzoziemca. Gdy wskrzeszona Polska zaczęła jako samodzielne państwo uczestniczyć w handlu światowym, musiała posiadać dla swego eksportu i importu własny port, tem więcej, gdy okazało się, iż komunikacja przez Gdańsk nie może odbywać się bez tarć.

Szybki rozwój miasta i portu Gdyni, rozwój w najlepszym tego słowa znaczeniu istic amerykański — napawa każdego przybysza podziwem. Przed 10-ciu jeszcze laty mała osada rybacka — dziś miasto z wielkimi nowoczesnymi domami mieszkalnymi i okazałymi budynkami publicznymi. Obok tego, urządzenia portowe, umożliwiające dojazd największych okrętów i zaopatrzone w najbardziej nowoczesne urządzenia do przeładunku towarów masowych i drobnicy.

Obrót towarowy pomiędzy Finlandją a Polską, po oddaniu portu w Gdyni dla użytku, wykazuje znaczne ożywienie. W wymianie towarowej polsko - fińskiej daje się zauważyć w ostatnich latach stały wzrost. Regularną tygodniową komunikację okrętową pomiędzy Gdynią z jednej strony, a Helsingforsem i innymi portami fińskimi utrzymują w zgodnej współpracy „Żegluga Polska” S. A. i „Finska Angfartygs Aktiebolaget”.

Na linii tej kursują pod flagą „Żegluga Polskiej” nowowyprowadzone statki „Słask” i „Cieszyn”, podczas gdy „Finska Angfartygs Aktiebolaget” uruchomiła na tej linii z wiosną r. b. statek „Capella”, kursujący dawniej na linii Finlandja — Antwerpja. Wspomniane statki przystosowane są także do przewozu pasażerów.

Z punktu widzenia armatorów nie jest rzeczą korzystną, że Polska i Finlandja w odniesieniu do surowców i produktów przemysłu wykazują znaczne podobieństwo. Do

głównych produktów wywożonych przez oba kraje, za wyjątkiem węgla, cukru, soli, zboża, sody i żelaza, których to Finlandja nie eksportuje, należą produkty rolnicze, jak masło, bekony, jaja oraz drzewo, eksportowane przez oba kraje. Przemysł tekstylny rozwija się w obu krajach jednakowo. To też przedmiotem eksportu do Finlandji są nieliczne towary drobnicowe, poza wymienionymi wyżej towarami masowymi, które dla okrętów kursujących między Polską a Finlandją nie wchodzi naogół w rachubę. Z Gdyni i Gdańska kursują do Finlandji w znacznej liczbie parowce frachtowe, przeważnie niemieckie, przewożące głównie towary masowe.

Liczba towarów wchodzących w rachubę przy imporcie z Finlandji do Polski jest jeszcze mniejsza. Nie ulega jednak wątpliwości, że istnieje wiele towarów, które mogłyby być przedmiotem wymiany pomiędzy obu krajami ze znacznym dla nich pożytkiem. To też należy się spodziewać, że polepszająca się stale, aczkolwiek powoli, konjunktura uwidoczni się także i na tem polu i pociągnie za sobą ożywienie we wzajemnych obrotach handlowych.

Dla rozwoju stałej komunikacji okrętowej pierwszorzędne posiada znaczenie rozbudowa Gdyni, jako portu tranzytowego. Wszelkie linje transoceaniczne doszły do przekonania, że utrzymanie regularnej komunikacji z Gdynią jest połączone dla nich ze znaczną korzyścią. Rozbudowane według nowoczesnych wymagań urządzenia portowe w Gdyni, wyposażone w liczne magazyny, składy i dźwigi, umożliwiają wygodny, a przede wszystkim tani przeładunek. Dzięki temu tranzytowy obrót towarowy z Finlandją przez Gdynię wykazuje w ostatnich latach znaczny wzrost; wchodzi tu w grę przede wszystkim eksport do krajów Lewantu. Ilość towarów przeładowanych w Gdyni w drodze z Finlandji do Lewantu wzrasta bardzo szybko: z 2000 ton w r. 1931 do 14.000 ton w r. 1933. W roku 1934 przeładunek ten wyniesie 16.000 do 17.000 ton. W roku 1933 przeładowano w Gdyni niemal 60% całego eksportu fińskiego do Lewantu. Pozostała zaś reszta wywieziona tam została bezpośrednio, częściowo zaś przez Hamburg i Bremę.

Komunikację z Gdynią do krajów Lewantu utrzymuje „Svenska Orient Linie” (Gothenburg), której pierwszorzędne, nowoczesne, szybkobieżne statki motorowe zawijają do por-

tu w Gdyni 3 razy miesięcznie, a czasami i częściej. W końcu r. 1933 uruchomiona została linja „Far East Line” (połączone towarzystwa—Alfred Halt and Co. Ltd., Ellerman Bucknall Steamship Co. Ltd. i Blue Star Line Ltd.) z Gdyni do portów Dalekiego Wschodu w odstępach 3-tygodniowych. F. A. A. dąży obecnie do skierowania eksportu fińskiego do Chin i Japonji, również przez Gdynię.

Wielkie znaczenie dla Polski, a w szczególności dla Gdyni posiada fakt, że statki Finland-Sydamerika Linien” (Helsingfors) od kilku lat zawijają do Gdyni. Obecnie statki tej linii ukazują się w Gdyni w odstępach dwutygodniowych. Rejsy okrętów tej linii rozpoczynają się i kończą się w Gdyni, dzięki czemu Polska posiada bezpośrednie połączenie okrętowe z Południową Ameryką; chodzi tu o bezpośrednią wymianę towarową pomiędzy Ameryką Południową a Finlandją z jednej strony, a Południową Ameryką i Polską z drugiej strony. Okręty „Finland Sydamerika Linjen” przewożą z Polski do Ameryki Południowej w wielkich ilościach żelazo, maszyny, biel cynkową, towary drzewne, cement i t.d. podczas gdy ładunek z Ameryki Południowej do Polski składa się głównie z siemienia lnianego, quebracho, bawełny i kawy. Niestety jednak, jak dotąd, towarzystwa okrętowe utrzymujące komunikację pomiędzy Gdynią a Finlandją, nie mają z tego korzyści. Lokalny przewóz drobnicy jest nieznaczny, a przewóz towarów masowych, z powodu niskich stawek, nie daje dostatecznej podstawy do utrzymywania regularnej służby. Również i obrót tranzytowy nie daje z tych samych powodów żadnych nadwyżek. Największe znaczenie przywiązuje się do tego, aby wszelkie opłaty w porcie były możliwie niskie. I tutaj należy przyznać, że pod tym względem Gdynia uprawia rozumną politykę. Oczekiwane ożywienie bezpośredniej wymiany towarowej pomiędzy Polską a Finlandją

Ubezpieczenia morskie, samochodowe, od ognia, włamania i t.d.

przyjmuje

FÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET

FENNIA

HELSINGFORS

Unionsgatan 25

Najstarsze towarzystwo ubezpieczeń w Finlandji

może dopiero przyczynić się do położenia trwałych podstaw do dalszej rozbudowy komunikacji.

W końcu pragnąłbym poświęcić kilka słów komunikacji pasażerskiej. Zarówno Polska jak i Finlandja po-

siadają dla turystyki wiele cennych i interesujących walorów. Na tem polu możnaby osiągnąć, drogą celowej propagandy, znaczne sukcesy. Obustronne organizacje turystyczne powinny, przeto, podjąć intensywną

propagandę turystyczną, albowiem nie można niedoceniać znaczenia, jakie osobista znajomość stosunków w innym kraju posiada dla rozwoju wymiany kulturalnej pomiędzy krajem własnym a obcym.

Inż. JULJAN GINSBERT

Obrona morska Finlandji

WŚRÓD całego szeregu wysiłków na jakie zdobyła się odrodzona Finlandja, na uwagę zasługuje jeszcze jeden, o którym naogół rzadko się pisze. To wysiłek nad zabezpieczeniem wolności morskiej i dróg do wybrzeży fińskich prowadzących.

A wysiłek ten łatwy nie był. Rewolucja rosyjska, ciągłe walki nad nieustaloną granicą, trudności w tworzeniu nowego państwa, potem kryzys — zdawały się być przeszkodami nie do przezwyciężenia. Jednak zrozumienie znaczenia wolności morskiej i energia sfer kierowniczych, dążących planowo do celu, potrafiły przeszkody te pokonać. I dziś Finlandja jest piątą na Bałtyku potęgą co do liczebności, czwartą zaś, jeśli wziąć pod uwagę, że duńskie okręty wojenne są po większej części przestarzałe.

narzy. Dowód to, że zbudowane zostały pierwszorzędnie, tak co do materjału, jak i zalet nawigacyjnych.

Marynarka fińska posiada zresztą dwa identyczne okręty — kanonierki „Karjala“ i „Kurunmaa“ — po 350 ton i 15 węzłów, uzbrojone w dwa działa 75 m/m, jedno 40 m/m przeciwlotnicze i dwa karabiny maszynowe. Z pierwszym z nich flota polska spotkała się przed kilku laty na zjeździe flot bałtyckich w Libawie, kiedy „Karjala“ służyła również jako okręt dla szkolenia podchorążych.

Dwie inne kanonierki — „Uusimaa“ i „Hämenmaa“, nieco większe — 400 ton, o tejsze szybkości, uzbrojone w dwa działa 102 m/m, jedno 40 m/m przeciwlotnicze i dwa karabiny maszynowe, oraz dwie eks-rosyjskie — „Klas Horn“ i „Matti-Kurki“ po 420 ton, dopełniają floty kanonierskiej.

Flotyllę torpedową stanowi dziewięć nowoczesnych torpedowców motorowych, z których dwa starsze są pochodzenia italskiego i mają po 13 ton, 27 węzłów

szybkości, dwa karabiny maszynowe i dwie torpedy. Dwa dalsze zbudowane są w Anglii, pozostałe, jak i kanonierki, na stocznjach fińskich. Wyporność ich wynosi 12 ton, szybkość 40 węzłów przy 750 K. M., uzbrojenie dwa karabiny maszynowe, dwie torpedy, dwa miotacze granatów głębinowych.

Flotylla podwodna też przedstawia się okazale: cztery łodzie, podwodne po 500/700 tonn, o szybkości 15/9 węzłów, uzbrojone w działko 100 m/m, działko 20 m/m przeciwlotnicze i cztery wyrzutnie torpedowe. Łodzie te posiadają załogę 27 ludzi, zabierają po 20 min zagrodowych i mogą się zanurzać do 75 metrów głębokości.

Istnieje jeszcze piąta łódź — na

jeziorze Ładoga. Węzły konwencji z sąsiadem ograniczyły jej tonaż do 99 ton. Jest to więc prawdziwa minjaturka. Ale mimo to posiada szybkość 9 mil, uzbrojona jest w karabin maszynowy i dwie torpedy, a nadto zabiera 9 min. Wszystkie te łodzie zostały, oczywiście, też zbudowane w kraju.

Flotyła okrętów pomocniczych składa się z rejowego żaglowca „Suomen Joutsen“ — pojemności 2.300 ton rej. br., będącego okrętem szkolnym. Dalej z dwóch stawiaczy min — „M I“ — 640 ton, 12 mil, 150 min i „Sveaborg“ — 215 ton, 10 mil, 60 min, — z 20 trawlerów (poławiaczy min) wyporności od 20 do 200 ton, i z kilku statków pomocniczych. Osobny, jeśli tak rzecz można, rozdział stanowią łamacze lodów, które służyć mogą jednocześnie za kanonierki, stawiacze min i okręty patrolowe. Jest ich siedem, przy czem najnowszy „Uusinjäänmurt“ wypiera 3.000 ton, daje 15 mil i służyć ma jednocześnie jako okręt-baza dla łodzi podwodnych. Pozostałe wypierają od 1.200 do 5.000 ton i strzegą, aby zimą Finlandja nie została lodami odcięta od świata.

Chlubą marynarki fińskiej są jednak „Vainämöinen“ i „Hmarinen“ — dwa zupełnie nowoczesne pancerniki obrony wybrzeży (monitory), zbudowane u Crichtona w Turku w latach 1930—31. Są to piękne okręty o wyporności 4.000 ton, szybkości 15 węzłów przy 6.000 K.M., długie na 93 metry, szerokie na 17, a zagłębiające się do 4,5 metra. Uzbrojenie ich jest stosunkowo silne, składa się bowiem z 4 dział 254 m/m Boforsa dalekonośnych, z 8 dział 105 m/m przeciwlotniczych i z 4 ciężkich karabinów maszynowych. Opancerzenie od 20 do 150 m/m, załoga 300 ludzi. Trzeci taki okręt, dwie łodzie podwodne i dwa kontrtorpedowce są w projekcie.

Program morski Finlandji, opracowany w r. 1924, przewiduje budowę floty złożonej z trzech monito-

Łódź podwodna „Vetehinen“

Fińską flotę wojenną łączą zresztą z nami nietylko węzły przyjaźni, zadzierżgnięte w czasie wspólnych wizyt (w roku ubiegłym dywizjon łodzi podwodnych pod dowództwem kdra-ppor. Pławskiego odwiedził Finlandję), ale nawet węzły „konstrukcyjne“. Dwa polskie okręty wojenne — kanonierki „Komendant Piłsudski“ i „Generał Haller“, pierwsi niemal przedstawiciele polskiej siły zbrojnej na morzu — zbudowane były właśnie na słynnej stoczni Crichtona w roku 1920. A wcielone do naszej floty, odbyły niejedną wielką podróż, przeżyły niejedną sztorm („Piłsudski“ u brzegów Norwegji przebył zwycięzko orkan), i do dziś dnia jako okręty szkolne służą dzielnie, ćwicząc młodych polskich mary-

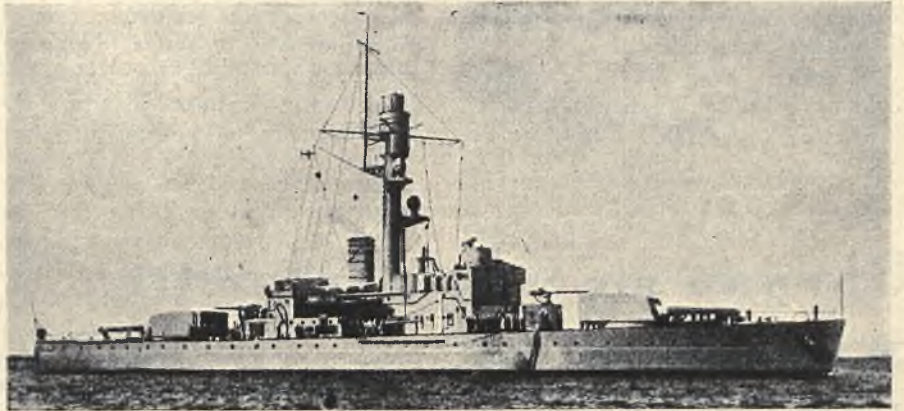
rów, dwóch kontrtorpedowców, trzydziestu torpedowców motorowych (których użycie w szkerach fińskich jest bardzo wskazane), sześciu łodzi podwodnych, jednego okrętu szkolnego i kilku trawlerów. Większa część tego programu, którego koszt obliczony był na 520 milionów marek, została już wykonana. Rozbudowano także lotnictwo morskie.

Obrona morską wód Fińskich, biorąc pod uwagę doskonale wyszkolony i z morzem obeznany personel, spoczywa więc w pewnym ręku. Nie trzeba zapominać, że przecież armatorzy fińscy wysyłają okręty swoje (i to żaglowce) aż na wody australijskie, to też na doświadczonych i odważnych marynarzach w kraju tym nie zbywa.

Oto więc przykład, że tam gdzie zrozumienie i wola po temu istnieje, budowa floty wojennej — tego najwidoczniejszego czynnika siły i su-

werenności państwa, źródła korzystnych przemierzy i dobrobytu narodowego — postępować może śmiało naprzód. I to nie tylko w krajach „starych“, które przed wojną światową swoje państwo morskie ugruntować potrafiły, ale właśnie i w pań-

stwach „młodych“, które niepodległość po wojnie dopiero odzyskały. Albowiem zasada, że bez floty wojennej nie można nie tylko bronić brzegów, ale także korzystać z dobrodziejstw pokoju — obowiązuje wszystkich bez wyjątku.

Pancernik Obrony Wybrzeża „Vainämöinen”

Komunikacja okrętowa Gdynia — Helsinki.

DNIEM 1 kwietnia 1930 roku w ramach Przedsiębiorstwa Państwowego „Żegluga Polska“, powstała Linja Bałtycka, której statki odwiedzały kolejno porty Gdynię, Gdańsk, Rygę, Tallin i Helsingfors. Na linii tej kursował s/s „Tczew“ i „Chorzów“ w odstępach 14-dniowych. Linja ta była początkiem obecnie istniejącej linii fińskiej, której obecna struktura jest rezultatem kilkuletnich doświadczeń

nym, w maju 1931, „Żegluga Polska“ zawarła porozumienie z Finska Angfartygs A/B, Helsinki, mające na celu wspólne eksploataowanie linii fińskiej przez postawienie na linii tej statków obu towarzystw. Ścisła współpraca między obu towarzystwami żeglugowymi dała jaknajlepsze rezultaty organizacyjne i obecnie na linii tej z ramienia F. A. A. kursuje s/s „Capella“ w odstępach 2-tygodniowych oraz z ramienia „Żeglugi Polskiej“ s/s „Śląsk“ i „Cieszyn“ również w odstępach 2-tygodniowych.

gólnie towary węgierskie oraz czechosłowackie. Również dzięki przybyciu do Gdyni całego szeregu linii okrętowych dalekobieżnych, które uczyniły z Gdyni swój końcowy port, najdalej wysunięty na Bałtyku, linja fińska miała możliwość otrzymania szeregu ładunków tranzytowych, idących do Finlandji via Gdynia, głównie z całego szeregu różnych portów pozaeuropejskich. Największy rozwój wykazały transporty z Finlandji i na Lewant, z przeladun-

S/S „Cieszyn”

eksploatacyjnych. Warunki lokalne tak handlu jak i nawigacji wymagały pewnego typu statków oraz odpowiedniego skonstruowania rozkładu jazdy, aby linja ta mogła odpowiadać wymogom handlu — polsko-fińskiego oraz warunkom technicznym.

W roku 1932 specjalnie dla linii tej zostały pobudowane dwa parowce s/s „Śląsk“ i „Cieszyn“, które dzięki swej specjalnej budowie dostosowane są do nawigacji w okresie zimowym w Zatoce Fińskiej oraz przystosowane do rodzaju ładunków, które są objektem handlu polsko-fińskiego.

W pierwszym roku eksploatacyj-

W ten sposób jest zapewniona wspólna komunikacja tygodniowa.

Charakter przewozu ładunków, począwszy od 1930 r., ulegał stopniowo ewolucji pod wpływem kryzysu gospodarczego, który w tym czasie zaczął się pogłębiać. Początkowo ładunki cukru i zboża, pod wpływem ograniczeń przywozu do Finlandji zostały bądź zupełnie wyeliminowane, bądź też uległy znacznej redukcji. Z większych ładunków utrzymały się jedynie transporty sody, której Finlandja jest wielkim odbiorcą.

Ze względu na znaczny zanik ruchu lokalnego, oba towarzystwa okrętowe poczyniły wysiłki celem przyciągnięcia na Gdynię ruchu tranzytowego, idącego z Finlandji i do Finlandji. Port Gdyni, leżący na naturalnym szlaku handlowym pomiędzy południową częścią środkowej Europy a Finlandją, dał możliwość do ściągnięcia na Gdynię całego szeregu transportów, które dawniej szły via Hamburg i Szczecin. W ruchu tym podkreślić należy szcze-

S/S „Capella”

kiem w Gdyni. Dzięki umowie, którą oba towarzystwa żeglugowe zawarły z Svenska Orient Line, linja fińska otrzymała bardzo duże ładunki papieru i celulozy, idące z Finlandji na Lewant.

Oprócz ruchu towarowego linja fińska ma znaczny ruch pasażerski ze względu na dogodną komunikację, jaką ta linja sobą przedstawia. Podróży z Gdyni—Gdańska do Helsingforsu trwa przy dobrych warunkach około 2 dni, ze względu więc na dużą oszczędność czasu i wygody w podróży, komunikacja ta cieszy się dużym powodzeniem.

Polish-Finnish Trade

FINLAND may be ranked among countries with large prospects for trade expansion. As regards exports, the native industries of Finland produce only a few articles available for export, but the high level of culture of her population and its manifold requirements, compel Finland to import a great variety of goods in huge quantities. On the other hand the standard and the efficient technical status of her industries, coupled with remarkable thriftiness and assiduity of the Finnish people, account for the high figures of Finland's exports, though they cover but a few items. Finnish trade has for a number of years been steadily main-

In 1930 —	40	million zlotys
1931 —	23	„ „
1932 —	13	„ „
1933 —	14	„ „

And thus we are witnessing during the last few years a considerable decrease of trade returns on both sides. How insignificant is the volume of this turnover as compared with the total trade of both countries, may be seen from the fact that Poland's percentage share in Finland's total imports computes to 3,4%, while the participation of Poland's exports into Finland in the aggregate-import of the former amounts to 1,5%; whereas Poland's share in Finland's aggregate-export is 0,1%, and the share of Finland in Poland's aggregate import is 0,2%.

These figures are but minute fractions of the total commerce of both countries.

Let us examine closer these transactions.

What does Finland import from Poland?

The principal item, namely the third part of the

total Polish exports to this country constitute fodder and grain. Other important items are: corn, earthenware, artificial fertilizers, chemical goods, woodgoods (mostly oak, as Finland has no trees of this species) and lastly, colonial produce which are not connected with Poland's home industry and are dealt with as purely commercial transactions.

As we may see, the number of these articles is greatly limited, considering the wide variety of goods which Poland produces for export.

What does Poland buy of Finland?

These imports comprise mainly cellulose and paper — the mainstay of this country's export trade. Next come, partly on a barter basis, some kinds of fodder. These are the only items of any importance.

What is the cause of such an insignificant turnover?

We know that Poland does not apply any restrictive measures to Finland's goods. Likewise Polish exports into Finland do not meet there with any rigorous or prohibitive measures both as regards trade and foreign exchange turnover, as is the case in many other countries. Finland has concluded clearing agreements with Germany and Esthonia, yet in her relations with Poland and other countries there exist no limitations as to currency turnover. Inconsiderate import prohibitions there are none in Finland, except some conditional restrictions f. i. of imports of cattle, introduced for sanitary reasons. However, import licenses are granted if certain specified conditions are complied with. The same refers to meat,

taining a favourable balance.

Beginning from 1930 Finland's balance of trade shows the following figures:

1930 —	4 million dollars surplus
1931 —	24 million dollars „
1932 —	18 million dollars „
1933 —	17 million dollars „

Finland's foreign trade with Poland differs greatly from the commercial relations with other states; it comprises scarcely 31 items, out of which only some are of importance so far as Poland is concerned, and but a few when Finnish exports into Poland are considered.

The Polish Finnish trade balance has proved exceptionally favourable for Poland. For the last six years the returns in millions of zlotys in round figures were as follows:

In 1928—1929—1930 Finland's annual exports into Poland amounted to 2 million zlotys.

In 1931—1932—1933 — 1 million zlotys.

Poland's exports into Finland were valued at:

In 1928 —	25 million zlotys
1929 —	40 „ „

Typical views of Finland

grain, fodder, bran, alcohol and rags.

Finland ranks among the few countries which follow the principle of free trade. The only quotas introduced by Finland are those for British herrings and coal. In view of the absence of restrictions in the turnover of foreign currency, compensation trade is non-existent in Finland. The commercial procedure is in Finland also very liberal. For instance the Finnish customs authorities do not require any commercial invoices to be indorsed by the respective consulates.

There are seemingly no obstacles whatever for a considerable development of mutual commercial relations between our two countries the more so that a friendly political intercourse has already been established.

We are near neighbours; Gdynia

and Helsinki are connected by regular cargo and passenger steamship service; „Lot“ keeps up a regular postal and passenger air-communication, lasting only a few hours. The rail connections with the Baltic States, including the passage by steamer through the Finnish Gulf are of no great importance.

We have every reason to believe that business may be carried on in a mutually satisfactory manner, and that the limited commercial relations between the two States may be attributed only to a lack of initiative on both sides, to linguistic handicaps and to the mutually meagre knowledge of the conditions of both lands.

With a view to approaching one another and establishing commercial relations, reciprocal collective trips would prove a highly desirable and enticing medium.

Dr. TADEUSZ BORKOWSKI *Katowice*

Przemysł węglowy na Śląsku.

POLSKA Komisja Ankiętowa obliczyła zasoby węgla Polskiego Górnego Śląska na 49,4 miljardy ton, co stanowi 73,5% ogólnego stanu posiadania Polski. Węgiel wydobywa około 40 kopalń. Kopalnie te należą bądź do przedsiębiorstw czysto górniczych, bądź też do towarzystw przemysłowych, obejmujących także inne działy produkcji, w szczególności huty żelaza i cynku. Możliwość produkcyjna kopalń węglowych zależy od stopnia rozwoju robót przygotowawczych, zdolności wyciągowej szybów i zdolności przepustowej sor-

towni, dzielących wydobyty węgiel według wielkości ziarna. Zdolność wyciągowa Śląska obliczono na 44,6 miliona ton, zdolność przepustową na 62,5 milionów ton. Stanowi to 71% względnie 81% zdolności produkcyjnej trzech polskich zagłębi węglowych.

Dla zobrazowania znaczenia Śląska w całości polskiego przemysłu węglowego należy zaznaczyć, że w roku 1929 kopalnie jego zatrudniały 89.000 robotników, zaś w roku 1933 niemal 48.000 robotników, t. j. 64% wszystkich górników, zatrudnionych w Polsce. O postępach technicznych świadczy fakt, że przeciętna wydaj-

„PROGRESS“

The Upper - Silesian United Collieries Ltd.

KATOWICE,
10, Zamkowa Str.
P O L A N D
Telephon 33-961

Telegrams: Progress Katowice

GAS, STEAM and HOUSE COAL

GIESCHE

SPÓŁKA AKCYJNA

WYSOKOWARTOŚCIOWE
WYROBY
SZAMOTOWE

CEGLA

WYMIARÓW NORMAL-
NYCH I KSZTAŁTOWA

półkwaśna, neutralna,
zasadowa, wysoko-
zasadowa, kwa-
soodporna,
izolacyjna

dla cegielń, wapienników, cementowni,
szklarni, przemysłu metalurgicznego,
cukrowniczego, naftowego, chemicznego

PORCELANA

STOŁOWA: biała i dekorowana
APTECZNA i LABORATO-
RYJNA

ELEKTROTECHNICZNA: in-
stalacyjna jak: izolatory, rol-
ki, tulejki, fajki, rozetki su-
fitowe i t. p.

MONTAŻOWA, jak: gniazda,
wyłączniki, oprawki, bezpie-
czniki, armatury hermetycz-
ne i t. p.

IZOLATORY do wysokiego na-
pięcia do 35.000 V.

CYNK:

surowy, rafinowany, elektro-
lityczny, prasowany

BLACHA CYNKOWA, KADM,
OŁÓW, WYROBY OŁOWIANE,
KWAS SIARKOWY, OLEUM,
WĘGIEL KAMIENNY.

Katowice, ul. Podgórna 4.

ność całej załogi na Śląsku wzrosła z 1,356 ton w roku 1929 na 1,817 ton w roku 1933. Wzrost ten jest jeszcze większy, bo sięgający aż 48%, jeżeli zbadamy wydajność załogi pod ziemią, przyczem istnieją na Śląsku kopalnie, w których przekracza ona 4 t.

Przyjmując najwyższe dotychczas osiągnięte wydobycie i zbytu z roku 1929, które wyniosło na Śląsku 34 milionów ton, dochodzimy do wniosku, że zdolność wyciągową wyzyskano zaledwie w około 74%. Stąd wniosek, że kopalnie mogą w każdej chwili znacznie zwiększyć wydobycie, zależnie od nagłych potrzeb czy to rynku krajowego, czy też zagranicy, nie mówiąc już o normalnym przyroście spożycia, którego przy rozwoju gospodarczym naszego kraju można się spodziewać.

Notowany w latach kryzysu, t. j. od roku 1929 począwszy, spadek wydobycia w Polsce i na całym świecie odbił się dotkliwiej na kopalniach śląskich, niż na zagłębiach dąbrowskiem i krakowskiem.

Wydobycie węgla kopalń polskich.

Rok	Śląsk		Dąbrowa		Kraków	
	1000 t	%	1000 t	%	1000 t	%
1913	32.482	78,6	6.819	16,6	1.971	4,8
1929	34.444	74,5	8.948	19,4	2.844	6,1
1932	21.501	74,6	5.500	19,1	1.834	6,3
1933	19.952	73,0	5.577	20,4	1.822	6,6

Przyczyną tego zjawiska jest nie tylko zmniejszenie się eksportu, ale także spadek konsumpcji krajowej.

Konsumpcja węgla w Polsce jest jedną z najniższych w Europie, albowiem na głowę ludności przypada zaledwie 0,7 t spalonego węgla, pod-

czas gdy np. w Wielkiej Brytanji — 3,98 t, w Niemczech—1,88 t, w Belgji—3,94 t, w Czechosłowacji—1,5 t.

Spożycie krajowe rozkłada się mniej więcej w 4% na rolnictwo, w 13% na opał domowy, a reszta, t. j. 83%, przypada na przemysł.

To też wysiłki naszych kopalń szły przede wszystkim w kierunku zatrzymania spadku konsumpcji węgla w przemyśle wzgl. podniesienia spożycia wogóle. Najwydatniejszym bodaj posunięciem było przystosowanie produkcji do zmniejszonej zdolności płatniczej konsumenta przez zwiększenie zbytu drobnych, a więc tańszych sortymentów z uszczerbkiem dla sprzedaży sortymentów droższych. W akcji tej przodował Górny Śląsk dzięki temu, że posiada pierwszorządne gatunki węgla dla celów przemysłowych. I tak np. konstatujemy w przeciągu ostatnich 10 lat, że zużycie grysiku i miału w kotłowniach wzrosło trzykrotnie.

Dalszym środkiem przystosowania się do warunków stworzonych przez ogólną depresję gospodarczą było obniżenie cen węgla loko kopalnia, które miało miejsce w końcu marca roku 1933 i wyniosło około 18%.

Pierwszorządny gatunek węgla śląskiego, nowoczesne instalacje kopalń, wysoka wydajność robotnika, stosunkowo niskie koszty własne umożliwiły Śląskowi, z chwilą przejścia pod panowanie Polski, rozwinąć wydatnie eksport przez porty polskie. Do szukania nowych rynków zbytu tą drogą zmuszony on był przede wszystkim przez zamknięcie granic dla polskiego węgla przez

Niemcy. Wschodnie Niemcy stanowiły dla kopalń śląskich normalny teren zbytu i polski Śląsk wysłał tam jeszcze w roku 1923 ponad 8 milionów ton węgla.

Eksport węgla przez porty polskie rozpoczął się w roku 1925, początkowo do krajów skandynawskich, a w następstwie do innych krajów północnych, północno - zachodnich i śródziemnomorskich, a nawet do Afryki i Ameryki. W ślad za Śląskiem podążyło zagłębie dąbrowskie, jednakże przewaga Śląska w eksporcie jest nadal dominującą, bo udział jego wynosi co najmniej 80%. W roku 1933 wyraża się to kwotą 8 milionów ton.

Pod względem wartości cieplnej odpowiada węgiel śląski węglom z północnej Walji i południowego Yorkshire i ma większą wartość kaloryczną niż Derbyshire lub Northumberland. Również może on konkurować z węglem Durham. Cechą jego jest poza starannem bardzo sortowaniem mniejsza zawartość popiołu i szkodliwej siarki. Przy tych zaletach składowych węgiel śląski nie zalewa rusztów, jak to często ma miejsce przy używaniu węgla angielskiego, pozatem odznacza się łatwością spalania i szybką zapalnością. Wszystko to przyczynia się do coraz większego spopularyzowania węgla śląskiego zagranicą i niewątpliwie spożycie tego węgla mogłoby jeszcze wzrosnąć w krajach europejskich, gdyby nie wszelkiego rodzaju restrykcje przywozowe w formie zakazów przywozu, kontyngentów, cła, kompensat, ograniczeń dewizowych.

STATYSTYKA RUCHU W PORCIE ZA M. SIERPIEŃ

I. UWAGI OGÓLNE

Ogólny obrót towarowy portu gdyńskiego w sierpniu b. r. wyniósł 662.055,7 t. osiągając nienotowaną dotychczas liczbę rekordową, która jest wyższą od ostatniego rekordu w listopadzie 1933 r. (639.984,5 t.) o przeszło 22 tysiące ton, oraz od poprzedniego miesiąca lipca o 74.872,4 ton.

Ruch statków w sierpniu b. r. w porównaniu z lipcem b. r.

wykazuje wzrost ilości oraz pojemności statków na przyjęciu i wyjściu. Przyszło bowiem 430 statków (w lipcu 410) o pojemności 391.358 nrt. (w lipcu 339.549 nrt.). Wyszło 432 statki (w lipcu 409) o pojemności 389.396 nrt. (w lipcu 345.571 nrt.). Praca statków wzrosła jedynie na wyjściu. Wyszło bowiem statków z ładunkiem 358 wobec 311 w lipcu b. r. Wzrósł poważnie średni to-

naż statków, zawijających do Gdyni z 828,2 nrt. (w lipcu) na 910 nrt. (w sierpniu). Wzrost ten spowodował głównie francuski transatlantyk s/s Colombie, dwukrotnie zawijający do Gdyni z wycieczką turystów. Wzrosła również średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie z 40 (w lipcu) na 44 (w sierpniu).

Kolejność bander: Szwecja, Polska, Danja, Niemcy, Anglja, Norwegja, Stany Zjedn. Am. P., Włochy, Francja, Finlandja, Grecja i t. d. Wykazuje pewne przegrupowanie Danji na niekorzyść Niemiec, które z 3-go miejsca w lipcu przesunęły się obecnie na 4-te, oraz Anglji, która zajęła obecnie 5-te miejsce, zajmowane ostatnio przez Norwegję. Pozostałe bandery bez poważniejszych zmian. Ogółem reprezentowane były bandery 21 państw, wśród których rzadko widziana w porcie gdyńskim bandera japońska i panamska.

Obroty zamorskie wyniosły w miesiącu sprawozdawczym rekordową liczbę 655.277,6 t, wobec ostatnio notowanej liczby rekordowej 622.785,1 t, w listopadzie 1933 r., oraz wobec 580.114,7 t. w lipcu b. r. oraz 562.901,1 t. w sierpniu 1933 r.

Na przywóz przypada 80.941,9 t. (w lipcu 100.845,8 t.). Spadek ten wywołały w pierwszym rzędzie pozycje: ryżu 6.452 t. (w lipcu 14.504 t.), kawy, kakao, i herbaty 620 t. (w lipcu 1.112 t.), żużli Thomasa 6.814 t. (w lipcu 9.100 t.), nasion oleistych różnych 8.305 t. (w lipcu 9.538 t.), rud żelaznych 2 t. (w lipcu 4.989 t.), piryków 1.785 t. (w lipcu 6.996 t.). Jak z powyższego wynika spadek ten nosi wybitnie charakter sezonowy. Niezależnie od spadku szereg pozycji przywozu wykazał wzrost. Do tych należą tu pozycje: śledzi 1.346 t. (w lipcu 1.000 t.), tłuszczu zwierzęcego surowego 1.376 t. (w lipcu 649 t.), skór 2.535 t. (w lipcu 2.154 t.), garbników 1.563 t. (w lipcu 799 t.), złomu żel. 32.432 t. (w lipcu 28.902 t.).

Wywóz w sierpniu b. r. osiągnął rekordową liczbę 574.335,7 t. (w lipcu 479.268,9 t.), głównie dzięki poważnemu wzrostowi wywozu węgla. Do pozycji, które wzrosły w miesiącu sprawozdawczym, należą między innymi: bekony 1.891 t. (w lipcu 1.683 t.), jaja 2.509 t. (w lipcu 731 t.), deski i łaty 32.322 t. (w lipcu 25.020 t.), wyroby z drzewa 544 t. (w lipcu 477 t.), klepki 294 t. (w lipcu brak), dykty 659 t. (w lipcu 431 t.), węgiel eksportowy 458.295 t. (w lipcu 383.870 t.), węgiel bunkrowy 17.519 t. (w lipcu 15.723

t.), koks 31.558 t. (w lipcu 17.310 t.), nawozy azotowe 2.940 t. (w lipcu brak), wyroby żelazne i stalowe 2.094 t. (w lipcu 1.719 t.) tranzytowa celuloza 1.121 t. (w lipcu 342 t.). Zmniejszeniu uległy pozycje: cukru 6.863 t. (w lipcu 14.314 t.), mąki ryżowej i pastewnej 250 t. (w lipcu 800 t.), szyn kolejowych 1.002 t. (w lipcu 4.955 t.), papy, tektury i papieru 861 t. (w lipcu 1.252 t.).

Obrót przybrzeżny łącznie z W. M. Gdańskiem wykazuje wzrost przywozu i wywozu. Przywieziono ogółem 451,2 t. (w lipcu 96 t.), wywieziono 1.466,9 t. (w lipcu 799,6 t.). Wśród pozycji przywozu do poważniejszych zaliczyć należy: przywóz ryb z połowów własnych 127 t. (w lipcu 96 t.), oraz nasion oleistych 259,5 t. Na wywozie z poważniejszych pozycji są do zanotowania: ryż wyluszczonego 1.272,6 t. (w lipcu 673,5 t.), oleje 23,5 t., i tłuszczu zwierzęcego surowego 12,5 t. (w lipcu 2,2 t.).

Natomiast obrót z wnętrzem kraju drogą wodną wykazuje spadek tak na przywozie, jak i na wywozie. Przywieziono bowiem 1.437,7 t., wobec 2.490,6 t. w lipcu b. r., oraz wywieziono 3.422,3 t., wobec 3.682,4 t. w lipcu b. r. Do poważniejszych pozycji przywozu należą: mąka 223,9 t. (w lipcu 283,5 t.), owoce 43 t. (w lipcu 6,5 t.), cukier 440,8 t. (w lipcu 1.221,7 t.), soda 469,3 t. (w lipcu 618 t.), wyroby żelazne i stalowe 92,9 t. (w lipcu 113,3 t.), oraz artykuły kosmetyczne (w tym głównie mydło) 18,6 t. (w lipcu 22,2 t.). Na wywóz złożyły się głównie pozycje: nasion oleistych 130,1 t. (w lipcu brak), ryżu wyluszczonego 977,8 t. (w lipcu 734,6 t.), owoców świeżych 175,6 t. (w lipcu 260 t.), kakao 134,1 t. (w lipcu 102,1 t.), żywicy 121,3 t. (w lipcu 303,2 t.), śledzi 24,5 t. (w lipcu 50,8 t.), olejów 38,9 t. (w lipcu 50,8 t.), tłuszczu i olejów roślinnych 179,2 t. (w lipcu 279,3 t.), tłuszczu zwierzęcego surowego 473,4 t. (w lipcu 733,9 t.), tranu 50,8 t. (w lipcu 2,1 t.), cukru 11,1 t. (w lipcu brak), przetworów chemicznych 54,2 t. (w lipcu 27,2 t.), garbników 79,8 t. (w lipcu 24,8 t.), skór 281 t. (w lipcu 285 t.), kauczuku 105,9 t. (w lipcu 89,7 t.), miedzi 239,3 t. (w lipcu 148,8 t.) i wyrobów z drzewa 27,8 t. (w lipcu 9,7 t.).

Ruch pasażerów ożywił się nieco. Przyjechało bowiem 3.197 osób (w lipcu 2.010), a wyjechało 2.604 osoby (w lipcu 2.086). Do krajów najbardziej uczęszczanych przez nasze wycieczki zamorskie należą nadal Szwecja i Danja.

II. RUCH STATKÓW (MOVEMENT OF SHIPS)

	Przyszło statków (<i>ships incoming</i>)			Wyszło statków (<i>ships outgoing</i>)			Suma rubr. 3 i 6	Kolejne miejsce (<i>place occupied</i>)
	ogółem (<i>total</i>)	w tem z ład. (<i>loaded</i>)	o ogół. poj. (<i>nrt.</i>)	ogółem (<i>total</i>)	w tem z ład. (<i>loaded</i>)	o ogół. poj. (<i>nrt.</i>)		
	1	2	3	4	5	6		
Polska (<i>Poland</i>)	44	18	55.702	46	38	54.397	110.099	2
W. M. Gdańsk (<i>F. C. of Danzig</i>) ...	2	2	1.222	3	1	2.160	3.382	19
Anglja (<i>Great Britain</i>)	18	5	25.685	17	12	27.740	53.425	5
Czechosłowacja (<i>Czechoslov.</i>)	2	2	442	2	2	442	884	21
Danja (<i>Denmark</i>)	58	20	45.712	61	53	46.497	92.209	3
Estonja (<i>Estonia</i>)	6	2	2.460	6	5	2.460	4.920	16
Finlandja (<i>Finland</i>)	15	3	14.495	16	15	15.103	29.598	10
Francja (<i>France</i>)	2	—	15.108	2	—	15.108	30.216	9
Grecja (<i>Greece</i>)	6	—	14.619	5	5	12.129	26.748	11
Holandja (<i>Holland</i>)	9	6	4.452	8	7	6.325	10.777	13
Japonja (<i>Japan</i>)	1	—	4.292	—	—	—	4.292	17
Jugosławja (<i>Yugoslavia</i>)	1	—	3.932	1	1	3.932	7.864	14
Łotwa (<i>Lettonia</i>)	8	4	5.977	8	5	5.977	11.954	12
Niemcy (<i>Germany</i>)	74	28	39.040	75	56	40.680	79.720	4
Norwegja (<i>Norway</i>)	38	15	24.990	37	31	23.758	48.748	6
Panama (<i>Panama</i>)	1	—	3.071	1	1	3.071	6.142	15
Rumunja (<i>Roumania</i>)	1	—	2.213	—	—	—	2.213	20
Stany Zjedn. A. P. (<i>U. S. A.</i>)	7	4	21.921	7	5	21.921	43.842	7
Szwecja (<i>Sweden</i>)	130	40	87.583	129	114	86.034	173.617	1
Włochy (<i>Italy</i>)	6	—	16.181	7	7	19.803	35.984	8
Z. S. R. R. (<i>U. S. S. R.</i>)	1	1	2.261	1	—	1.859	4.120	18
Razem (total)	430	150	391.358	432	358	389.396	780.754	—
Miesiąc poprzedni (<i>previous month</i>) .	410	188	339.549	409	311	345.571	685.120	—
Ten sam miesiąc roku 1933 (<i>July 1933</i>)	398	186	333.334	414	324	346.449	679.783	—
Od pocz. r. 1934 (<i>since beginning of 1934</i>)	3.037	1.318	2.672.537	3.048	2.377	2.696.530	5.369.064	—
Od pocz. r. 1933 (<i>since beginning of 1933</i>)	2.778	1.217	2.139.265	2.769	2.150	2.133.402	4.272.667	—

Uwagi: a) średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni w sierpniu: 910 nrt; b) średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie: 44; c) średni postój statku: 56,8 godzin.

III. OBRÓT TOWARÓW (GOODS TURNOVER) TON

1. OBRÓT ZAMORSKI (OVERSEAS TRAFFIC)

A. Przywóz (imports)

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
Cały przywóz . . .	80.941·9	100 845·8	654 266·4	30 — Ryż surowy (rice) . .	6.451·7	14.503·7	44.754·7
I. — Wytwory pocho-				Belgia	—	—	1—
dzienia roślinnego	16.942·4	26.627·1	130.759·8	Holandja	7—	—	281·2
<i>(agricultural products)</i>				Indochiny	—	75—	75—
w tem m. in.:				Indje Brytyjskie	6.444·7	14.428·7	44.344—
1. — Pszenica (wheat)	—	—	74·8	Indje Holend. Wsch.	—	—	48·5
Stany Zjedn. Am.	—	—	74·8	Kolumbia	—	—	5—
7 — Kukurydza (maize)	—	—	856·7	28/1 — 5 — Kasza (grits) .	—	—	20—
Afryka Bryt.	—	—	90·2	Danja	—	—	20—
Belgia	—	—	30·7	31 — Krochmal (starch) .	32·5	24·2	132·5
Holandja	—	—	336·3	Anglja	—	—	1—
Indje Holend. wsch.	—	—	81·6	Belgia	17·4	23·2	113·7
Niemcy	—	—	135—	Francja	—	0·4	2·1
Stany Zjedn. Am.	—	—	182·9	Holandja	15·1	—	15·1
17/23, 25 — Nasiona				Stany Zjedn. Am.	—	0·6	0·6
<i>(seeds various)</i>	11·4	1·5	73—	40, 50 — Warzywa (vegeta-	—	2·3	137·4
Anglja	—	—	2·3	<i>bles) W. M. Gdańsk . . .</i>	—	—	50·3
Belgia	—	—	1·7	Egipt	—	—	56·5
Danja	2·3	—	4·4	Estonja	—	—	0·5
Francja	—	—	7·8	Holandja	—	2·3	15·5
Hiszpanja	—	0·5	0·5	Indje Brytyjskie	—	—	0·2
Holandja	4·5	1—	33·4	Niemcy	—	—	2—
Indje Holend. wsch.	0·3	—	1·4	Norwegja	—	—	2—
Niemcy	—	—	2·1	Włochy	—	—	10·4
Stany Zjedn. Am.	—	—	15·1	53 — 58, 60 — 64 — Owoce			
Włochy	4·3	—	4·3	<i>świeże (fresh fruit) . . .</i>	701·7	701·3	15.402·4
23 — Pestki drzew owo-				Afryka Bryt	—	—	61—
<i>cowych (fruits stones) . .</i>	—	28·7	130·8	Anglja	8·3	—	17·9
Belgia	—	—	1·1	Argentyna	0·3	—	0·3
Francja	—	0·3	0·3	Danja	—	—	327·3
Hiszpanja	—	—	0·2	Grecja	—	—	0·5
Holandja	—	—	1—	Hiszpanja	—	0·1	1.374·3
Indje Holend. Wsch.	—	—	0·4	Holandja	94·2	137·6	789·5
Stany Zjedn. Am.	—	28·4	122·5	Honduras	—	—	30—
Włochy	—	—	5·3	Indje Holend Wsch.	—	12·7	567·7
24/26 — Nasiona oleiste				Jamajka	30—	—	183—
<i>różne (various oil seeds) .</i>	8.304·8	9.537·6	55.543·4	Kolumbia	—	—	51·5
Afryka Bryt.	1.779·3	529·4	7.295·2	Niemcy	12·9	1·5	51·7
Anglja	101·6	—	205·5	Palestyna	—	—	1.183·1
Argentyna	30—	615—	4.465—	Stany Zjednocz. Am.	59·6	58—	1.103·2
Belgia	—	—	50—	Szwecja	—	—	24—
Brazylja	—	400—	804—	Włochy	496·4	489·6	9.635·6
Chiny	1.256·2	210—	3.527·5	Wyspy Kanaryjskie	—	1·8	1·8
Ceylon	—	3·7	3·7	59, 61 — 63, 66 — Owoce			
Danja	1.060—	3.032·5	4.822·5	<i>suszone (dried fruit) . . .</i>	8·5	56—	3.201—
Egipt	4·9	—	4·9	Anglja	—	—	1·5
Grecja	—	—	45—	Francja	—	—	38·4
Holandja	1.622·5	1.356·7	13.358·7	Grecja	—	26·6	402·3
Indje Brytyjskie	—	216·4	476·9	Hiszpanja	—	—	57·8
Indje Holend. Wsch.	1.892·5	3.010·7	12.627·9	Holandja	1·6	—	6·5
Malakka Bryt.	—	10·5	10·5	Indje Holend. Wsch.	—	—	19·8
Mandżurja	—	—	5.421·9	Kolumbia	—	—	4—
Niemcy	24·9	—	367·5	Niemcy	—	8·1	31·2
Nigerja	—	—	73·9	Palestyna	—	—	2·4
Norwegja	—	—	1.252·2	Stany Zjedn. Am.	6·9	14·5	2.218·7
Palestyna	15—	—	15—	Turcja	—	—	30·8
Szwecja	440·6	152·7	593·3	Włochy	—	6·8	387·6
Turcja	77·3	—	77·3	67, 68 — Konserwy owo-			
Włochy	—	—	45—	<i>cowe (fruit preserves) . .</i>	7·2	5·5	92·2
27/1 — 3 — Mąka (wszel-				Afryka Franc.	—	—	7·4
<i>ka) (flour)</i>	202·7	2—	288·7	Anglja	0·3	—	3·2
Belgia	—	2—	2—	Danja	0·5	0·3	0·8
Holandja	2—	—	22·4	Estonja	—	—	10·2
Niemcy	0·6	—	0·6	Finlandja	0·3	—	2·7
Stany Zjedn. Am.	—	—	6·4	Hiszpanja	—	—	1·2
Szwecja	200·1	—	200·1	Holandja	0·2	1—	1·6
Włochy	—	—	57·2	Niemcy	—	0·8	2·1
				Palestyna	0·2	—	2·4
				Stany Zjedn. Am.	2·8	3·4	48·6
				Włochy	2·9	—	12—

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
69, 72 — Orzechy i migdały (nuts and almonds)	10—	5.8	314.6	Malakka Bryt.	—	3.2	3.2
Anglja	—	—	1.1	Niemcy	6.7	10.1	35.6
Belgja	—	—	6.3	Stany Zjedn. Am.	3.—	—	42.—
Brazylja	0.7	—	0.7	Włochy	—	2.8	23.5
Francja	—	—	7.7	95 — 97 — Żywica (resin)	540.8	511.5	2.612.9
Grecja	—	—	—	Afryka Bryt.	—	—	1.1
Hiszpanja	0.6	—	27.9	Anglja	1.4	3.6	6.9
Holandja	—	0.3	53.1	Belgja	—	1.2	2.4
Niemcy	—	—	30.1	Finlandja	—	—	6.1
Indje Holend. Wsch.	—	—	0.3	Francja	47.6	58.3	585.9
Portugalja	—	—	5.2	Hiszpanja	308.4	329.1	889.6
Szwecja	—	—	0.1	Holandja	—	—	0.9
Stany Zjedn. Am.	—	—	6.9	Indje Brytyjskie	2.3	—	26.2
Włochy	8.7	5.5	175.2	Indje Holend. Wsch.	—	5.1	26.2
76 — Kawa (coffee)	270.4	500.9	2.659.9	Japonja	—	—	0.6
Anglja	24.3	24.1	182.9	Kongo	—	—	1.—
Argentyna	—	—	20.3	Niemcy	0.7	15.4	95.4
Belgja	—	—	66.7	Portugalja	—	—	287.3
Brazylja	122.7	407.7	1.430.2	Stany Zjedn. Am.	180.4	98.8	683.3
Costa Rica	—	—	0.4	203 — Terpentyna (terpentine)	—	—	20.8
Francja	—	1.3	4.8	Stany Zjedn. Am.	—	—	20.8
Guatemala	10.2	18.9	110.1	104 — Trawa morska, trzcina (sea grass, reed)	4.3	21.4	95.9
Holandja	94.2	20.1	381.5	Afryka franc.	—	—	0.5
Haiti	—	—	1.—	Anglja	—	—	0.7
Indje Brytyjskie	—	—	6.3	Belgja	3.—	—	7.2
Indje Holend. Wsch.	5.7	6.4	278.2	Chiny	—	10.8	10.8
Kolumbia	3.1	—	21.1	Holandja	1.3	7.4	17.5
Meksyk	—	4.9	21.—	Indje Holend. Wsch.	—	0.4	25.9
Nicaragua	0.4	—	4.6	Indje Brytyjskie	—	0.3	0.8
Niemcy	4.5	5.8	20.9	Japonja	—	—	10.5
Salwador	1.7	—	3.3	Malakka	—	—	6.4
Stany Zjedn. Am.	3.5	7.6	81.1	Niemcy	—	1.5	14.6
Szwecja	0.1	4.1	12.2	Włochy	—	1.—	1.—
Venezuela	—	—	1.5	II. — Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	1.513.3	1.158.9	12.033.2
Włochy	—	—	11.8	(live animals & animal products)			
78 — Herbata (tea)	46.8	61.5	489.5	116/3 — Śledzie świeże i mrożone (herrings fresh and frozen)	21.—	—	2.084.5
Anglja	38.1	47.6	345.8	Holandja	—	—	42.—
Belgja	—	1.4	1.4	Niemcy	21.—	—	21.—
Cejlon	—	0.5	5.8	Norwegja	—	—	1.943.5
Chiny	—	—	—	Szwecja	—	—	78.—
Francja	—	—	—	117/1 — 2 — Śledzie solone (herrings salted)	1.325.3	1.000.3	8.999.3
Holandja	3.5	5.7	66.9	własne połowy	—	—	2.273.7
Indje Brytyjskie	0.7	0.1	5.3	Anglja	785.7	984.1	4.144.7
Indje Holend. Wsch.	4.2	6.2	57.1	Danja	93.5	—	169.6
Kolumbia	—	—	6.2	Estonja	—	—	10.3
Niemcy	0.3	—	0.3	Finlandja	—	—	15.9
Peru	—	—	0.7	Francja	—	—	13.—
80 — Kakao (w ziarnkach) (cocoa grains)	302.5	549.4	3.239.9	Holandja	154.2	—	154.2
Afryka Brytyjska	—	253.8	947.3	Islandja	239.2	—	583.1
Afryka Francuska	12.9	—	72.5	Litwa	—	—	32.2
Anglja	228.4	177.6	675.—	Niemcy	—	—	11.3
Belgja	—	—	5.1	Norwegja	52.7	16.2	1.566.9
Brazylja	24.1	21.8	191.8	Szwecja	—	—	24.4
Danja	0.3	—	0.3	128/1 — 4 — Sery (cheese)	8.9	3.1	96.3
Equador	—	—	10.2	Danja	—	0.6	5.—
Francja	2.7	28.1	77.9	Finlandja	8.9	1.7	89.1
Guatemala	—	—	9.2	Francja	—	—	0.1
Holandja	25.9	35.9	477.2	Niemcy	—	—	0.3
Indje Holend. Wsch.	4.1	23.9	262.9	Norwegja	—	—	0.4
Kolumbia	4.1	—	4.1	Włochy	—	0.8	1.4
Niemcy	—	—	30.9				
Nigerja	—	—	385.4				
Portugalja	—	—	43.1				
Stany Zjedn. Am.	—	—	20.9				
Szwecja	—	8.2	8.2				
Trynidat	—	0.1	0.1				
Venezuela	—	—	17.8				
81, 82 — Korzenie (spices)	47.1	113.8	618.7				
Anglja	9.9	55.9	85.4				
Belgja	1.1	7.3	14.3				
Ceylon	—	0.8	7.9				
Chiny	—	8.5	18.5				
Francja	0.8	0.1	20.6				
Hiszpanja	1.2	1.—	4.5				
Holandja	13.6	11.2	199.3				
Indje Bryt.	—	6.6	6.6				
Indje Holend. Wsch.	10.8	3.—	154.—				
Indochiny	—	3.3	3.3				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
129/1 — 5 — Kazeina (caseine)	5.6	26.—	113.2	Holandja	—	—	1.—
Argentyna	—	—	50.—	Włochy	113.1	—	113.1
Australja	—	—	1.6	154 — Cement (cement) . .	18.9	5.—	75.2
Belgia	0.1	—	6.1	Anglja	15.3	5.—	55.7
Chiny	0.3	—	0.5	Belgia	—	—	10.—
Danja	—	10.—	10.—	Stany Zjedn. Am.	3.6	—	9.5
Holandja	0.1	0.6	22.9	156/1, 2 — Talk (talc) . . .	9.2	10.3	166.2
Niemcy	5.1	15.4	22.1	Anglja	9.2	—	9.2
134/1 — 3 — Szczecina (bristle)	15.4	12.9	56.2	Danja	—	—	78.9
Anglja	—	—	10.—	Japonja	—	—	9.6
Belgia	4.3	—	5.2	Holandja	—	—	50.—
Holandja	—	—	4.5	Niemcy	—	10.3	18.5
Niemcy	—	10.—	12.6	169/1, 2 — Azbest (asbestos)	15.1	0.8	52.4
Stany Zjedn. Am.	11.1	2.9	23.9	Anglja	0.1	—	0.7
136/2 Kości (bones)	—	—	29.6	Finlandja	15.—	—	22.4
Argentyna	—	—	1.—	Niemcy	—	0.8	1.8
Francja	—	—	0.7	Szwecja	—	—	27.5
Holandja	—	—	0.2	170/1, 2 171/1, 2 — Mater- jały szlifierskie (grinding materials)	15.—	49.3	213.4
Stany Zjedn. Am.	—	—	27.7	Anglja	0.1	0.6	10.8
137/2 a,b — Jelita (casings)	135.6	115.8	632.2	Grecja	—	—	1.1
Anglja	0.2	—	3.—	Holandja	6.5	0.6	17.1
Argentyna	—	—	0.6	Niemcy	3.2	11.6	102.1
Danja	50.1	26.4	155.9	Norwegja	—	0.1	6.5
Holandja	10.—	29.9	68.8	Stany Zjedn. Am.	0.3	31.—	31.4
Niemcy	75.3	79.4	394.5	Szwecja	4.9	5.4	37.1
Stany Zjedn. Am.	—	—	9.4	Włochy	—	—	7.3
143/1 — 3 — Muszle (shells)	1.5	0.8	21.9	177/1 a — Ruda żelazna (iron ores)	1.7	4.988.6	16.792.5
Anglja	0.5	0.5	7.8	Anglja	1.7	—	7.3
Australja	—	—	0.4	Norwegja	—	—	47.4
Francja	—	—	5.4	Szwecja	—	4.988.6	16.737.8
Niemcy	1.—	0.3	8.3	177/1 c — Piryty (pyrites). Hiszpanja	1.785.—	6.996.—	34.944.3
III. — Wytwory pochodzenia mine- ralnego	5.169.—	13.050.2	59.743.7	Szwecja	1.785.—	3.440.—	20.190.4
(mineral products)				177/2, 4 — 6 Rudy różne (various ores)	2.251.2	5.—	2.452.4
148, 149, 157 — 159, 162 — 165 — Kamienie (stones)	465.8	257.5	2.139.4	Anglja	39.2	—	39.2
Anglja	0.3	13.3	24.2	Belgia	—	5.—	5.—
Belgia	0.1	—	116.8	Holandja	13.—	—	15.1
Danja	—	—	225.1	Niemcy	—	—	164.5
Finlandja	—	0.1	18.4	Stany Zjedn. Am.	—	—	29.6
Hiszpanja	—	—	15.—	Szwecja	2.199.—	—	2.199.—
Holandja	9.5	—	43.5	186 — 188 — Smoła (goudron)	0.1	1.1	2.5
Niemcy	—	20.—	366.5	Anglja	0.1	—	0.1
Norwegja	—	—	107.3	Niemcy	—	1.1	2.4
Palestyna	—	—	0.3	197, 200 — Oleje (oils) . . .	167.6	129.—	897.—
Stany Zjedn. Am.	27.4	56.1	159.5	Anglja	34.8	25.1	213.4
Szwecja	428.5	168.—	1.062.8	Belgia	—	—	0.8
150 — Glinki (clay)	57.4	25.7	243.4	Danja	117.8	87.3	315.1
Anglja	0.1	—	22.9	Estonja	0.3	—	0.3
Belgia	15.5	0.2	98.4	Francja	11.1	—	11.1
Chiny	—	—	15.4	Holandja	0.4	6.7	71.1
Francja	—	0.2	0.2	Niemcy	—	3.8	101.—
Holandja	—	—	5.2	Norwegja	—	—	13.2
Indje Holenderskie Wsch. Niemcy	41.8	—	16.5	Stany Zjedn. Am.	1.9	—	162.9
Norwegja	—	—	42.8	Szwecja	1.3	6.1	7.4
Stany Zjedn. Am.	—	25.3	40.6	Włochy	—	—	0.7
151/1, 2 — Kreda (chalk)	—	4.4	6.4	198, 199 — Asfalt (asphalt)	267.7	475.9	1.274.6
Anglja	—	4.4	5.4	Anglja	76.4	—	577.—
Danja	—	—	1.—	Belgia	73.1	102.2	175.3
153/1, 2 — Wapno (lime) . .	113.1	47.4	268.4	Holandja	100.—	—	100.—
Belgia	—	47.4	92.9	Niemcy	—	95.—	96.—
Hiszpanja	—	—	61.4	Stany Zjedn. Am.	18.2	278.7	326.3

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
200/3 — 6 — Smary (lubricating oils)	0.6	53.9	177.4	216 — Tran (cod liver oil) .	38.—	239.7	735.—
Anglja	—	—	15.9	Danja	12.1	2.1	59.6
Belgja	—	0.6	11.3	Holandja	—	186.2	291.7
Holandja	—	—	0.7	Niemcy	23.—	24.8	249.4
Niemcy	—	—	1.2	Norwegja	2.9	26.6	111.2
Norwegja	—	—	1.3	Portugalja	—	—	12.4
Stany Zjedn. Am.	0.6	53.3	147.—	Szwecja	—	—	10.7
200/8 a, b, c — Wazelina vaseline)	0.6	0.3	38.2	219 — Stearyna (stearine)	—	—	6.8
Belgja	0.6	—	5.7	Holandja	—	—	6.7
Niemcy	—	0.3	14.8	Niemcy	—	—	0.1
Stany Zjedn. Am.	—	—	17.7				
IV. — Woski, tłuszcze oleje pochodzenia roślinnego i zwierzę- cego, oprócz oddziel- nie wymienionych	1.662.8	1.082.7	11.483.9	V. — Przetwory spożywcze, tytoń	452.8	616.5	5.798.2
(wax, fats and oils of animal and vegetable origin exclusi- ve of those specified)				(foodstuffs, tobacco)			
203, 204 — Wosk (wax) . .	9.3	5.6	81.5	243/1, 2 — Konserwy mię- sne (meat preserves) . . .	0.1	—	7.4
Anglja	3.1	0.3	16.4	Anglja	—	—	0.7
Belgja	—	—	2.1	Belgja	—	—	4.9
Brazylja	—	—	8.3	Danja	—	—	0.1
Francja	0.2	0.2	0.4	Estonja	0.1	—	0.1
Hiszpanja	—	—	0.5	Niemcy	—	—	0.3
Holandja	—	—	2.7	Stany Zjedn. Am.	—	—	0.4
Indje Holenderskie Wsch.	—	—	0.8	Szwecja	—	—	0.9
Japonja	—	3.—	6.—				
Niemcy	6.—	2.1	42.3	246 — Mleko skondenso- wane (condensed milk) . . .	—	3.2	23.5
Portugalja	—	—	0.2	Anglja	—	1.4	2.8
Stany Zjedn. Am.	—	—	1.8	Belgja	—	—	1.2
				Danja	—	1.5	7.—
				Estonja	—	—	0.3
				Finlandja	—	0.3	0.3
				Holandja	—	—	11.9
				254, 256 — Ryby (konser- wy rybne) (fishes)	56.9	27.4	304.2
				Belgja	3.9	—	4.3
				Danja	7.5	10.1	19.9
				Estonja	—	—	0.9
				Finlandja	—	—	2.5
				Francja	1.1	2.1	30.5
				Hiszpanja	—	—	9.7
				Holandja	0.8	0.5	4.1
				Marokko	—	—	0.1
				Niemcy	—	—	10.7
				Norwegja	5.2	0.4	25.—
				Portugalja	25.4	3.6	164.8
				Szwecja	—	—	2.7
				Włochy	—	10.7	16.—
				Z. S. R. R.	13.—	—	13.—
				272, 273, 276 — 278 — Na- poje alkoholowe prócz wina (alcohols, wine ex- cepted)	59.2	5.2	105.—
				Anglja	1.7	1.4	12.1
				Belgja	—	—	2.2
				Danja	0.7	—	0.7
				Francja	55.8	2.8	79.5
				Holandja	0.2	0.1	3.9
				Indje Hol. Wsch.	—	0.2	0.2
				Jamajka	—	—	0.8
				Niemcy	0.2	—	1.7
				Szwecja	0.6	0.7	4.1
				280 — 282 — Wina (wine)	21.—	46.8	269.5
				Algier	3.7	0.5	17.—
				Anglja	0.1	—	1.1
				Belgja	—	2.9	6.5
				Francja	1.5	9.4	112.7
				Grecja	—	0.5	5.2
				Hiszpanja	15.7	16.1	76.1
				Holandja	—	—	1.—
				Niemcy	—	13.—	18.4
				Palestyna	—	—	0.3
				Portugalja	—	—	0.1
				Włochy	—	4.2	31.1
215, 217, 218 — Tłuszcze zwierzęce surowe (raw fats of animal origin) . . .	1.375.6	649.1	8.447.7				
Anglja	212.6	103.5	1.212.2				
Argentyna	47.5	29.4	200.6				
Australja	—	—	47.5				
Belgja	—	—	32.3				
Danja	558.7	328.7	3.860.1				
Francja	—	—	15.7				
Holandja	369.7	83.7	1.666.3				
Indje Brytyjskie	—	—	3.1				
Indje Holenderskie Wsch.	—	—	3.3				
Japonja	—	—	106.7				
Niemcy	12.3	—	120.9				
Norwegja	57.2	53.—	432.1				
Stany Zjedn. Am.	—	0.2	18.4				
Szwecja	117.6	50.6	728.5				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January— August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January— August)
287 — Makuchy (oil cokes) Egipt	—	—	51.3 51.3	303/4 — Węglik wapnia (karbid) (carbid)	27.5	—	27.5
291 — Mączka rybna (fish meal)	10.3	7.5	222.8	Anglja	—	—	—
Francja	0.2	—	0.2	Kanada	27.5	—	27.5
Norwegja	10.1	7.5	222.6	405 — 407, 409, 412 — 418, 420 — 423 — Farby (paints)	12.9	28.—	174.2
293, 294/1, 2, 3, 6 — Tytoń (tobacco)	304.—	525.7	4.808.8	Anglja	5.8	4.8	47.9
Anglja	106.8	167.5	803.3	Belgja	0.8	0.8	2.5
Australja	—	—	27.6	Danja	1.5	3.1	15.—
Belgja	—	—	36.1	Hiszpanja	—	—	20.3
Holandja	0.8	1.8	37.8	Holandja	—	11.6	24.1
Irlandja	15.7	—	15.7	Niemcy	3.3	4.9	29.3
Niemcy	—	—	126.7	Norwegja	—	—	0.5
Stany Zjedn. Am.	180.7	356.4	1.559.1	Palestyna	—	—	4.1
Włochy	—	—	2.202.5	Stany Zjedn. Am.	1.5	2.8	25.7
294/4, 5 — Papierosy (ci- garettes)	1.3	0.7	5.5	Szwecja	—	—	4.8
Anglja	—	—	0.6	408 — Sadza (soot)	70.4	48.8	452.5
Belgja	0.1	—	0.1	Anglja	—	—	2.7
Bułgarja	—	0.5	1.2	Belgja	—	1.5	1.5
Danja	0.7	—	1.3	Niemcy	2.8	13.3	21.5
Holandja	—	—	0.1	Stany Zjedn. Am.	67.6	34.—	426.8
Niemcy	—	—	0.6	410 — Glinka farbiarska (clay)	—	1.2	1.2
Stany Zjedn. Am.	0.5	0.2	1.6	Stany Zjedn. Am.	—	1.2	1.2
VI. — Przetwory chemiczne i farma- ceutyczne farby	9.011.7	14 630.1	79.934.6	424 — 428 — Garbniki (tanning extracts)	1.562.8	799.3	7.930.5
(chemicals, pharmaceutic products, paints)				Afryka Bryt.	—	51.9	176.3
295/6 — Siarka (sulphur)	184.6	132.7	1.043.2	Anglja	—	—	33.7
Anglja	—	—	0.6	Argentyna	1.557.8	326.6	4.570.9
Belgja	15.—	—	31.—	Brazylja	—	60.—	525.7
Holandja	0.6	1.2	3.7	Francja	—	—	18.3
Hiszpanja	—	—	15.—	Grecja	—	—	30.—
Francja	—	—	0.7	Holandja	—	—	178.2
Niemcy	1.—	1.—	58.3	Indje Bryt.	—	10.4	10.4
Stany Zjedn. Am.	80.5	30.—	469.3	Indje Holend.	—	0.4	53.8
Włochy	87.5	100.5	464.6	Japonja	—	1.6	1.9
295 — 491 — Przetwory chemiczne (chemicals)	318.2	398.7	1.760.1	Niemcy	5.—	314.4	1.902.4
Afryka Franc.	3.6	—	3.6	Paragwaj	—	—	303.8
Anglja	90.—	26.9	383.1	Stany Zjedn. Am.	—	14.—	44.5
Australja	—	—	1.9	Turcja	—	20.—	75.3
Belgja	164.4	99.6	433.2	Włochy	—	—	5.3
Brazylja	—	—	1.2	429 — 434, 436, 437, 439, 440, 450 — 454 — Arty- kuły kosmetyczne (co- smetics)	1.3	6.6	36.3
Ceylon	—	—	1.2	Algier	—	0.3	0.3
Chiny	10.8	—	10.8	Anglja	1.3	3.7	18.5
Danja	—	0.1	23.—	Francja	—	1.8	7.5
Estonja	0.1	—	0.1	Indje Holenderskie	—	—	1.5
Francja	0.7	—	2.9	Niemcy	—	—	0.2
Hiszpanja	—	—	12.—	Norwegja	—	—	0.3
Holandja	5.4	8.8	183.5	Stany Zjedn. Am.	—	0.8	8.—
Indje Holend. Wsch.	—	0.7	0.7	466, 470 — Klej i żelatyna (glue and gelatine)	4.5	5.9	95.4
Japonja	—	—	1.8	Anglja	0.1	1.8	24.3
Kanada	—	73.1	73.1	Belgja	0.6	4.—	24.2
Niemcy	20.1	55.8	196.2	Chiny	—	—	20.2
Norwegja	5.3	—	6.5	Francja	0.5	—	4.1
Stany Zjedn. Am.	5.5	2.5	111.6	Holandja	2.9	—	4.3
Szwecja	7.3	6.3	120.8	Japonja	0.1	—	0.1
Włochy	5.—	—	68.—	Niemcy	—	—	16.5
Z. S. R. R.	—	124.9	124.9	Norwegja	—	0.1	0.1
299/18 — Soda (soda)	0.4	0.3	239.6	Stany Zjedn. Am.	0.3	—	1.6
Anglja	0.4	0.3	21.6	473/3 — Fosforyty (phos- phates)	—	—	30.869.4
Belgja	—	—	160.3	Algier	—	—	6.178.—
Francja	—	—	0.1	Danja	—	—	2.134.—
Holandja	—	—	21.7	Hiszpanja	—	—	3.5
Niemcy	—	—	35.9	Stany Zjedn. Am.	—	—	11.987.5
299/19 b — Potaż (potash)	—	—	15.9	Tunis	—	—	7.518.4
Belgja	—	—	10.6	Z. S. S. R.	—	—	3.048.—
Holandja	—	—	5.3	477 — Żuźle Thomasa (Thomas slag)	6.814.—	9.100.—	33.106.6
				Belgja	6.814.—	9.100.—	31.306.6
				Holandja	—	—	1.800.—

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
479 — Sól potasowa (<i>potassium salts</i>)	—	4-100	4-100	Anglja	0-3	0-2	16-3
Z. S. R. R.	—	4-100	4-100	Belgja	—	—	12-—
487/1, — Celuloid (<i>celluloid</i>)	15-1	8-6	82-2	Francja	—	0-2	0-2
Anglja	13-6	—	6-2	Holandja	—	1-3	1-4
Belgja	—	1-2	3-8	Turcja	—	6-7	6-7
Estonja	11-5	0-8	17-—	589/1, 2 — 592 — Wełna (<i>wool</i>)	453-9	714-3	14.121-7
Finlandja	—	5-5	34-6	Afryka Brytyjska	—	29-5	1-506-4
Holandja	—	—	2-—	Afryka Franc.	9-4	—	9-4
Niemcy	—	1-1	18-6	Anglja	294-2	263-2	4.630-2
VII. — Skóry, futra, wyroby skórzane	2.545-8	2.176-4	20.417-5	Argentyna	6-9	112-—	1-222-2
(<i>hides, furs, leather goods</i>)				Australja	10-1	6-—	2.708-1
492 — 513 — Skóry (<i>hides and skins</i>).	2.534-6	2.153-8	20.295-4	Belgja	78-3	164-4	2.121-3
Abisynja	—	—	14-9	Brazylja	—	93-8	818-5
Afryka Bryt.	—	—	30-5	Danja	25-3	9-4	108-9
Algier	10-2	—	14-4	Francja	1-1	0-7	25-7
Anglja	52-4	54-5	350-9	Holandja	23-5	—	173-7
Argentyna	144-3	217-4	2-151-2	Indje Bryt	—	7-7	24-6
Australja	—	—	73-5	Indje Holenderskie	—	—	1-2
Belgja	114-5	174-6	1.217-6	Irlandja	—	—	0-4
Brazylja	129-2	209-5	1-458-7	Niemcy	—	27-6	158-—
Ceylon	—	—	275-9	Nowa Zelandja	—	—	51-8
Chile	—	—	13-8	Stany Zjedn. Am.	—	—	360-2
Danja	107-5	101-7	564-5	Szwecja	5-1	—	111-—
Estonja	7-2	—	23-6	Urugwaj	—	—	90-1
Finlandja	—	0-1	58-1	589/2 a,b Szerść zwierzęca (<i>animal hair</i>)	2-3	0-6	11-1
Francja	94-8	91-—	797-8	Anglja	2-3	0-6	8-7
Grecja	—	—	9-1	Holandja	—	—	0-3
Hiszpanja	—	1-8	15-1	Persja	—	—	2-1
Holandja	1-052-3	851-9	6.188-—	590/1 a, b — Odpadki weł- ny (<i>wool waste</i>)	40-—	26-8	294-9
Indje Brytyjskie	58-5	—	124-9	Anglja	27-2	21-—	119-—
Indje Holend. Wsch.	31-9	5-8	360-9	Argentyna	5-3	1-—	16-—
Kanada	—	—	9-9	Australja	—	0-7	59-—
Kolumbja	22-3	34-2	256-6	Belgja	6-6	—	26-7
Kuba	—	—	281-6	Holandja	0-9	—	12-6
Litwa	—	—	177-9	Indje Brytyjskie	—	—	0-6
Niemcy	366-2	328-3	4-671-5	Niemcy	—	—	56-1
Norwegja	3-9	—	51-7	Palestyna	—	4-1	4-1
Palestyna	15-6	27-2	15-6	Szwecja	—	—	0-8
Peru	—	—	39-2	593, 594 — Przędza weł- niana (<i>wool yarn</i>)	22-—	2-1	54-3
San Domingo	—	—	3-7	Anglja	4-—	2-1	24-2
Stany Zjedn. Am.	18-2	4-—	140-9	Belgja	17-3	—	23-—
Szwecja	90-8	22-9	342-1	Francja	—	—	2-3
Urugwaj	214-5	28-9	556-1	Holandja	0-7	—	4-8
Włochy	—	—	5-2	597 — 605, 613 — 622 — Tkaniny (<i>textile fabrics</i>)	36-—	31-5	208-7
516 — 533 — Futra (<i>furs</i>).	11-2	20-9	109-5	Anglja	27-8	14-5	157-2
Anglja	4-3	17-4	63-1	Belgja	—	0-2	4-4
Belgja	0-2	—	5-8	Brazylja	—	—	0-2
Francja	—	—	3-9	Estonja	0-9	—	0-9
Holandja	1-4	2-8	9-5	Holandja	2-8	—	16-2
Niemcy	0-2	—	0-2	Finlandja	2-2	1-6	3-8
Norwegja	1-5	—	1-5	Francja	0-8	—	2-5
Stany Zjedn. Am.	3-6	0-7	25-5	Niemcy	—	0-5	2-7
534 — 559 — Wyroby skó- rzane (<i>leather goods</i>)	—	1-7	12-6	Norwegja	—	—	0-7
Anglja	—	1-6	11-1	Persja	—	—	0-3
Belgja	—	—	0-3	Stany Zjedn. Am.	1-5	14-5	16-7
Danja	—	0-1	0-3	Szwecja	—	0-2	2-—
Holandja	—	—	0-1	Z. S. R. R.	—	—	1-1
Norwegja	—	—	0-2	606, 609 — Bawełna (<i>cotton</i>)	4-799-3	4-798-9	55.997-7
Stany Zjedn. Am.	—	—	0-1	Afryka Wschodnia	—	—	10-2
Szwecja	—	—	0-5	Anglja	79-7	74-4	765-8
VIII. — Surowce włókiennicze i wy- roby z nich	7.424-4	7.259-4	85.374-4	Belgja	268-1	96-6	1.458-9
<i>Raw textile materials and fabrics</i>				Brazylja	—	65-4	65-4
561, 562, 572, 574 — Przę- dza jedwabna (<i>silk yarn</i>)	0-3	8-4	36-6	Egipt	440-5	36-2	5.515-5
				Estonja	—	—	10-5
				Holandja	11-4	46-4	57-8
				Indje Brytyjskie	449-3	182-4	2.849-5

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
Indje Holend. Wsch.	—	—	220.7	Holandja	33.5	65.9	744.3
Meksyk	—	—	21.9	Indje Holend. Wsch.	—	15.8	58.4
Niemcy	23.7	66.9	1.484.2	Finlandja	—	—	0.3
Peru	32.9	45.7	320.2	Francja	—	27.3	72.1
Persja	—	—	24.7	Niemcy	62.1	—	103.2
Stany Zjedn. Am.	3.493.7	4.067.3	41.569.6	Norwegja	0.4	—	29.3
Szwecja	—	111.6	111.6	Stany Zjedn. Am.	165.2	18.4	718.6
Z. S. R. R.	—	—	1.511.2	Szwecja	262.1	113.3	1.138.1
606/1, 2 a, b — Odpadki bawełniane (cotton odds)	24.7	78.1	710.5	IX. — Kauczuk, jego surogaty, wyroby z tych materiałów	550.7	780.9	7.140.9
Anglja	22.7	28.8	333.4	(<i>rubber & rubber goods</i>)			
Belgia	—	—	1.1	720 — 724 — Kauczuk			
Holandja	—	—	6.2	(<i>rubber</i>)	485.9	754.4	6.511.5
Indje Brytyjskie	—	—	4.8	Afryka Bryt.	—	—	5.3
Japonja	—	—	15.—	Anglja	22.1	105.1	602.8
Niemcy	—	17.1	63.5	Argentyna	0.2	—	0.2
Stany Zjedn. Am.	2.—	32.2	286.5	Australja	—	—	19.9
611, 612 — Przędza ba- wełniana (cotton yarn)	43.—	50.1	7.680.6	Belgia	9.2	—	101.7
Anglja	42.8	28.—	611.5	Brazylja	—	—	3.1
Belgia	—	—	5.8	Cejlon	—	2.—	82.5
Holandja	0.2	—	8.9	Egipt	—	—	0.2
Niemcy	—	17.8	17.8	Francja	5.4	—	10.5
Stany Zjedn. Am.	—	—	0.9	Holandja	4.4	27.5	143.5
Szwecja	—	4.3	4.3	Indje Brytyjskie	43.4	11.5	229.7
623 — Len i konopie (flax and hemp)	55.—	27.7	648.5	Indje Holend. Wsch.	30.4	35.8	791.6
Anglja	27.7	—	54.—	Malakka Br.	10.4	288.9	597.2
Belgia	10.1	27.3	124.8	Niemcy	360.4	283.1	3.914.—
Francja	—	—	5.2	Persja	—	—	5.2
Holandja	11.3	—	49.2	Siam	—	—	2.8
Indje Holend. Wsch.	—	0.4	85.9	Stany Zjedn. Am.	—	0.5	1.3
Niemcy	5.9	—	10.7	725 — 746 — Wyroby gu- mowe (rubber goods)	64.8	26.5	629.4
624 — Juta (jute)	1.137.—	1.040.3	7.680.6	Anglja	44.7	13.8	159.1
Anglja	92.2	50.1	444.2	Belgia	0.3	—	105.4
Afryka Bryt.	—	—	44.5	Holandja	3.4	3.8	265.5
Belgia	1.7	44.6	259.8	Finlandja	—	—	21.4
Chiny	1.5	—	1.5	Francja	—	2.3	2.3
Holandja	750.2	541.8	4.488.8	Indje Hol.	1.3	—	1.3
Indje Brytyjskie	225.—	403.8	1.700.6	Niemcy	—	0.4	0.7
Indje Holend. Wsch.	—	—	197.8	Stany Zjedn. Am.	14.7	6.2	71.9
Niemcy	66.4	—	543.4	Szwecja	—	—	1.4
625 — 626 — Sizał i inne włókna (sisal and other fibres)	59.7	83.6	561.8	Włochy	0.4	—	0.4
Afryka Bryt.	—	—	3.6	X. — Drewno, ko- rek, wyroby z nich; wyroby koszykarskie	39.7	59.3	665.7
Anglja	—	—	187.5	(<i>wood, corkwood, wood pro- ducts & basket wares</i>)			
Australja	—	30.4	30.4	749 — 751, 753 — Deski i łąty (boards and laths)			
Belgia	—	—	2.6	Francja	—	—	14.5
Cejlon	—	—	1.—	750 — Drzewo egzotyczne (exotic wood)	16.5	6.3	241.4
Finlandja	—	10.—	10.—	Afryka franc.	—	—	82.9
Francja	—	0.1	7.9	Anglja	—	—	1.5
Hiszpanja	—	—	1.—	Brazylja	—	—	1.2
Holandja	26.5	—	35.7	Francja	—	5.1	45.9
Indje Bryt.	13.7	43.1	62.9	Hiszpanja	—	—	0.4
Indje Holend. Wsch.	—	—	33.3	Holandja	—	—	5.3
Meksyk	—	—	11.4	Indje Holend. Wsch.	—	0.1	0.1
Niemcy	1.—	—	38.2	Niemcy	—	—	22.9
Stany Zjedn.	15.9	—	133.7	Stany Zjedn. Am.	16.5	1.1	75.1
Szwecja	2.6	—	2.6	Włochy	—	—	6.1
646 — 648 Sznury (ro- pes)	9.8	4.7	56.—	757 — 778 — Wyroby z drzewa (wood goods)	17.9	28.9	242.8
Anglja	2.2	0.6	27.9	Anglja	0.3	5.—	13.5
Belgia	4.8	—	6.4	Belgia	—	—	4.5
Francja	0.4	—	0.4	Estonja	—	—	52.—
Holandja	2.4	4.1	10.9	Finlandja	9.4	2.—	100.1
Niemcy	—	—	10.4				
719 — Szmaty (rags)	741.4	392.3	4.662.2				
Anglja	168.—	106.8	1.499.6				
Belgia	—	5.6	90.8				
Danja	50.1	39.—	207.3				
Grecja	—	0.2	0.2				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)				
Holandja	0.5	—	2.1	XII. — Wyroby kamieniarskie cera- miczne, szklane (stone, ceramic & glass wares)	14.8	101.4	591.3				
Litwa	—	—	1.4								
Niemcy	—	4.5	9.1								
Palestyna	2.3	7.8	10.1								
Portugalja	—	—	0.2								
Stany Zjedn. Am.	2.9	4.3	40.1								
Szwecja	2.5	0.7	4.7								
Włochy	—	—	0.4								
W. M. Gdańsk	—	4.6	4.6								
779 — 787 — Korek, wy- roby z korka (cork wood and cork goods)	5.3	24.1	167.—					862 — 887 — Wyroby ce- ramiczne (ceramic goods)	13.4	12.9	195.3
Anglja	0.1	—	0.2								
Algier	5.2	2.4	18.7								
Hiszpanja	—	0.4	8.—								
Niemcy	—	0.4	6.7								
Portugalja	—	17.—	129.5								
Włochy	—	3.9	3.9								
XI. — Papier i wy- roby z niego	1 090.8	2.259.1	12 870.4								
(paper & paper wares)											
798, 803, 809 — 8 6 — Pa- pier i odcinki papiero- we (paper and paper waste)	324.3	1,048.2	7 556.9								
Anglja	3.—	3.—	67.2								
Belgia	—	3.6	74.8								
Danja	—	—	0.1								
Egipt	4.5	—	4.5								
Estonja	44.4	37.—	237.3								
Finlandja	183.5	803.7	6,637.9								
Holandja	12.1	0.2	20.—								
Niemcy	—	0.2	15.2								
Norwegja	—	0.3	2.4								
Stany Zjedn. Am.	0.6	—	26.1								
Szwecja	76.2	200.2	471.4								
794/1, 2 795 — Masa drze- wna (celuloza) (cellulose)	687.6	1.139.6	5 014.1	XIII. — Metale i wyroby z nich (metals & metal goods)	34.157.7	30.771.3	224.730.1				
Anglja	—	0.1	0.1								
Finlandja	6.9	723.5	2,286.3								
Holandja	—	—	30.—								
Niemcy	—	—	2.9								
Szwecja	678.7	416.—	2,692.8								
Stany Zjedn. Am.	2.—	—	2.—								
797 — 803 — Papa dacho- wa i tektura (Posteboard and roofing cardboard	25.3	11.3	41.2								
Anglja	—	—	0.1								
Belgia	—	1.5	1.5								
Finlandja	25.3	5.3	35.1								
Szwecja	—	4.5	4.5								
807, 808 — Fibra (fibre)	48.1	55.3	238.—					925, 929, 931, 978 — 981 —Metale różne (various metals)	309.5	331.3	3,089.3
Anglja	—	—	0.1								
Belgia	—	15.2	78.8								
Ceylon	—	7.4	23.1								
Holandja	5.4	27.5	46.4								
Kanada	—	3.—	3.—								
Meksyk	6.—	—	7.1								
Niemcy	—	—	11.8								
Stany Zjedn. Am.	36.7	2.2	67.7								
836 — 847 — Książki i broszury (books)	5.5	4.7	20.2	927/11 — 3 — Żelastwo (żłom) (scrap iron)	32.432.2	28.901.9	213.364.—				
Anglja	0.2	2.7	5.—								
Belgia	—	—	0.1								
Danja	0.1	0.2	0.8								
Finlandja	—	—	0.2								
Francja	—	0.6	0.7								
Holandja	—	0.1	0.4								
Palestyna	0.7	—	0.7								
Stany Zjedn. Am.	4.4	1.1	11.5								
Szwecja	0.1	—	0.7								
Włochy	—	—	0.1								
								930, 932, 935, 942, 946 — 952, 955 — 965 — Wyro- by żelazne i stalowe (iron ware and steel ware)	365.7	104.8	1,622.3
Anglja	69.8	—	43.7								
Belgia	55.—	—	336.—								
Danja	141.1	0.5	142.5								
Estonja	—	—	0.1								
Finlandja	0.4	—	9.3								
				929, 929, 931, 978 — 981 —Metale różne (various metals)	51.1	14.—	236.9				
Anglja	84.4	163.7	665.—								
Belgia	—	—	11.4								
Chiny	—	—	0.1								
Danja	—	0.1	0.1								
Francja	—	—	0.5								
Hiszpanja	2.—	—	8.7								
Holandja	0.4	—	13.8								
Indje Holend.	—	—	210.4								
Niemcy	—	3.7	6.6								
Norwegja	5.1	25.5	1,059.1								
Stany Zjedn. Am.	1.9	—	3.4								
Szwecja	164.6	124.3	871.4								
Włochy	—	—	2.—								
								929, 929, 931, 978 — 981 —Metale różne (various metals)	309.5	331.3	3,089.3
Anglja	51.1	14.—	236.9								
Belgia	84.4	163.7	665.—								
Chiny	—	—	11.4								
Danja	—	0.1	0.1								
Francja	—	—	0.5								
Hiszpanja	2.—	—	8.7								
Holandja	0.4	—	13.8								
Indje Holend.	—	—	210.4								
Niemcy	—	3.7	6.6								
Norwegja	5.1	25.5	1,059.1								
Stany Zjedn. Am.	1.9	—	3.4								
Szwecja	164.6	124.3	871.4								
Włochy	—	—	2.—								

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)				
Grecja	3—	—	3—	XV. — Środki trans- portowe <i>(Means of transport)</i>	39·8	32·2	310·2				
Francja	—	—	0·3								
Holandja	17·6	—	90·4								
Kanada	2—	—	2·2								
Niemcy	0·8	5·1	19—								
Norwegia	12·7	0·1	60·9								
Palestyna	0·3	18·7	19—								
Stany Zjedn. Am.	4—	0·8	288·5								
Szwecja	59—	34·9	250·9								
966/1 — 4 — Cyna (tin)	5·9	6·8	88·9					1136 — 1145, 1155 — Sa- mochody, motocykle oraz ich części (motor cars, motor cycles and parts)	39·8	32·2	310·2
Anglja	1—	2·1	6·2					Anglja	10·8	0·1	18·7
Belgia	1—	—	1—					Belgia	—	1—	2·9
Chiny	—	—	10·5					Danja	—	3·9	7·9
Holandja	—	2·6	54·3					Finlandja	1—	—	1·8
Indje Holenderskie	3·2	2·1	15·2					Holandja	1·8	—	1—
Niemcy	—	—	1—					Niemcy	—	0·4	0·4
Stany Zjedn. Am.	0·7	—	0·7					Stany Zjedn. Am.	26·2	26·8	277·5
968/1 — 4 Cynk (zinc)	—	154—	157·4	XVI. — Wagi, narzę- dzia, instrumenty, aparaty precyzyjne, naukowe, optyczne, maszyny do pisania, zegary, instrumenty muzyczne <i>(balances, tools, instruments, apparatus of precision, scien- tific apparatus, optical ap- paratus, typewriters, musical instruments)</i>	10·4	9·9	105·7				
Anglja	—	1·1	1·5								
Belgia	—	51·3	51·3								
Niemcy	—	—	3—								
Szwecja	—	101·6	101·6								
969/1—5— Ołów (lead)	—	—	19·2					1168/1 — 11 — Aparaty fotograficzne, filmy i płyty (photographical apparatus films and plates)	5·3	8·8	70·1
Anglja	—	—	19·2					Anglja	0·1	—	0·5
977 — Miedź (copper)	1·044·4	1·272·5	6·389—					Belgia	—	0·6	0·6
Anglja	—	—	284·8					Danja	—	—	0·4
Belgia	301·4	133·1	1·396·1					Niemcy	—	5·6	5·6
Chile	51—	203·4	442·6					Stany Zjedn. Am.	5·2	2·6	63—
Holandja	0·1	—	127·1					1169 — Maszyny do pisa- nia, rachowania i czę- ści (typewriters, calculating machines and parts)	5·1	1·1	35·6
Indje Holend. Wsch.	—	203·8	946·1					Anglja	0·4	—	3·3
Kanada	—	101·7	598·3					Norwegia	—	0·5	0·5
Niemcy	—	—	25·4					Stany Zjedn. Am.	4·7	0·6	29·6
Stany Zjedn. Am.	641·1	579·7	2·288·7					Szwecja	—	—	1·8
Szwecja	50·8	50·8	279·8					XVII—XX — Towary różne, oddzielnie niewymienione <i>(Sundry goods non specified)</i>	48—	60·4	330·5
XIV. — Maszyny, aparaty, sprzęt elektrotechniczny	267·8	170—	1·960·3	Anglja	4—	30·5	108·1				
<i>(machinery, apparatus elec- tric products)</i>				Belgia	1·6	0·9	7—				
1037 — 1098 — Maszyny, aparaty oraz ich części <i>(machinery apparatus and their parts)</i>	230·8	152—	1·709·8	Ceylon	0·3	—	0·3				
Anglja	158·9	81·8	1·080·7	Danja	0·9	2·9	7·5				
Belgia	0·3	—	5·6	Egipt	0·5	—	0·5				
Danja	3·4	0·2	7·7	Estonja	0·6	0·8	2—				
Finlandja	—	2·9	7·9	Finlandja	—	0·8	2·4				
Francja	—	—	4·3	Francja	—	—	2·4				
Hiszpanja	—	—	0·4	Grecja	—	0·5	15·5				
Holandja	10·9	—	11·8	Hiszpanja	—	0·2	0·8				
Litwa	—	—	1·7	Holandja	—	3·5	16·1				
Niemcy	1·9	1·1	5·9	Indje Holend. Wsch.	—	0·4	0·4				
Norwegia	—	9·2	9·7	Kanada	—	0·2	0·2				
Palestyna	1·4	—	1·4	Litwa	—	—	2·3				
Stany Zjedn. Am.	42·8	19·9	374·2	Marokko	1·1	—	1·1				
Szwecja	11·2	36·9	151·4	Niemcy	0·2	0·1	42·2				
Turcja	—	—	47·1	Norwegia	—	0·2	0·6				
1099 — 1132 — Materiały i przewody elektryczne <i>(electrical material and cables)</i>	37—	18—	258·5	Palestyna	5·6	0·9	9·1				
Anglja	3·8	5·8	105·2	Stany Zjedn. Am.	7·8	17·9	75·7				
Belgia	0·3	2—	25·9	Szwecja	25·4	—	39·8				
Danja	3·3	0·1	3·5	Turcja	—	0·3	0·3				
Finlandja	—	0·3	0·8	Włochy	—	0·3	4—				
Francja	0·2	—	0·2								
Holandja	0·8	—	14·1								
Niemcy	—	—	0·2								
Stany Zjedn. Am.	3·4	5·8	64·7								
Szwecja	25·2	4—	43·9								

B. Wywóz (exports)

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
Cały wywóz . . .	574.335.7	479.268.9	3.912.099.9	35 — Słód (malt)	979.6	1.028.3	2.840.6
				Chiny	—	—	10.7
				Holandja	—	5.3	5.3
				Stany Zjedn. Am.	979.6	1.023.—	2.824.6
I. — Wytwory pochodzenia roślinnego	2.698.—	2.205.1	12.358.9	36/1—2 Ziemiaki (potatoes)	—	—	746.—
(agricultural products)				Belgia	—	—	730.3
				Estonja	—	—	0.5
				Norwegja	—	—	0.2
				Stany Zjedn. Am.	—	—	15.—
9 — Groch (pease)	—	150.—	205.2	40 — 50 — Warzywa (vegetables)	37.3	1.8	802.2
Anglja	—	—	34.3	Afryka Bryt.	—	—	0.3
Litwa	—	—	2.—	Anglja	0.2	1.8	274.5
Niemcy	—	150.—	150.—	Argentyna	—	—	0.4
Stany Zjedn. Am.	—	—	18.9	Belgia	—	—	2.5
17, 23, 25 — Nasiona (seeds various)	29.1	80.3	555.7	Finlandja	—	—	53.5
Anglja	10.—	10.2	20.5	Francja	0.4	—	5.1
Belgia	—	0.3	35.3	Holandja	—	—	1.5
Danja	—	—	0.2	Niemcy	—	—	14.8
Estonja	—	—	0.2	Norwegja	—	—	55.2
Hiszpanja	—	—	247.—	Stany Zjedn. Am.	21.4	—	349.4
Holandja	19.1	—	20.8	Szwecja	15.—	—	45.—
Irlandja	—	—	0.2	51 — Chmiel (hop)	3.—	10.9	169.7
Litwa	—	—	10.—	Anglja	—	10.9	50.9
Łotwa	—	5.—	5.—	Argentyna	—	—	12.3
Niemcy	—	37.9	64.9	Brazylja	3.—	—	18.4
Portugalja	—	—	60.—	Belgia	—	—	2.1
Stany Zjedn. Am.	—	26.9	72.3	Irlandja	—	—	31.4
Tanger	—	—	19.—	Holandja	—	—	47.9
W. M. Gdańsk	—	—	0.3	Stany Zjedn. Am.	—	—	6.7
27/1 — 3 — Mąka (flour)	50.8	—	175.4	52 — Grzyby suszone (dried mushrooms)	2.2	0.7	40.—
Anglja	—	—	30.5	Anglja	0.4	—	0.6
Grecja	—	—	3.—	Argentyna	—	—	1.8
Palestyna	—	—	30.—	Stany Zjedn. Am.	1.8	0.7	37.6
Stany Zjedn. Am.	50.8	—	111.8	53 — 58 — 60 — 64			
Szwecja	—	—	0.1	— Owoce świeże (fresh fruit)	12.2	25.8	437.6
27 — Mąka pastewna (Feeding meal)	250.1	719.5	2.515.7	Anglja	12.2	24.9	115.6
Anglja	250.1	594.4	857.—	Belgia	—	—	17.8
Belgia	—	125.1	125.1	Danja	—	—	34.4
Finlandja	—	—	778.2	Holandja	—	—	110.—
Norwegja	—	—	755.4	Niemcy	—	0.9	152.8
28/1 — 5 — Kasza (grits)	—	—	15.9	Norwegja	—	—	7.—
Anglja	—	—	12.5	59 — 61 — 63 — 66			
Argentyna	—	—	3.—	— Owoce suszone (dried fruit)	—	80.7	177.7
Hiszpanja	—	—	0.4	Danja	—	—	1.1
30 — Ryż wyluszczoney (husked rice)	1.256.2	—	2.021.8	Holandja	—	—	0.1
Anglja	153.9	—	743.7	Niemcy	—	80.7	92.9
Danja	—	—	8.—	Palestyna	—	—	5.—
Finlandja	—	—	7.5	Szwecja	—	—	0.5
Łotwa	—	—	0.2	Stany Zjedn. Am.	—	—	0.8
Niemcy	10.—	—	160.1	W. M. Gdańsk	—	—	77.3
W. M. Gdańsk	1.102.3	—	1.102.3	67 — 68 — Konserwy owocowe (fruit preserves)	9.8	1.8	29.—
31 — Krochmal (starch)	—	15.6	34.4	Afryka Bryt.	—	—	0.1
Anglja	—	—	1.3	Anglja	—	0.5	1.—
Stany Zjedn. Am.	—	—	17.5	Chiny	—	—	0.6
Szwecja	—	15.—	15.—	Danja	—	—	1.6
W. M. Gdańsk	—	0.6	0.6	Egipt	—	—	0.1
32 — Mąka ryżowa (rice flour)	—	80.1	1.271.4	Grecja	—	—	0.2
Belgia	—	—	0.9	Finlandja	0.2	—	0.2
Norwegja	—	80.1	1.270.5	Malakka Bryt.	—	0.8	0.8
				Palestyna	0.3	—	5.3
				Szwecja	—	—	0.1
				Stany Zjedn. Am.	9.3	0.5	14.7
				W. M. Gdańsk	—	—	4.3

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
69 — 72 — Orzechy i mi- gdaly (nuts & almonds)	—	2·9	13·1	121/3 a — Bekony (bacon)	1.890·6	1.683·3	16.726·7
Chiny	—	—	0·2	Anglja	1.890·6	1.683·3	16·726·4
Holandja	—	2·9	2·9	Niemcy	—	—	0·3
Włochy	—	—	10—				
76 — Kawa (coffee)	7·2	—	21·4	121/2 b — Ptactwo bite (drób) (poultry)	109·4	15·8	673·2
Belgia	0·6	—	1·2	Anglja	109·4	15·8	673·2
Danja	—	—	1·4				
Holandja	—	—	2·9	125 — Jaja (eggs)	2.509·4	731·3	11.709·1
Litwa	—	—	1·8	Anglja	2.509·4	731·3	11.194·4
Norwegja	—	—	1·7	Belgia	—	—	10·6
Szwecja	6·6	—	10·4	Hiszpanja	—	—	460·6
W. M. Gdańsk	—	—	0·6	Holandja	—	—	31·5
Tunis	—	—	1·4	Niemcy	—	—	12—
78 — Herbata (tea)	—	—	2—				
Anglja	—	—	1·5	127 — Masło (butter)	645·7	637·9	2.504·4
Danja	—	—	—	Anglja	645·7	637·9	2.503·2
Palestyna	—	—	0·5	Grecja	—	—	0·6
				Palestyna	—	—	0·6
80 — Kakao (cocoa)	—	—	39·1				
Danja	—	—	1—	128/1 — 4 — Sery (cheese)	7·4	1—	18·1
Estonja	—	—	—	Anglja	—	—	0·3
Holandja	—	—	—	Palestyna	7·4	—	10·8
Lotwa	—	—	—	Stany Zjedn. Am.	—	—	5·3
Niemcy	—	—	34—	Syrja	—	1—	1—
Rumunja	—	—	—	W. M. Gdańsk	—	—	0·7
Szwecja	—	—	4·1				
81, 82 — Korzenie (spices)	—	1·9	3·5	129/1—5 Kazeina (caseine)	—	—	40—
Holandja	—	0·1	0·1	Niemcy	—	—	20—
Meksyk	—	0·4	0·4	Lotwa	—	—	20—
Palestyna	—	1·4	3—				
95, 97 — Żywica (resin)	60·5	4·3	210·8	131/1 — 3 — Puch i pie- rze (feathers and down)	17·9	4·5	73·2
Danja	0·3	—	0·3	Anglja	—	—	3·8
Estonja	37·7	—	37·7	Danja	17·2	2·4	19·6
Holandja	—	—	0·5	Norwegja	—	—	10·5
Lotwa	22·5	—	22·5	Palestyna	—	—	0·1
Niemcy	—	—	145·5	Stany Zjedn. Am.	0·7	2·1	13·1
Palestyna	—	3·4	3·4	Szwecja	—	—	26·1
W. M. Gdańsk	—	0·9	0·9				
103/1 — 3 — Wiklina (osier)	—	0·1	30·3	134/1 — 3 — Szczecina (bristle)	16·1	1—	48·1
Danja	—	0·1	23·7	Anglja	14·4	—	41·6
Finlandja	—	—	—	Belgia	—	1—	3·6
Grecja	—	—	—	Egipt	—	—	0·2
Palestyna	—	—	0·7	Stany Zjedn. Am.	1·7	—	1·9
Stany Zjedn. Am.	—	—	5·9	Szwecja	—	—	0·7
Szwecja	—	—	—	Syrja	—	—	0·1
104/3 — Trawa morska (sea gras)	—	0·4	0·4				
W. M. Gdańsk	—	0·4	0·4	137/2 a, b — Jelita (casings)	8·6	4·4	65·1
				Belgia	—	—	0·2
II. — Zwierzęta żywe i wytwory pochodze- nia zwierzęcego	5.205·3	3.079·2	32.088·9	Danja	8·6	—	26·7
(live animals & animal pro- ducts)				Francja	—	—	3·7
				Niemcy	—	4·4	31·5
				Stany Zjedn. Am.	—	—	1·3
				Szwecja	—	—	1·7
116/3 — Sledzie świeże i mrożone (herrings fresh and frozen)	—	—	186·1	III. — Wytwory po- chodzenia mineral- nego	508.154·8	418.496·3	3.498.180·5
Anglja	—	—	186·1	(mineral products)			
117/12 — Śledzie solone (herrings salted)	0·2	—	44·9	148 — Kamienie (stones).	—	0·6	5·2
Danja	0·2	—	0·2	Egipt	—	—	—
Estonja	—	—	7—	Litwa	—	—	0·3
Finlandja	—	—	12·6	Norwegja	—	—	0·3
Niemcy	—	—	14·5	Stany Zjedn. Am.	—	0·6	0·6
Norwegja	—	—	5—	Szwecja	—	—	—
Palestyna	—	—	5·1	W. M. Gdańsk	—	—	4—
Stany Zjedn. Am.	—	—	0·5				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
151/1 — 2 — Kreda (chalk) Bułgaria	—	—	—	180/1 — 2 — Węgiel bun- krowy (bunker coal) . . .	17.518.8	15.723.3	129.131.8
152/2 — 4 — Gips (plaster of Paris)	—	—	48.3	182 — Koks (coke)	31.558.—	17.309.5	106.943.5
Anglja	—	—	0.5	Estonja	—	—	480.—
Szwecja	—	—	47.8	Finlandja	700.—	—	2.150.—
153/1 — 2 Wapno (lime) .	—	—	15.—	Francja	—	—	320.—
Palestyna	—	—	15.—	Grecja	—	—	9.092.—
154 — Cement (cement) .	75.—	1.085.7	2.623.8	Holandja	—	—	2.500.—
Norwegja	75.—	166.2	474.1	Irlandja	—	130.—	180.—
Palestyna	—	615.—	1.845.2	Islandja	40.—	—	140.—
Stany Zjedn. Am.	—	304.5	304.5	Jugosławja	—	—	1.000.—
169/1 — 2 — Azbest (asbestos)	—	1.—	4.8	Łotwa	—	—	200.—
Estonja	—	—	—	Norwegja	960.—	—	2.090.—
Francja	—	—	0.2	Szwecja	15.273.—	13.249.5	57.204.5
Szwecja	—	1.—	4.6	Włochy	14.585.—	3.930.—	31.587.—
174/1 — 2 — Sól kuchenna (Edible salt)	20.—	200.—	1.356.2	184/1 — 2 — Brykiety (bri- quettes)	30 —	—	30.—
Danja	—	—	550.—	Palestyna	30.—	—	30.—
Estonja	—	—	—	191/1 — 2 Naftalina (na- phtaline)	654.—	306.2	2.026.8
Finlandja	20.—	—	491.1	Palestyna	—	—	10.1
Islandja	—	200.—	200.—	Stany Zjedn. Am.	654.—	306.2	2.016.7
Kanada	—	—	0.1	197 — 200 — Oleje (oils) .	4.3	0.1	42.5
Szwecja	—	—	115.—	Anglja	5.0	0.1	8.3
177/1 a — Ruda żelazna (iron ore)	—	—	1.042.7	Argentyna	3.8	—	3.8
Belgia	—	—	436.9	Finlandja	—	—	1.5
Finlandja	—	—	1.3	Łotwa	—	—	7.—
Niemcy	—	—	—	Niemcy	—	—	2.7
Stany Zjedn. Am.	—	—	584.2	Norwegja	—	—	12.4
Szwecja	—	—	20.3	Palestyna	—	—	6.8
177/2 — Ruda manga- nowa (manganese)	—	—	4.106.9	200/3 — Materjały pędne (gas oils)	—	—	—
Belgia	—	—	3.635.5	Kanada	—	—	—
Holandja	—	—	254.—	IV.—Wosk i tłuszcze, oleje pochodzenia roślinnego i zwie- rzęcego, oprócz osobno wymienio- nych	0.1	23.—	130.4
Stany Zjedn. Am.	—	—	202.2	(wax, fats and oils of vegetable origin)			
Szwecja	—	—	15.2	205 — 214 — Tłuszcze i oleje roślinne (vege- table and fats oils)	—	—	2.7
180/1 — 2 — Węgiel ka- mienny (coal)	458.294.7	383.869.9	3.250.803.—	Anglja	—	—	2.2
Afryka Francuska	—	—	2.030.—	Holandja	—	—	0.5
Algier	—	17.812.—	76.355.5	215, 217, 218 — Tłuszcze zwierzęce surowe (raw fats of animal origin)	0.1	23.—	127.7
Anglja	—	—	1.250.—	Anglja	—	—	0.4
Argentyna	—	8.120.—	22.608.—	Belgia	—	—	—
Belgia	35.724.2	25.859.—	336.355.7	Danja	—	0.1	17.5
Brazylja	—	—	2.917.8	Holandja	—	2.3	19.5
Danja	26.781.—	35.045.5	136.317.5	Niemcy	—	20.6	39.1
Egipt	5.050.—	—	22.690.—	Norwegja	—	—	36.6
Estonja	—	2.100.—	4.525.—	Łotwa	—	—	14.5
Finlandja	22.082.—	10.145.—	76.405.5	Szwecja	0.1	—	0.1
Francja	14.433.—	2.550.—	86.008.—	V.—Przetwory spo- żywcze — tytoń	9.360.3	16.608.6	99.390.6
Gibraltar	—	—	—	(foodstuffs, tobacco)			
Grecja	3.000.—	—	49.420.3	242 — Wędliny (szynki) (hams)	363.7	201.3	1.886.4
Holandja	14.473.—	27.694.—	216.576.3	Anglja	361.1	176.5	1.798.8
Indje Bryt.	—	—	—	Belgia	0.3	—	3.6
Irlandja	53.382.5	30.427.5	421.447.3	Francja	—	—	0.2
Islandja	5.090.—	1.110.—	9.150.—	Grecja	—	—	0.3
Jugosławja	—	—	11.690.—				
Kanada	—	—	—				
Łotwa	4.695.—	2.840.—	11.375.—				
Malakka Br.	—	—	5.350.—				
Niemcy	12.950.—	1.150.—	19.680.—				
Norwegja	38.718.5	15.301.—	160.122.6				
Palestyna	—	20.—	20.—				
Portugalia	—	—	2.000.—				
Rumunja	4.475.—	—	16.360.—				
Szwecja	142.046.5	148.572.9	1.119.787.1				
Włochy	75.394.—	55.123.—	440.361.4				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
Hiszpanja	—	9.5	12.9	287 — Makuchy (oil cake)	1.884.1	1.916.1	16.571.5
Holandja	—	—	0.5	Belgia	900.—	1.055.—	6.243.—
Luxemburg	—	—	0.1	Danja	984.1	596.—	6.846.—
Marokko	—	—	0.4	Finlandja	—	—	150.—
Meksyk	2.3	—	5.3	Holandja	—	65.1	1.202.1
Niemcy	—	2.9	3.2	Irlandja	—	200.—	200.—
Norwegja	—	—	0.5	Norwegja	—	—	225.1
Palestyna	—	0.5	0.5	Szwecja	—	—	1.705.3
Stany Zjedn. Am.	—	—	47.6	289 — Melasa (molasses)	—	—	8.730.—
Tunis	—	—	0.6	Stany Zjedn. Am.	—	—	8.730.—
Włochy	—	11.9	11.9	293, 294/1, 2, 3, 6 — Tytoń (tobacco)	3.4	2.7	40.2
243/1 — 2 — Konserwy mięsne (Meat preserves)	199.6	163.5	1.265.—	Argentyna	—	—	0.9
Afryka Bryt.	—	—	0.1	Belgia	—	—	21.5
Anglja	178.4	148.—	1.201.5	Grecja	—	—	0.3
Belgia	0.3	—	0.3	Łotwa	3.4	2.7	12.4
Egipt	—	1.3	3.2	W. M. Gdańsk	—	—	5.1
Francja	—	—	0.4	VI. — Przetwory chemiczne i farma- ceutyczne, farby	4.475.2	1.102.5	23.600.5
Grecja	—	—	4.5	(chemicals, pharmaceutic products, paints)	—	—	—
Indje Bryt.	—	—	0.3	295/6 — Siarka (sulphur)	—	—	0.6
Niemcy	0.3	0.1	3.—	Finlandja	—	—	—
Palestyna	—	0.4	6.1	Litwa	—	—	—
Stany Zjedn. Am.	19.6	13.7	64.5	Stany Zjedn. Am.	—	—	0.6
Syrja	—	—	0.1	295 — 491 — Przetwory chemiczne (chemicals)	67.3	149.9	544.1
Szwecja	0.1	—	0.1	Anglja	—	0.2	13.9
Tunis	0.5	—	0.5	Argentyna	—	3.8	3.9
Włochy	0.4	—	0.4	Belgia	8.1	2.5	21.3
254 — 256 — Ryby (fish)	0.3	5.9	33.6	Brazylja	32.7	—	35.6
Afryka Bryt.	—	—	0.9	Chiny	—	—	12.7
Anglja	—	—	1.—	Danja	2.3	—	2.3
Holandja	—	—	3.9	Egipt	—	—	2.8
Norwegja	—	1.4	1.4	Finlandja	—	5.7	34.—
Palestyna	—	—	4.7	Francja	—	—	0.4
Stany Zjedn. Am.	0.3	4.5	21.7	Hiszpanja	—	—	11.7
259 — 260 — Cukier (sugar)	6.862.7	14.314.4	70.525.4	Holandja	—	—	28.9
Anglja	2.525.8	5.466.9	18.929.9	Indje Bryt.	—	22.9	22.9
Argentyna	—	—	1.514.—	Indje Holend. W. ch.	—	1.1	1.1
Belgia	—	—	94.2	Litwa	—	—	—
Danja	—	—	50.4	Meksyk	—	—	21.5
Estonja	2.724.—	453.6	6.003.7	Niemcy	3.4	—	29.—
Finlandja	603.6	4.810.3	10.146.2	Norwegja	—	89.9	89.9
Francja	—	2.234.4	9.162.3	Palestyna	1.6	0.1	16.4
Holandja	1.009.3	1.010.2	14.828.1	Persja	—	—	6.7
Indje Brytyjskie	—	—	7.056.—	Rumunja	—	—	4.5
Łotwa	—	10.1	10.1	Stany Zjedn. Am.	2.2	12.9	135.3
Malta	—	203.2	509.—	Szwecja	17.—	—	7.2
Norwegja	—	75.3	1.251.2	Turcja	2.3	10.8	42.1
Niemcy	—	—	246.9	299/18 — Soda (soda)	762.8	673.1	4.671.2
Syrja	—	—	100.8	Estonja	135.4	274.1	1.020.9
Stany Zjedn. Am.	—	50.4	68.2	Finlandja	627.4	393.9	3.103.3
Włochy	—	—	554.4	Łotwa	—	—	539.4
272 — 273, 276, 278 — Na- poje alkoholowe prócz wina (alcoholic liquors, wine excepted)	0.2	1.9	156.1	Niemcy	—	5.1	5.1
Anglja	—	0.2	8.6	Portugalja	—	—	—
Argentyna	—	—	1.6	299/6 — Bisulfat sodu	240.—	—	543.—
Estonja	—	—	0.1	Szwecja	240.—	—	543.—
Francja	—	0.8	1.7	300/2 — Salmiak (salmiac)	24.5	10.4	192.5
Holandja	0.2	0.2	1.2	Anglja	—	10.4	62.9
Hiszpania	—	—	0.2	Belgia	—	—	28.—
Niemcy	—	0.1	0.1	Chiny	1.—	—	1.—
Palestyna	—	—	0.6	Danja	6.8	—	6.8
Stany Zjedn. Am.	—	0.6	141.4	Egipt	—	—	1.1
Szwecja	—	—	0.4	Finlandja	—	—	3.1
Z. S. R. R.	—	—	0.2	Grecja	—	—	0.6
274 — Spirytus (spirit)	46.3	—	148.5	Holandja	16.7	—	18.9
Anglja	—	—	—	Indje Brytyjskie	—	—	23.2
Grecja	—	—	1.5	Niemcy	—	—	16.9
Holandja	45.1	—	142.2	Stany Zjedn. Am.	—	—	29.5
Stany Zjedn. Am.	1.2	—	4.8	280 — 282 — Wino (wine)	—	2.8	13.9
280 — 282 — Wino (wine)	—	2.8	13.9	Anglja	—	—	—
Anglja	—	—	—	Francja	—	2.8	2.8
Francja	—	—	—	Holandja	—	—	10.6
Holandja	—	—	—	Stany Zjedn. Am.	—	—	0.5
Stany Zjedn. Am.	—	—	—				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
303/4 — Węglik wapnia (karbid) (<i>carbid</i>)	68.5	42.9	659.6	480 — Saletra (<i>salpetre</i>)	—	3.5	1.653.2
Anglja	—	—	108.—	Finlandja	—	—	1.641.3
Argentyna	68.5	—	132.8	Niemcy	—	3.5	9.6
Belgja	—	42.9	257.3	Szwecja	—	—	2.3
Holandja	—	—	161.5				
411/1, 415 — Farby oł- wiane (<i>lead dyes</i>)	12.2	35.3	61.8	481, 482, 483, 485 — Na- wozy azotowe (<i>nitrates</i>)	2.940.—	—	13.404.1
Anglja	0.4	—	0.4	Finlandja	—	—	100.8
Danja	—	2.—	4.3	Hiszpanja	2.940.—	—	13.303.3
Holandja	—	—	—				
Litwa	6.—	—	6.—	VII. — Skóry, futra, wyroby skórzane	39.9	32.1	423.—
Niemcy	5.7	—	6.—	(<i>hides furs, leather goods</i>)			
Palestyna	—	3.4	4.9	492 — 513 — Skóry (<i>skins</i> <i>and hides</i>)	24.5	25.8	267.8
Stany Zjedn. Am.	—	9.—	18.3	Anglja	2.7	6.—	26.1
W. M. Gdańsk	—	—	0.9	Belgja	2.6	2.2	10.9
Szwecja	0.1	20.9	21.—	Estonja	—	—	—
				Finlandja	—	—	11.4
411/2 — Biel cynkowa (<i>zinc white</i>)	216.9	112.7	1.518.2	Grecja	—	—	5.4
Argentyna	5.—	—	66.8	Holandja	13.4	4.1	101.7
Brazylja	119.3	25.8	594.3	Kolumbja	—	—	0.2
Belgja	—	—	6.4	Litwa	—	—	1.5
Chiny	—	—	37.3	Niemcy	—	—	37.7
Danja	—	1.1	50.1	Palestyna	—	—	0.2
Egipt	—	10.1	13.8	Stany Zjedn. Am.	5.8	13.4	65.4
Estonja	2.3	4.3	42.—	Syrja	—	0.1	0.3
Finlandja	11.6	—	126.8	Turcja	—	—	7.—
Grecja	—	—	8.7				
Holandja	16.8	11.2	108.7	516 — 533 — Futra (<i>furs</i>)	14.7	6.3	143.6
Kolumbja	—	4.4	4.4	Anglja	2.2	1.6	35.2
Norwegja	—	1.—	120.6	Belgja	—	—	2.—
Niemcy	17.3	11.2	45.8	Chiny	—	—	0.4
Palestyna	0.7	5.4	13.3	Finlandja	0.1	—	0.1
Portugalja	11.6	—	26.7	Stany Zjedn. Am.	12.4	4.7	105.9
Stany Zjedn.	—	—	26.8				
Szwecja	32.2	37.1	216.1	534 — 559 — Wyroby Skórzane (<i>leather goods</i>)	0.7	—	11.6
Włochy	—	—	8.5	Anglja	0.7	—	2.—
W. M. Gdańsk	—	1.1	1.1	Niemcy	—	—	—
				Stany Zjedn. Am.	—	—	9.6
424, 425, 426, 427 — Garb- niki (<i>tanning extracts</i>)	99.4	4.3	242.7	VIII. — Surowce włókiennicze i wy- roby z nich	979.9	711.3	4.949.3
Danja	0.4	—	10.6	(<i>raw textile materials and</i> <i>fabrics</i>)			
Finlandja	—	—	3.3	561, 562, 572, 574 — Prze- dza jedwabiu (<i>silk yarn</i>)	1.—	1.4	100.5
Litwa	—	—	60.—	Anglja	—	—	0.6
Łotwa	99.—	—	129.—	Argentyna	—	—	2.—
Niemcy	—	4.3	38.—	Chiny	—	—	25.1
Szwecja	—	—	1.8	Danja	—	—	0.2
				Egipt	—	—	40.9
429—454 — Artykuły kos- metyczne (<i>cosmetic</i>)	—	—	3.9	Estonja	—	—	0.5
Holandja	—	—	0.2	Finlandja	0.2	0.6	2.2
Palestyna	—	—	3.7	Niemcy	—	—	16.2
				Norwegja	0.1	0.2	3.—
466, 470 — Klej i żelatyna (<i>glue and gelatine</i>)	43.6	28.9	113.8	Szwecja	0.7	0.6	9.8
Afryka Bryt.	—	3.7	4.8				
Anglja	43.6	23.6	72.2	563 — 570, 597 — 605, 613 — 622 — Tkaniny (<i>textiles</i>)	742.2	614.6	3.481.7
Francja	—	—	2.8	Afryka Br.	1.6	1.—	30.8
Indje Brytyjskie	—	—	1.1	Afryka Franc.	—	—	1.4
Mozambik	—	1.6	1.6	Afryka Hiszp.	1.2	—	1.8
Palestyna	—	—	11.5	Anglja	173.6	175.1	1.417.6
Stany Zjedn. Am.	—	—	15.3	Angola	—	—	0.1
Szwecja	—	—	4.3	Antylle Hol.	—	—	0.8
Włochy	—	—	0.2	Algier	0.7	—	7.4
				Argentyna	12.6	0.9	28.9
476 — Mączka kostna (<i>bone-meal</i>)	—	21.3	21.3				
Norwegja	—	21.3	21.3				
Szwecja	—	—	—				
479 — Sól potasowa (<i>po-</i> <i>tassium salts</i>)	—	20.2	51.—				
Anglja	—	—	27.3				
Niemcy	—	—	3.5				
Portugalja	—	20.2	20.2				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
Belgia	6.6	1.6	24.1	623 — Konopie (hemp) . . .	0.2	0.8	171.9
Brazylja	—	0.5	7.1	Anglja	—	0.5	1.2
Bułgaria	0.3	—	0.3	Argentyna	0.2	0.3	0.5
Chiny	114.7	80.2	467.6	Niemcy	—	—	0.1
Danja	2.—	0.2	7.1	Stany Zjedn. Am.	—	—	169.3
Egipt	30.2	3.9	38.4	W. M. Gdańsk	—	—	0.8
Estonja	—	—	1.5	623/2 — Pakuły (hards) . .	16.4	46.4	240.3
Finlandja	10.1	5.3	55.4	Belgia	16.4	46.4	221.1
Francja	0.3	—	1.8	Holandja	—	—	19.2
Gibraltar	2.—	0.3	2.3	Stany Zjedn. Am.	—	—	—
Grecja	9.—	—	14.9	646 — 648 — Sznury (ropes)	2.1	—	16.5
Holandja	35.—	47.8	321.2	Argentyna	—	—	2.1
Indje Brytyjskie	29.—	6.3	53.8	Danja	—	—	0.1
Indje Holenderskie Wsch.	—	0.2	5.2	Holandja	—	—	—
Irak	4.9	4.7	15.5	Litwa	—	—	2.3
Irlandja	9.2	16.2	86.8	Palestyna	—	—	9.9
Japonja	—	0.3	3.4	Portugalja	2.1	—	2.1
Kanada	3.7	—	14.5	719 — Szmaty (rags)	30.—	0.1	39.6
Łotwa	0.7	—	1.3	Anglja	—	—	2.—
Mandżurja	13.4	50.1	258.7	Belgia	—	0.1	0.1
Marokko	6.1	1.8	33.9	Grecja	—	—	1.5
Mozambik	—	—	0.7	Holandja	—	—	0.4
Meksyk	—	1.—	1.—	Indje Brytyjskie	—	—	0.9
Niemcy	132.9	121.3	370.3	Niemcy	—	—	4.7
Norwegja	1.4	1.4	5.8	Stany Zjedn. Am.	30.—	—	30.—
Palestyna	28.8	18.2	88.3	IX. — Kauczuk, jego			
Persja	1.8	5.2	16.—	surogaty, wyroby			
Portugalja	—	—	0.2	z tych materiałów	27.2	14.—	376.6
Stany Zjedn. Am.	70.5	39.8	260.2	(rubber iis substitutes and			
Sudan	4.8	—	4.8	rubber goods)			
Syrja	20.2	28.—	79.9	725 — 746 — Wyroby gu-			
Szwecja	0.1	0.1	1.5	mowe (rubber goods) . . .	27.2	14.—	376.6
Tanger	—	2.4	3.6	Anglja	0.9	—	2.5
Tunis	0.1	—	0.3	Albanja	—	—	0.3
Turcja	14.7	0.8	15.5	Belgia	19.6	10.—	154.6
589/1, 2, 592—Wełna (wool)	3.6	—	25.2	Chiny	—	—	0.9
Anglja	2.6	—	11.—	Danja	0.1	—	4.2
Australja	—	—	1.8	Grecja	—	—	5.8
Belgia	—	—	2.7	Holandja	—	2.2	123.7
Danja	—	—	0.3	Kol. włoskie	—	—	0.6
Holandja	—	—	1.3	Litwa	—	0.4	1.4
Francja	—	—	0.4	Łotwa	—	—	4.8
Łotwa	1.—	—	1.—	Mandżurja	0.3	—	0.3
Niemcy	—	—	5.4	Niemcy	—	—	5.1
Stany Zjedn. Am.	—	—	0.6	Norwegja	—	0.5	1.8
W. M. Gdańsk	—	—	0.7	Palestyna	0.1	—	4.4
593, 594 — Przędza weł-				Paragwaj	0.2	—	0.2
niana (wool yarn)	0.1	1.1	7.8	Sudan	—	—	0.4
Anglja	0.1	—	0.1	Stany Zjedn. Am.	6.—	—	26.1
Finlandja	—	1.1	1.6	Szwecja	—	0.5	2.4
Holandja	—	—	3.—	Turcja	—	—	21.4
Niemcy	—	—	3.1	Urugwaj	—	—	3.1
606—609—Bawełna(cotton)	141.8	5.7	462.7	W. M. Gdańsk	—	0.4	12.6
Anglja	0.7	0.2	18.1	X. — Drewno, korek,			
Belgia	—	—	0.3	wyroby z nich, wy-			
Danja	0.2	1.9	2.2	roby koszykarskie	34.079.7	26.293.—	169.358.2
Estonja	61.6	—	261.4	(wood, corkwood, wood and			
Finlandja	—	—	0.8	cork goods, & basket — ware)			
Francja	—	—	0.2	747/3, 4 — Kopalniaki			
Holandja	—	—	0.2	i słupy telegraficzne			
Irlandja	—	—	2.3	(mining timber & tele-			
Litwa	73.7	—	73.7	graph poles)	—	—	4.254.1
Łotwa	5.6	—	46.1	Afryka Brytyjska	—	—	450.—
Niemcy	—	3.1	7.7	Anglja	—	—	3.804.1
Palestyna	—	—	0.7	Egipt	—	—	—
Persja	—	—	2.4	749, 750, 751 — Deski i ła-			
Szwecja	—	0.5	43.5	ty (boards & laths)	32.321.6	25.019.8	154.223.5
W. M. Gdańsk	—	—	3.1	Afryka Brytyjska	—	—	1.952.7
611 — 612 — Przędza ba-				Anglja	30.995.4	21.584.7	140.891.1
wełniana (cotton yarn) . . .	42.5	41.2	403.1	Argentyna	—	—	16.1
Anglja	1.—	—	27.1	Belgia	—	3.115.6	6.174.—
Egipt	—	—	15.5	Grecja	9.9	—	9.9
Finlandja	—	0.2	2.—	Holandja	31.3	16.—	235.5
Holandja	—	—	2.6				
Litwa	30.2	40.6	321.—				
Niemcy	—	—	0.5				
Norwegja	—	0.4	0.8				
Palestyna	—	—	2.9				
Syrja	—	—	2.9				
Szwecja	11.3	—	11.6				
W. M. Gdańsk	—	—	16.2				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
Indje Brytyjskie	—	—	9.7	Antyle Bryt.	—	2.1	2.3
Irlandja	—	—	738.2	Argentyna	—	—	8.1
Łotwa	15.7	—	15.7	Belgia	—	—	0.2
Niemcy	1.142.4	—	1.163.—	Birma	—	—	0.2
Palestyna	73.3	—	445.—	Ceylon	0.4	—	2.—
Stany Zjedn. Am.	53.6	303.5	2.572.6	Chiny	7.2	0.2	7.4
757 — 778 — Wyroby				Egipt	23.4	16.4	122.8
z drzewa (wood goods)	544.1	476.5	3.827.9	Estonja	0.3	—	0.3
Afryka Bryt.	13.9	—	13.9	Francja	2.3	4.1	37.1
Anglja	39.5	16.—	196.8	Gibraltar	—	—	0.2
Argentyna	0.1	24.4	24.5	Grecja	—	1.—	1.—
Australja	0.7	—	0.7	Gwinea Bryt.	4.1	—	4.1
Belgia	2.8	—	62.—	Haiti	—	2.8	4.1
Chiny	76.1	262.6	671.5	Holandja	—	10.6	129.1
Danja	—	—	5.9	Indje Brytyjskie	1.2	3.8	44.1
Egipt	—	2.6	8.4	Indje Holend. Wsch.	0.5	1.7	6.5
Estonja	—	15.1	15.1	Indje Holend. Zach.	1.2	—	1.2
Grecja	—	—	1.1	Irak	—	—	2.1
Holandja	167.7	82.1	1.478.4	Irlandja	—	—	6.4
Indje Brytyjskie	216.3	27.3	319.8	Japonja	—	—	0.5
Japonja	—	30.6	616.1	Kanada	—	—	22.5
Kolonje Portugalskie	—	—	31.—	Kolonje Portugalskie	—	—	2.4
Malakka Br.	—	—	8.9	Kolumbja	—	—	6.5
Mandżurja	—	—	61.8	Lotwa	1.4	—	2.—
Marokko	0.1	—	0.1	Malakka Br.	—	15.4	39.—
Niemcy	22.2	1.8	116.6	Malta	—	—	16.2
Palestyna	3.7	0.3	59.3	Marokko	3.4	—	9.2
Stany Zjedn. Am.	0.5	12.9	133.8	Mauritius	—	—	0.7
Syrja	0.5	—	0.7	Meksyk	—	—	4.2
Szwecja	—	—	0.7	Mozambik	0.4	1.5	7.3
Turcja	—	0.8	0.8	Niemcy	26.1	19.6	81.8
757/3 — Klepki (staves)	293.8	—	755.6	Palestyna	31.3	15.7	117.1
Anglja	—	—	44.9	Panama	—	—	4.6
Chiny	102.6	—	102.6	Persja	—	—	1.1
Estonja	32.3	—	364.9	Portugalja	—	—	1.9
Grecja	—	—	7.9	Rodos	0.3	—	0.3
Egipt	—	—	68.2	Stany Zjedn. Am.	94.2	151.4	666.2
Indje Bryt.	66.5	—	66.5	Sudan	—	4.5	8.2
Japonja	51.5	—	51.5	Syrja	1.3	1.7	16.2
Mandżurja	40.9	—	40.9	Trynidad	—	—	3.9
Norwegja	—	—	8.—	Tunis	0.3	1.9	5.1
Stany Zjedn. Am.	—	—	0.2	789 — 791 — Wyroby ko-			
772/1, 2, 773 — Dytki i for-				szykarskie (basket ware)	14.8	60.1	236.2
niery (plywoods & veneers)	659.1	430.6	4.415.—	Afryka Bryt.	—	—	1.—
Afryka Bryt.	5.—	48.4	225.6	Anglja	2.6	4.4	32.7
Algier	—	—	22.8	Holandja	—	0.5	0.5
Anglja	60.—	25.6	182.4	Indje Bryt.	0.6	—	0.6
Argentyna	62.3	—	254.4	Litwa	—	—	8.3
Belgia	41.2	63.3	478.2	Niemcy	—	0.5	2.7
Birma	—	—	3.1	Palestyna	1.6	—	2.—
Brazylja	—	18.7	20.6	Stany Zjedn. Am.	10.—	54.7	187.4
Danja	—	—	138.8	Szwecja	—	—	1.—
Egipt	33.6	35.4	297.7	XI. — Papier i wy-			
Estonja	—	—	0.2	roby z niego	1.993.2	1.598.2	14.959.1
Francja	—	—	36.8	<i>(paper & paper wares)</i>			
Grecja	6.6	—	167.—	792, 803, 809 — 826 — Pa-			
Holandja	48.7	17.5	498.6	pier i obcinki papiero-			
Indje Brytyjskie	103.3	42.9	571.8	we (paper and paper waste)	845.2	1.111.9	9.153.4
Indje Holenderskie Wsch.	—	2.2	2.2	Anglja	105.9	148.8	705.—
Irak	16.1	60.2	76.3	Belgia	2.3	—	73.6
Irlandja	—	—	24.3	Ceylon	—	—	3.4
Kolonj. Hiszpańskie	1.6	6.1	15.2	Cypr	—	—	3.2
Kolonje Portugalskie	—	—	8.3	Egipt	298.1	489.—	4.031.—
Lotwa	16.8	—	17.2	Estonja	1.1	—	1.1
Malta	—	—	1.5	Finlandja	4.5	—	10.5
Malakka Br.	—	—	0.5	Grecja	0.2	7.8	489.6
Marokko	—	—	56.7	Holandja	90.9	76.5	993.—
Meksyk	65.2	—	369.6	Honduras	—	1.2	1.2
Mozambik	3.7	7.5	31.4	Indje Bryt.	9.2	—	9.2
Niemcy	109.4	60.6	434.—	Litwa	—	—	2.—
Palestyna	43.7	15.8	322.5	Lotwa	—	—	15.8
Persja	32.—	—	55.4	Meksyk	—	—	7.1
Peru	9.9	3.2	22.1	Niemcy	12.7	139.—	161.7
Siam	—	—	3.6	Norwegja	—	—	0.1
Stany Zjedn. Am.	—	—	5.1	Palestyna	145.7	65.9	980.8
Syrja	—	19.2	48.7	Stany Zjedn. Am.	9.4	6.2	64.—
Tunis	—	—	6.6	Syrja	30.4	43.1	318.6
Turcja	—	6.2	6.2	Szwecja	—	0.5	5.7
Włochy	—	—	9.6	Turcja	134.7	133.7	1.275.7
776 — Meble gięte (bent-				Włochy	0.1	—	0.1
wood furniture)	246.3	306.—	1.645.9	W. M. Gdańsk	—	0.2	1.—
Anglja	42.7	46.4	227.7				
Afryka Br.	3.8	5.2	22.1				

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
794/1, 2, 795 — Celuloza (cellulose)	1.121.2	342—	4.236.5	Holandja	—	—	1.4
Egipt	251.7	—	304.6	Kanada	—	2.—	9.—
Grecja	—	—	5.2	Marokko	—	—	24.2
Japonja	—	—	0.4	Niemcy	2.3	—	9.—
Niemcy	—	—	585.—	Norwegja	—	—	0.2
Palestyna	220.—	—	245.1	Oran	—	—	8.8
Stany Zjedn. Am.	579.1	342.—	3.020.4	Kanaryjskie Wyspy	—	—	7.4
Syrja	70.4	—	75.8	Palestyna	42.9	23.4	165.6
				Stany Zjedn. Am.	25.1	1.9	67.5
				Szwecja	0.3	—	0.3
				Tunis	—	—	21.2
797 — 8 — 9 — 800							
— Papa dachowa i tek- tura (Pasteboard & roofing cardboard)	16—	140—	1.495—	XIII. — Metale i wyroby z nich	7.102.3	8.872.9	54.673.1
Anglja	—	—	0.1	(metals & metals products)			
Belgja	16—	—	16—	925/1—Żelazo surowe (Pig-iron)	—	—	92.1
Danja	—	—	15—	Chiny	—	—	92.1
Egipt	—	108.—	782.5				
Grecja	—	0.2	0.2	925/2, 3, 4, 5, 929, 931, 978, 981 — Metale różne (various metals)	1.867.7	—	2.675.2
Palestyna	—	9.7	364.5	Afganistan	40.8	—	40.8
Syrja	—	—	243.—	Anglja	—	—	52.8
Turcja	—	22.1	73.7	Belgja	—	—	610.6
				Brazylja	15.6	—	15.6
807 — 808 — Fibra (fibre)	—	—	—	Danja	—	—	0.1
Estonja	—	—	—	Estonja	0.7	—	0.7
				Finlandja	5—	—	5—
836 — 847 — Książki i bro- szury (books)	10.8	4.3	74.2	Grecja	51.5	—	113.3
Algier	—	—	0.3	Mandżurja	1.703.7	—	1.703.7
Anglja	4.2	0.9	9.5	Palestyna	50.4	—	74.9
Argentyna	0.4	—	1.5	Portugalja	—	—	50.4
Belgja	—	—	1.7	Syrja	—	—	5—
Brazylja	—	—	1.2	W. M. Gdańsk	—	—	2.3
Chiny	—	—	0.2				
Danja	—	0.1	0.4	930, 932, 933, 942, 946 — — 952, 955 — 965 — Wy- roby żelazne i stalowe (iron and steel goods)	2.094.3	1.719.1	12.936.2
Estonja	—	0.1	0.4	Afryka Bryt.	49.4	10.—	62.6
Japonja	—	—	0.3	Afryka Franc.	—	—	0.4
Finlandja	—	—	0.4	Afryka Hiszp.	8.4	6.—	16.5
Kanada	—	—	0.7	Algier	—	—	5.9
Litwa	—	—	0.1	Anglja	92.5	12.—	494.7
Łotwa	—	—	0.1	Argentyna	—	—	108.7
Marokko	0.3	—	0.4	Belgja	38.2	73.4	169.4
Meksyk	—	—	0.2	Brazylja	—	237.2	1.101.7
Niemcy	0.1	—	4.5	Bułgarja	316.8	304.—	1.020.8
Norwegja	—	—	0.3	Chiny	622.3	303.6	3.599.5
Palestyna	4.3	—	21.6	Danja	28.4	—	34.2
Portugalja	—	—	0.1	Egipt	4.6	15.3	166.6
Stany Zjedn. Am.	1.5	3.1	28.4	Estonja	4.5	1.6	85.1
Syrja	—	—	1.2	Finlandja	1.—	0.5	8.3
Szwecja	—	0.1	0.6	Francja	—	—	0.8
Tunis	—	—	0.1	Grecja	—	0.6	154.7
				Hiszpanja	2.1	11.7	18.6
XII. — Wyroby kamieniarskie, cera- miczne, szklane	110.2	88.3	812.8	Holandja	37.3	—	440.7
(stone-ware, ceramic goods and glass-ware)				Indje Bryt.	4.9	27.5	67.1
862—887 z w. 869—Wyroby ceramicz. (ceramic wares)	24—	10.7	145.9	Irak	—	—	0.7
Anglja	0.2	—	1.2	Irlandja	—	—	0.6
Egipt	19.5	—	77.7	Japonja	98.1	—	493.9
Estonja	—	—	9.1	Kanada	—	—	0.8
Finlandja	—	—	0.1	Litwa	—	0.6	1.3
Grecja	—	—	0.1	Łotwa	—	—	1.4
Holandja	—	—	—	Malakka Br.	15.1	—	15.1
Japonja	—	—	0.1	Mandżurja	102.—	—	104.7
Marokko	3.3	—	3.3	Marokko	—	—	1.—
Niemcy	—	—	—	Niemcy	185.4	207.2	1.168.4
Norwegja	—	0.7	6.—	Norwegja	214.4	150.7	1.449.1
Palestyna	—	9.9	44.4	Palestyna	112.—	105.2	975.—
Persja	0.9	—	0.9	Persja	20.4	—	20.4
Stany Zjedn. Am.	0.1	0.1	2.4	Portugalja	82.8	31.—	426.5
Szwecja	—	—	0.6	Stany Zjedn. Am.	0.1	—	2.4
				Sudan	3.1	1.3	4.4
896 — 924 — Wyroby szklane (glass ware)	86.2	77.6	666.9	Syrja	10.5	4.4	18.—
Afryka Bryt.	—	—	0.4	Szwecja	—	1.1	19.3
Algier	—	—	50.—	Tunis	—	—	1.2
Anglja	5—	35.9	60.6	Turcja	—	149.7	609.3
Egipt	10.6	14.4	236.—	Venezuela	—	60.4	60.4
Estonja	—	—	4.2	Włochy	—	—	0.8
Francja	—	—	1.1	W. M. Gdańsk	—	4.1	5.2

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od początku roku (January- August)
932/1—Szyny kolej. (rails)	1.002.4	4.954.5	27.513—	969/1 — 5 — Olów (lead)	—	—	304.8
Brazylja	—	3.424.9	15.885.4	Finlandja	—	—	304.8
Danja	—	—	—	Szwecja	—	—	—
Egipt	—	—	15—				
Holandja	992.4	1.529.6	11.609.6	XIV. — Maszyny, aparaty, sprzęt elek- trotechniczny	34—	115.9	428—
Szwecja	3—	—	3—	(<i>machinery, apparatus, elec- trical material</i>)			
937/1 — 3 — Rury żeli- wne (iron pipes)	839.4	1.146.2	3.624—	1037 — 1098, 1099 — 1132			
Afryka Bryt.	132.6	—	139.4	— Maszyny, aparaty, części (machinery) . . .	34—	115.9	428—
Anglja	—	1.1	1.1	Afryka Bryt.	—	53.2	53.2
Argentyna	212.3	312.2	548.8	Anglja	31.6	48.9	226.3
Belgja	—	—	12.5	Argentyna	—	2.3	10.9
Chiny	219.8	15.3	609.5	Australja	—	4.7	7.3
Cypr	—	—	0.8	Belgja	1.9	—	3—
Danja	—	—	6.2	Brazylja	—	0.8	1.6
Egipt	—	—	0.8	Chile	—	—	0.7
Estonja	—	—	15.7	Danja	—	0.6	3.8
Finlandja	—	—	13.3	Egipt	—	—	20.2
Grecja	—	—	1—	Estonja	—	—	3.8
Indje Bryt.	—	505.8	505.8	Finlandja	0.1	—	6.5
Japonja	20.1	—	246.4	Holandja	—	0.7	10.4
Litwa	—	—	1.8	Indje Bryt.	0.1	—	0.1
Mandżurja	—	27.2	27.2	Litwa	—	3.6	13.5
Niemcy	—	—	0.4	Łotwa	—	—	2.4
Norwegja	17.8	164.9	855—	Meksyk	—	—	2.8
Palestyna	108.3	91.9	474—	Norwegja	—	—	1.7
Portugalja	—	15—	15—	Palestyna	0.1	—	45.5
Syrja	128.5	—	136.5	Persja	0.2	0.3	0.2
Szwecja	—	12.8	12.8	Portugalja	—	—	0.3
968/1, 2, 4 — Cynk (zinc)	548.2	695.8	5.088.9	Stany Zjedn. Am.	—	0.2	3.7
Afryka Bryt.	—	—	1.1	Szwecja	—	0.2	6.5
Algier	—	—	26.5	Turcja	—	—	0.1
Anglja	8.5	—	381.7	W. M. Gdańsk	—	0.4	3.5
Argentyna	76.2	—	101.1				
Belgja	30.5	50.8	365.8	XV — XX. Towary różne, oddzielnie niewymienione	75.6	28.5	290—
Brazylja	—	6.3	6.3	(<i>Sundry non specified goods</i>)			
Chile	—	—	5.5	Anglja	20.1	9.4	52.6
Danja	46.1	—	72.9	Argentyna	—	—	0.1
Egipt	11.1	—	16.4	Belgja	0.8	—	2.3
Finlandja	—	—	60.8	Brazylja	—	0.2	1.9
Grecja	—	—	19.4	Chiny	0.4	0.2	0.6
Indje Bryt.	—	25.3	25.3	Danja	0.7	0.6	17.4
Japonja	—	—	16.2	Estonja	0.1	0.3	1.3
Niemcy	155.6	—	2.245.7	Finlandja	—	0.6	1.8
Norwegja	—	203.2	213.2	Hiszpanja	—	—	3.1
Palestyna	10.7	—	66.6	Holandja	—	0.7	3.5
Stany Zjedn. Am.	51.8	91.4	326.9	Japonja	—	—	0.1
Szwecja	157.7	318.8	1.134.5	Kanada	—	—	0.2
W. M. Gdańsk	—	—	3—	Kolumbja	—	—	0.2
968/3 — Blacha cynkowa (zinc sheets)	750.3	357.3	2.438.9	Litwa	—	—	0.5
Algier	—	—	10—	Łotwa	4.9	—	10.9
Anglja	43.6	85.3	238.8	Mandżurja	—	—	0.9
Australja	—	—	11.1	Meksyk	1.7	—	1.7
Brazylja	10.7	—	10.7	Niemcy	—	1.5	80.5
Chiny	34—	22.6	477.4	Norwegja	—	—	2.1
Danja	74.9	45.2	245.3	Palestyna	15.2	10—	63.1
Egipt	—	4.8	4.8	Persja	—	—	0.3
Estonja	3.2	1.8	7.7	Portugalja	—	—	0.1
Finlandja	10.3	—	12.8	Stany Zjedn. Am.	8.8	2.8	14.9
Francja	—	—	24.6	Szwecja	22.7	—	24.3
Grecja	—	—	5.3	Turcja	—	0.9	0.9
Indje Bryt.	4.9	3.8	11.4	Urugwaj	—	—	0.2
Indje Hol.	64.1	30—	94.1	Włochy	0.2	—	0.4
Japonja	455.7	149.8	908.6	W. M. Gdańsk	—	1.3	4.1
Niemcy	34.9	7.6	245.8				
Norwegja	—	—	3.3				
Palestyna	14—	—	21.1				
Persja	—	—	51—				
Szwecja	—	6.4	25.8				
Venezuela	—	—	29.3				

C. Ogólny obrót towarowy zamorski (total overseas traffic)

sierpień	1934 — 655.277.6
lipiec	1934 — 580.114.7
sierpień	1933 — 562.901.1
od początku roku	1934 — 4.566.366.3
od początku roku	1933 — 3.780.456.5

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od począ- tku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od począ- tku roku (January- August)
117 — Śledzie (herrings)	—	—	700.3	481—485 — Nawozy azotowe . (nitrates)	—	—	52.6
134/1—3 — Szczecina (bristle)	—	—	—	492—513 — Skóry (skins)	5.3	—	72.2
137/2 a, b — Jelita (bowels)	—	—	—	589, 592 — Wełna (wool)	—	—	—
148—162 — Kamienie (stones)	100.7	—	100.7	597—622 — Tkaniny (textiles)	—	—	1.2
152/2—4 — Gips (gypsum)	—	—	—	606, 609 — Bawełna (cotton)	—	—	—
156/1—2 — Talk (talc)	—	—	1.7	606/1, 2 a, b — Odpadki bawełny (cotton waste)	—	—	—
170, 171 — Materjały szlifier- skie (grinding materials)	—	—	—	625, 626 — Sizał (sisal)	—	—	2.2
197 200 — Oleje (oils)	23.5	—	23.5	646—648 — Sznury (ropes)	—	—	—
200/8 a, b, c — Wazelina (vaseline)	—	—	—	720—724 — Kauczuk (rubber)	—	—	5.2
203, 204 — Wosk (wax)	—	—	—	725—746 — Wyroby gumowe . . (rubber goods)	—	—	—
205—214 — Tłuszcze i oleje ro- ślinne (vegetable oils & fats)	—	—	—	749—751, 753 — Deski iłaty (boards and laths)	—	—	—
213/1—2 — Pokost (varnish)	—	—	—	750 — Drzewo egzotyczne (exotic wood)	—	—	—
215—218 — Tłuszcze zwierzęce surowe (raw fats of animal origin.)	12.5	2.2	45.5	757—778 — Wyroby z drzewa . (wood goods)	—	—	—
216 — Tran (cod-liver-oil)	—	—	5.3	776 — Meble gięte (bentwood furniture)	—	—	—
254—256 — Ryby (fish)	—	—	1.3	779—787 — Korek, wyroby z korka (cork wood & cork goods)	—	—	—
259, 260 — Cukier (sugar)	—	—	—	792—826 — Papier (paper)	—	—	—
237 — Makuchy (oil cake)	—	—	—	794, 795 — Celuloza (cellulose)	—	—	—
291 — Mączka rybna (fish meal)	—	—	30.7	862—887 — Wyroby ceramiczne (ceramic goods)	—	—	—
295—491 — Przetwory chemi- czne (chemicals)	5.2	—	10.8	925—981 — Metale różne (various metals)	—	—	—
299/18 — Soda (soda)	—	—	—	927/1—3 — Żelastwo (serap iron)	—	—	—
405—425 — Farby (paints)	—	—	0.4	930—965 — Wyroby stal. i że- lazne (iron ware & steel ware)	—	1.2	11.2
408 — Sadza (soot)	—	—	—	966/1—4 — Cyna (tin)	—	—	—
424—427 — Garbniki (tanning extracts)	—	—	—	977 — Miedź (copper)	—	—	—
429—454 — Wyroby kosmety- czne (cosmetics)	—	—	—	1037—1092 — Maszyny, aparaty i części (machinery)	—	—	1.5
466 470 — Klej i żelatyna . . . (glue)	—	—	—	— Różne (various)	—	—	35.7
				Przywóz i wywóz razem (total)	1 918.1	895.6	10 068.4

3. OBRÓT Z WNĘTRZEM KRAJU DROGĄ WODNĄ (river traffic)

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od począ- tku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od począ- tku roku (January- August)
Przywóz (imports)	1.437.7	2.490.6	37.274.6	76 — Kawa (coffee)	6.1	—	19.9
24—26 — Nasiona oleiste różne (various oil seeds)	—	15.2	15.2	77 — Cykorja (succory)	—	—	2.8
27/1—3 — Mąka (flour)	223.9	283.5	1.333.7	78 — Herbata (tea)	0.7	—	8.3
40—50 — Warzywa (vegetables)	14.4	64.1	176.3	80 — Kakao (cocoa)	1.2	2.7	20.9
53, 58, 60—64 — Owoce (fruit)	43.7	6.5	51.8	81, 82 — Korzenie (spices)	6.2	18.2	89.7
67, 68 — Konserwy owocowe (fruit preserves)	—	1.4	9.5	95, 97 — Żywica (resin)	—	—	11.7
				117 — Śledzie (herrings)	—	—	0.3

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od pocza- tku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od pocza- tku roku (January- August)
121/26 — Ptactwo bite (poultry)	0·2	2·8	3—	24—26 — Nasiona oleiste . . . (oil seeds)	130·1	—	360·3
125 — Jaja (eggs)	1·5	0·1	4·3	24/1—3 — Mąka (flour)	—	—	34·2
127—200 — Oleje (oils)	0·9	0·9	4·8	28 — Kasza (grits)	—	—	2·5
128/1—4 — Ser (cheese)	—	—	1—	30 — Ryż wyłuszczoney . . (husked rice)	977·8	734·6	4·740·1
137/2 a, b — Jelita (casings)	1—	5·3	9·2	31 — Krochmal (starch)	17·4	—	52·4
205—214 — Tłuszcze i oleje roślinne (Fats & oils of vegetable origin.)	1·5	2·8	14·1	53, 58, 60—64 — Owoce świeże . . . (fresh fruit)	175·6	260—	1·815·9
215, 217, 218 — Tłuszcze zwierz. surowe (raw fats of animal origin.)	—	0·5	10·2	59, 61—63, 66 — Owoce suszone . . . (dried fruit)	26·6	26—	548·8
228 — Makaron (macaroni)	1·9	4·3	18·7	62—72 — Orzechy i migdały (nuts and almonds)	0·6	1—	12—
243/1, 2 — Konserwy mięsne (meat preserves)	—	0·1	2·5	67, 68 — Konserwy owocowe (fruit preserves)	—	8·5	8·5
254—256 — Ryby (fish)	—	—	—	76 — Kawa (coffee)	16·3	35—	196·8
259, 260 — Cukier (sugar)	440·8	1,221·7	31,527·4	78 — Herbata (tea)	11·9	12·4	97·1
272, 273, 276, 278 — Napoje alkoholowe (spirits)	39·5	44·9	241·4	80 — Kakao (cocoa)	134·1	102·1	594·2
280—282 — Wina (wine)	—	1·7	2—	81—82 — Korzenie (spices)	61·2	75·5	256·7
295—491 — Przetwory chemiczne (chemicals)	2·5	5·4	46·1	95, 97 — Żywica (resin)	121·3	303·2	966·5
299/18 — Soda (soda)	469·3	618—	2,373·4	104 — Trawy morskie, trzcina (sea grass, reed)	4—	—	23·6
411/2 — Biel cynkowa (zinc white)	0·2	0·2	1—	117 — Śledzie (herrings)	24·5	50·8	299·7
429—454 — Artykuły kosmetyczne (cosmetics)	18·6	22·2	125·5	127—200 — Oleje (oils)	38·9	50·5	134—
466—470 — Klej i żelatyna . . . (glue and gelatine)	—	—	1·4	128/1—4 — Sery (cheese)	—	0·2	3·8
492—513 — Skóry (skins)	0·5	—	2·1	129/1—5 — Kazeina (caseine)	—	—	10·5
534—559 — Wyroby skórzane . (Leather goods)	—	0·2	28·9	137/2 a, b — Jelita (casings)	9·6	0·3	29·8
757—778 — Wyroby z drzewa (wood goods)	6—	17·2	95·5	143/1—3 — Muszle (shells)	—	—	2·9
563—622 — Tkaniny (textile fabrics)	2·8	9·6	198·9	148 — Kamienie (stones)	—	—	5·3
589/1, 2 592 — Wełna (wool)	—	—	—	170 — Art. szlifierskie . (grinding materials)	1·6	—	11·6
606/1, 2 a b — Odpadki bawełny . (cotton waste)	0·7	4·1	9·4	177/2 — Ruda manganowa (mangan ose)	—	—	—
646—648 — Sznury (ropes)	0·2	0·8	9—	200/3—6 — Smary (lubricating oils)	—	—	—
725—746 — Wyroby gumowe . . (rubber goods)	1·7	—	29—	200/8, a, b, c — Wazelina (vaseline)	6·7	1·7	12·9
776 — Meble (bentwood furniture)	3·4	5·5	16·6	203—204 — Wosk (wax)	—	0·5	19·1
792, 803, 809, 826 — Papier (paper)	23·1	15·3	101—	205, 214 — Tłuszcze i oleje ro- ślinne (vegetable oils and fats)	179·2	279·3	1,180·9
862—887 — Wyroby ceram. . . (ceramic products)	1·9	7·9	28·1	213/1—3 — Pokost (varnish)	—	—	—
930—965 — Wyroby stal. i że- lazne (iron & steel goods)	92·9	113·3	570·1	215, 217—218 — Tłuszcze zwierz. sur. (raw fats)	473·4	733·9	3,398·9
— Różne (various)	15·9	10·1	63·3	216 — Tran (whale oil)	50·8	2·1	296·3
Wywóz (exports)	3.422·3	3.682·4	22.692·5	254, 256 — Ryby (fish)	6—	8·4	36·5
7 — Kukurydza (maize)	—	—	44·1	259—260 — Cukier (sugar)	11·1	—	74·1
23 — Pestki drzew owo- cowych (fruit stones)	—	—	—	272—273, 276, 278 — Nap. alkoh. (alcohols)	—	—	6·3
				286 — Otręby (bran)	—	—	—
				295/6 — Siarka (sulphur)	0·9	—	34·1

Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od począ- tku roku (January- August)	Poz. tar. cel.	Sierpień (August)	Lipiec (July)	Od począ- tku roku (January- August)
295—491 z wyj. osobno wym.				725, 746 — Wyroby gumowe . . . (rubber goods)	5·3	—	41·4
— Przetwory chemiczne (chemicals)	54·2	27·2	294·1	750 — Drzewo egzotyczne (exotic wood)	—	—	109·5
299/18 — Soda (soda)	—	—	55·4	757, 778 — Wyroby z drzewa . . . (wood goods)	27·8	9·7	151·6
405, 407, 409 412, 418, 420 423 — Farby (paints)	17·7	26·1	98·7	779 — Korek, wyroby z korka (cork goods)	1·5	11·5	35·4
424—427 — Garbniki (tanning extracts)	79·8	24·8	499·6	792, 803, 809 826 — Papier (paper)	6—	55·9	104·6
429, 450—454 — Artykuły kosmetyczne (cosmetics)	4·9	1·7	26·1	794/1,2 795 — Celuloza (cellulose)	—	—	—
466, 470 — Klej żelatyna (glue and gelatine)	2—	1·3	11·8	807—808 — Fibra (fibre)	—	1·1	6—
492, 513 — Skóry (skins)	281—	285—	1·825·3	925—981 — Metale różne (various metals)	13·2	41—	443·2
589/1, 2 592 — Wełna (wool)	—	193·8	520·5	930—965 — Wyroby stal. i że- lazne (hardware)	25·8	20·8	119·4
597, 605, 613 622 — Tkaniny (textiles)	2·6	—	6·5	966/1—4 — Cyna (tin)	3·2	5·3	13·7
606/1, 2, a b — Odpadki bawełny (cotton waste)	—	—	—	977 — Miedź (copper)	239·3	148·6	1·718·2
606, 609 — Bawełna (cotton)	19·5	—	337—	1037, 1098 — Masz. apar. i części (machinery apparatus parts)	3—	1·8	53·8
623 — Len i konopie (flax and hemp)	11·2	4·4	27·8	1099—1132 — Mat. elektrotechn. (electric products)	—	—	7·8
625—626 — Sisal (sisal)	—	—	21·4	— Różne (various)	33·7	41·6	140·1
646—648 — Sznury (ropes)	5·1	5·1	32·3	Przywóz i wywóz razem (total exports and imports)	4·860—	6·173—	59·967·1
720, 724 — Kauczuk (rubber)	105·9	89·7	689·9				

4. OGÓLNY OBRÓT TOWAROWY (general goods turnover)

sierpień	1934 —	662.055·7
lipiec	1934 —	587.183·3
sierpień	1933 —	577.482·7
od początku roku	1934 —	4'636'401·8
od początku roku	1933 —	3'841'997·4

POŁOWY PRZYBRZEŻNE W SIERPNIU

w/g danych Morskiego Urzędu Rybackiego

K i l o g r a m y .

Gatunki ryb	Obwód Hel	Obwód Gdynia	Obwód Jastarnia	Obwód Chłapowo	Obwód Puck	Połowy dalsze	Razem
Łosie	—	—	—	—	—	—	—
Mielnica	—	—	—	—	—	—	—
Troć	—	—	10	—	160	—	170
Płastugi	39.410	54.310	19.150	16.650	18.790	720	149.030
Śledzie	10.560	—	5.550	—	—	—	16.110
Szproty	—	—	—	—	—	—	—
Węgorze	3.620	1.710	11.500	850	5.670	—	23.350
Wątlusze	10.200	1.340	2.950	—	—	58.150	72.640
Sieja	—	—	—	—	—	—	—
Szczupaki	—	—	800	—	2.980	—	3.780
Okonie	380	230	1.000	—	1.250	—	2.860
Płotki	—	—	300	—	600	—	900
Węgorzyce	2.860	10.150	1.050	—	—	—	14.060
Certy	—	—	—	—	700	—	1.000
Makrele	—	—	910	—	140	—	1.050
Razem	67.030	68.040	43.210	17.500	30.290	58.870	284.950

IV RUCH PASAŻERÓW (PASSENGER TRAFFIC)

RUCH ZAMORSKI (Oversea traffic)

	Przyjechało (passengers incoming)					Wyjechało (passengers outgoing)				
	Sierpień (August)				Lipiec (July)	Sierpień (August)				Lipiec (July)
	I kl.	II kl.	III kl.	Razem (total)	Razem (total)	I kl.	II kl.	III kl.	Razem (total)	Razem (total)
	Anglja	—	36	—	36	31	19	64	133	216
Hull	—	32	—	32	17	—	28	12	40	30
Londyn	—	4	—	4	14	19	36	121	176	575
Belgia	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—
Antwerpja	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—
Brazylja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Rio de Janeiro	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Danja	18	—	926	944	523	—	—	817	817	499
Kopenhaga	18	—	720	738	331	—	—	661	661	312
Sandvig (Bornholm)	—	—	206	206	192	—	—	156	156	187
Finlandja	12	—	27	39	163	1	—	316	317	1
Helsinki	9	—	27	36	163	1	—	316	317	1
Kotka	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Francja	461	—	—	461	—	461	—	—	461	—
Le Havre	461	—	—	461	—	461	—	—	461	—
Holandja	—	—	345	345	28	2	—	—	2	—
Amsterdam	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—
Rotterdam	—	—	345	345	20	2	—	—	2	—
Islandja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	345
Reykjavik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	345
Niemcy	—	—	3	3	2	—	—	—	—	—
Hamburg	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Lubeka	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—
Norwegja	4	—	—	4	344	—	—	1	1	—
Bergen	—	—	—	—	344	—	—	—	—	—
Oslo	4	—	—	4	—	—	—	1	1	—
Stany Zjedn. A P.	11	—	229	240	523	7	—	—	7	433
New-York	11	—	229	240	523	7	—	—	7	433
Szwecja	24	—	1099	1123	395	3	—	780	783	202
Malmö	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—
Stockholm	20	—	1094	1114	389	2	—	776	778	200
inne porty	4	—	—	4	6	1	—	4	5	2
Razem . . .	530	36	2631	3197	2010	493	64	2047	2604	2086

„ELEMKA”

TAKĄ skromną nazwę — skrót od Liga Morska i Kolonjalna — nadano na życzenie gen. dyw. Orlicz-Dreszera, zakupionemu właśnie przez Ligę szkunerowi. Dowód, że ta instytucja społeczna pracuje realnie i owocnie, a bynajmniej nie pasorzytuje na ofiarności społeczeństwa.

„Elemka” — którego dawna nazwa brzmiała „Kap Nord” — jest z pochodzenia Duńczykiem. Piękny linja, silnie zbudowany, niestary, posiada nośność około 2.500 ton, pięć masztów o skośnem ożaglowaniu, dwa motory pomocnicze typu Diesla o łącznej sile 700 K. M., nadające mu szybkość do 7 węzłów. Ładadzień oczekiwany jest w Gdyni, przyczem całe ożaglowanie

statku zostanie wykonane w kraju pod kierunkiem zagranicznych specjalistów. W Gdyni też zostanie przeprowadzony remont i ostatecznie przygotowania w związku z uzbrojeniem do dalekich podróży.

Wypłynięcie szkunera w podróż oceaniczną przewidywane jest na pierwsze dni listopada. Rejs ten odbędzie się do portów Zachodniej Afryki, dokąd są już zadeklarowane ładunki i to w poważnej ilości.

Kapitanem „Elemka” będzie kpt. żegluga wielkiej Szczygielski. Załoga oczywiście będzie w całości polska, przyczem prócz marynarzy znajdą się na pokładzie przedstawiciele sfer naukowych i gospodarczych.

Tak oto Liga Morska i Kolonjalna, wy-

kazując swą żywotność, z drugiej strony przyczyniła się do wzrostu polskiej marynarki handlowej, a niezawodnie i do zdobycia nowych rynków zbytu dla naszej Ojczyzny. (g.).

JOHN DAHLBERG Ltd HELSINGFORS

Branch Offices: Abo, Hangö, Wiborg
Tel. Address: Dahlbergs. — Telephone: 36202

Coal Merchants Shipbrokers

INSURANCE & AVERAGE AGENTS

● GOŚCIE GDYNI.

Inspekcję portu gdyńskiego i portu w Helu odbył w dn. 18 września p. minister P. i H. Henryk Floyar-Rajchman.

Pod dowództwem admirała L. Gallera, Dowódcy Floty Wojennej Bałtyckiej, odwiedziła Gdynię eskadra floty wojennej Z. S. R. R. w składzie okrętu linowego „Marat“ i kontrtorpedowców „Kalinin“ i „Wołodarskij“. Flota Z. S. R. R. przebyła w Gdyni od 3 do 8.IX. r. b. Pobyt floty nosił charakter rewizyty. Admirał L. Galler w otoczeniu wyższych oficerów swej floty zwiedził Warszawę, gdzie byli gośćmi Rządu Polskiego.

W związku z pobytem eskadry sowieckiej hawil w Gdyni ambasador Z. S. S. R. p. Dawtjan, który po krótkim pobycie i zwiedzeniu miasta i portu odplynął na pokładzie pancernika „Marat“ do Leningradu.

Attaché angielskiej marynarki komandor Mnrhead-Godul zwiedził port wojenny i handlowy w Gdyni.

Zwiedzały port i miasto wycieczki studentów uniwersytetu w Montpeiller i politechniki w Charlottenburgu.

Attaché wojskowy włoski pułkownik Marrazoni zwiedził porty wojenny i handlowy.

Uczestnicy Międzynarodowego Kongresu Geografów zwiedzili Gdynię pod przewodnictwem prof. Pawłowskiego.

W dn. 17 września pod przewodnictwem redaktora hr. Schwerina, hawiła w Gdyni wycieczka dziennikarzy niemieckich.

● OTWARCIE LINJI TELEFONICZNEJ DO SZWECJI.

15.IX. r. b. nastąpiło otwarcie nowej linji telefonicznej na bezpośrednim przewodzie łączącym Gdynię z Sztokholmem.

Otwarcia dokonał Dyrektor Okręgu Poczty i Telegrafów inż. Włodzimierz Kozubek w obecności Dyrektora Urzędu Morskiego inż. St. Łęgowskiego, przedstawiciela Komisarjatu Rządu Rady L. Legockiego, naczelników Urzędów Telef.-Telegr. i Poczтового J. Maciejewskiego i L. Pleśniaka, przedstawicieli Sfer Gospodarczych Gdyni, oraz prasy. Nie bacząc na odległość, która stanowi 1660 kilometrów, rozmowa słyszana jest bardzo dobrze.

Bezpośrednie połączenie telefoniczne Gdyni ze Szwecją rozpoczęło funkcjonować w związku z czem od dn. 21.IX. r. b. opłata za trzyminutową rozmowę została obniżona przeciętnie o 5 zł. Szwecja została podzielona na 4 strefy. Rozmowa z I strefą w którą wchodzi ważniejsze ośrodki jak Malmö, Kalmar, Helsingborg, Karlshamn, Karlskrona i Raasdal kosztuje 3 minuty 11 zł. 34 gr. z II strefą — Stockholm, Norköping, Linkeping, Göteborg, Upsala — 14 zł. 58 gr. z III strefą — 17 zł. 82 gr. i IV strefą — Kiruna, Lulea 22 zł. 06 gr.

● WICEKONSULAT HOLENDERSKI.

Nowomianowany vice-konsul holenderski p. Jean Maurice Vaes przybył do Gdyni i złożył wizytę dyrektorowi Urzędu Morskiego.

● REKORDOWY MIESIĄC PRACY PORTU.

Obrót towarowy portu Gdyńskiego w sierpniu r. b. wyniósł 662.055,7 t., co jest rekordem obrotu, dotąd nienotowanym w naszym porcie. Dotychczasowy największy miesięczny obrót portu był w listopadzie r. ub. i stanowił 639.984,5 t.

● RUCH PASAŻERSKI.

Ruch pasażerski portu Gdyńskiego w sierpniu r. b. wyniósł 5.801 osób, z czego przyjechało 3.197, a wyjechało 2.604 osób.

● OBRÓT TOWAROWY PORTU GDYŃSKIEGO W OKRESIE STYCZEŃ — SIERPIEŃ WYNIÓSŁ 4,6 MILJ. TON.

Obrót towarowy portu gdyńskiego wyniósł w sierpniu rekordową sumę 662.055,7 ton, z czego na obrót zamorski przypada 655.277,6 ton, na obrót przybrzeżny zaś 6.778,1 ton. Na import z za morza przypada 80.941,9 ton, na wywóz zaś zamorski 574.335,7 ton. W porównaniu do sierpnia r. ub. obrót zwiększył się o 84.573 ton.

Obrót towarowy portu gdyńskiego za 8 miesięcy r. b. wyniósł rekordową liczbę 4.636.401,8 ton. Jeżeli w pozostałych 4 miesiącach r. b. tempo pracy portu gdyńskiego nie ulegnie osłabieniu (a, jak wiadomo, miesiące jesienne są naogół najbardziej wydajne w porcie gdyńskim) — tegoroczny przeładunek osiągnie nienotowaną dotychczas liczbę 7 milionów ton.

● POŁOWY RYB MORSKICH W SIERPNIU.

W sierpniu r. b. złowiono na polskim wybrzeżu morskim 284.950 kg. ryb wartości 158.301 zł. Najwięcej złowiono: watuszy 72.640 kg., wartości 16.528 zł., węgorzy 23.350 kg. wartości 56.040 zł., zimnicy 16.520 kg. wartości 6.608 zł., storni 12.910 kg., wartości 48.764 zł. i t. d. Z ogólnego połowu złowiono w obwodzie Hel 67.030 kg., z obwodu Gdynia 68.040 kg., Jastarnia 43.210 kg., Chłapowo 17.500 kg., Puck 30.290 kg., z połowów dalszych 58.150 kg. i dalekomorskich 720 kg. Z całej ilości połowu sprzedano do wędzarni 41.020 kg., wywieziono do Gdańska 61.870 kg. oraz sprzedano na rynku miejscowym 182.060 kg. Ceny ryb utrzymały się mniej więcej na poziomie cen ub. miesiąca.

Smażarnia ryb w Gdyni w związku z zakończeniem sezonu letniskowego i wycieczkowego została zamknięta. Pierwsza inicjatywa w tym kierunku dodatnio podziałała na zainteresowanie się tym działem przemysłu rybnego, to też w związku z projektowaną rozbudową fabryki konserw wszędzie projektuje się smażarnie ryb.

W związku z rozpoczętym sezonem śledziowym przybyło ostatnio do Gdyni 8 statków, które przywiozły ogółem 4.097 całych beczek i 5.704 półówek ze śledziami, z czego część zamagazynowano do chłodni i magazynów śledziowych, a resztę załadowano wprost do wagonu i wysłano do kraju.

● POMOST W ORŁOWIE.

Nowozbudowany pomost pasażerski w Orłowie posiada 420 m. długości, 6 m. szerokości i kilka występów o szerokości 12 m. W końcu pomostu na przestrzemi 20 m. szerokość równa się 18 m. Głębokość wody sięga 4½ m., co umożliwiło zawijanie większych statków pasażerskich żeglugi przybrzeżnej.

Narazie pomost został otwarty dla ruchu pieszego, otwarcie pomostu dla ruchu statków odbędzie się w przyszłym sezonie letnim.

● CIĘCIE ŻŁOMU W GDYNI.

Centrala Zakupu Żłomu Polskich Hut Żelaznych w Warszawie, po bytności prezesa Karszo-Siedleńskiego w Gdyni, zdecydowała tytułem próby rozpocząć cięcie dwóch statków na żłom w stoczni gdyńskiej. Stałe zainstalowanie rozbiórki statków na żłom w Gdyni jest zależne od warunków, jakie zostaną stworzone w porównaniu do warunków celnych w Niemczech. Rozbiórka statków na żłom dałaby stałą pracę stoczni Gdyńskiej i kilkudziesięciu robotnikom.

● MOŻLIWOŚCI OBROTU USZLACHETNIAJĄCEGO.

Towarowa taryfa portowa nie dopuszcza obróbki towarów, przechowywanych na składach portowych, — a które zostały zamagazynowane w celach wysyłki morzem. Dotyczy to również towarów wyładowanych ze statków, które przy przewozach kolejowych korzystają z ulgowej taryfy

portowej. Takie towary wolno tylko przepakowywać, przesyypać, mieszać, oczyszczać, klarować, znaczyć, sortować, krajać, mleć, montować, solić i t. p. Obecnie zezwolono wydobywać w portach polskich jądra z orzechów kokosowych i palmowych, co umożliwiła przeróbkę dowożonego morzem surowca w Gdyni.

● „DAR POMORZA“ UDAŁ SIĘ W PODRÓŻ DO KOŁA ŚWIATA.

16.IX. r. b. szkolny statek „Dar Pomorza“ ruszył z portu Gdyńskiego w podróż dookoła świata, która jest pierwszą podróżą w żeglarskim polskim. Uroczystość pożegnania „Daru Pomorza“ zaszczylił swą obecnością Minister Przemysłu i Handlu p. Henryk Floyar-Rajchman.

● DONIOŚŁA UROCZYSTOŚĆ.

W wojennym porcie w Gdyni w obecności delegata Szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej K-Adm. Świrskiego, Kom. W. Żejmy, Zastępcy Dowódcy Marynarki Wojennej Kom. Frankowskiego, komendanta Portu Wojennego Kom. Filanowicza, oraz grona oficerów marynarki wojennej odbyła się skromna, lecz doniosła, uroczystość spuszczenia na wodę trawlera, całkowicie zbudowanego z materiałów krajowych w warsztatach Marynarki Wojennej pod kierownictwem Kom. Witolda Szulca. Trawler, nazwany „Jaskółka“ jest pierwszą jednostką morską, zbudowaną w Polsce.

● Z PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MORSKIEJ.

Państwową Szkołę Morską w Gdyni ukończyło w r. b. na wydziale nawigacyjnym 16 uczniów i 2 eksternistów, a na wydziale mechanicznym 8 uczniów i 1 eksternista.

● DYPLOMY ŻEGLARSKIE.

Pod przewodnictwem Dyr. Urz. Morskiego inż. St. Łęgowskiego Komisja Kwalifikacyjna, przyznała 4 dyplomy kapitana żeglugi wielkiej, 5 dyplomów porucznika żeglugi wielkiej, 4 dyplomy porucznika żeglugi małej, 1 dyplom szypira I klasy, 4 dyplomy mechanika I klasy, 2 dyplomy mechanika II klasy, 5 dyplomów mechanika III klasy. Ponadto Komisja dopuściła jako eksternów do egzaminu w Państw. Szkole Morskiej 2-ch na szypira II kl. 1-go na maszynistę I kl. i 1-go na maszynistę II kl.

● DERATYZACJA OKRĘTÓW.

Departament Służby zdrowia Ministerstwa Opieki Społecznej uruchomił w Gdyni odszczurzenia statków. Deratyzacja odbywa się za pomocą gazu.

● WZROST RUCHU STATKÓW W PORCIE GDAŃSKIM.

W sierpniu r. b. nastąpił dalszy bardzo poważny wzrost ruchu statków w porcie gdańskim, weszło bowiem 490 jednostek o ogólnej pojemności 285,270 trn., wyszło zaś 487 statków o pojemności 271,023 trn. W porównaniu z lipcem r. b. nastąpił wzrost na wejściu o 29 jednostek o pojemności 44,980 trn., na wyjściu zaś o 39 statków i 24,920 trn. W stosunku do sierpnia r. ub. wzrost jest jeszcze poważniejszy, bo o 123 statki i 55,056 trn. na wejściu oraz o 120 statków i 38,000 trn. na wyjściu. Jeszcze bardziej widoczne staje się polepszenie w ruchu statków przy porównaniu pierwszych 8 miesięcy r. b. z analogicznym okresem r. ub. Wzrost w r. b. wynosi na wejściu 559 statków oraz 343,187 trn., na wyjściu zaś 570 jednostek i 361,784 trn.

● CHŁODNIA RYBNA W GDYNI MUSI BYĆ ROZSZERZONA.

Chłodnia rybna w Gdyni jest w chwili obecnej przepelniona rybami z połowów morskich. W związku z tem rybołówstwo morskie musi ograniczać połowy i nie wykorzystuje w ten sposób w całości naturalnych swoich możliwości.

● RADA GRODZKA B. B. W. R.

W skład zatwierdzonej na następną kadencję Rady Grodzkiej B. B. W. R. weszli: Prezes J. Kawczyński, v.-prezes A. Brief, sekretarz W. Prochaska. Kierownikami

działów zostali: gospodarczego — Konsul Napoleon Korzón, samorządowego — przemysłowiec Bolesław Nowacki i społecznego — notariusz Henryk Chudziński.

● PRZESZŁO 40 REGULARNYCH LINIJ OKRĘTOWYCH ŁĄCZY GDYNIĘ ZE ŚWIATEM.

Port gdyński posiada w chwili obecnej przeszło 40 linii regularnych, łączących go z przeszło 120 portami świata. Linje te łączą Gdynię z portami: Anglii, Belgii, Egiptu, Estonii, Hiszpanii, Finlandii, Grecji, Holandii, Francji, Niemiec, Norwegii, Szwecji, Syrii, Turcji, Włoch oraz szeregu innych państw europejskich, jak również z portami państw Ameryki Północnej i Połudn., Azji, Afryki oraz Australii. Z ogólnie liczby 4 linje regularne są całkowicie w rękach polskich, dwie zaś — częściowo; pozostałe linje należą do bander obcych. W chwili obecnej Gdynia ma prawie taką samą ilość linii regularnych, co Gdańsk. Problem tworzenia polskich linii okrętowych jest bardzo doniosły, zważywszy, że bandery obce w chwili obecnej ciągną poważne korzyści z komunikacji między Gdynią a portami obcymi. Uruchomienie jednak każdej nowej linii regularnej wymaga bardzo szczegółowych studjów i analizy.

● EKSPOZYCJA URZĘDU CELNEGO W PORCIE RYBACKIM W GDYNI.

Urząd celny w najbliższym czasie otwiera w porcie rybackim w Gdyni swoją ekspozycję, celem udogodnienia importu ryb. Prace, związane z budową pomieszczenia, obliczone są na miesiąc czasu, tak że w październiku ekspozycja rozpocznie swe funkcje.

● OFIARY NA POWODZIAN.

Do dn. 27.IX. r. b. w Gdyni zebrano na powodzian zł. 64.259,40 gr. Podkreślić należy, że robotnicy dzienni w Gdyni zebrali z swych skromnych zarobków zł. 4.000.

Konsorcjum Francusko-Polskie za pośrednictwem konsula Le Goff'a złożyło zł. 5.000 na powodzian.

P. Konsul Giacomini, w imieniu firmy Ackermans Van Haaren złożył na ten cel 2.000 zł.

Zbiórka trwa.

● OFIARA NA BUDOWĘ BAZYLIKI.

„Polskarob“ złożyła hojną ofiarę w sumie 10.000 zł. na budowę Bazyliki Morskiej w Gdyni.

● NOWE FIRMY RYBNE W GDYNI.

W chłodni rybnej w Gdyni zainstalowały się dwie nowopowstałe firmy: Towarzystwo Handlowe „Polisland“ oraz „Polonia“. Polisland występuje, jako importer solonych śledzi z Islandii, Polonia, jako importer świeżych śledzi na łodzie.

● NOWE DŹWIGI.

Huty górnośląskie Królewska i Laura wykończyły i oddały do użytku w porcie Gdyńskim 2 nowe dźwigi, przeznaczone do przeladunku złomu, rudy i węgla. Dźwigi zostały ustawione na nabrzeżu Holenderskim.

● ROCZNIK RADY INTERESANTÓW PORTU.

Wyszedł z druku „Rocznik Rady Interessantów Portu w Gdyni“ rok II i III 1932-1933 pod redakcją Dyrektora Rady Dr. B. Kasprowicza. Materiał statystyczny i faktyczny jest bardzo obfity i obejmuje 286 stron. Jest bardzo gruntownie opracowany i zanalizowany. Najciekawsze są rozdziały IV — VI, które przedstawiają Gdynię i Żeglugę Polską na podstawie cyfr absolutnych i stosunkowych. Rozdział IV omawia stan i warunki pracy polskiej marynarki handlowej, rozdział V — ruch statków w porcie Gdyńskim, rozdział VI — obroty portowe oraz eksploatację urządzeń portowych. Ciekawe wyliczenia daje autor rocznika na str. 143 do 166, wykazując na podstawie wyliczeń jakimi drogami kieruje się polski handel zagraniczny na poszczególnych jego odcinkach. Działek zagranicę na 4 grupy Państw, „państw poza Europą“, „ładowe“, „ładowo-morskie“ i „morskie Europy“, „dochodzi do wniosku, że aczkolwiek obrót masowy został już przez

porty polskiego obszaru celnego opanowany, to jednak kieruje się najcenniejszy towar w zagranicznym obrocie Polski przez porty obce, względnie drogą lądową, na czym niejednokrotnie tracą polskie koleje, polskie porty, polski armator i polski kupiec. W rozdziale VII-ym są omówione poszczególne dziedziny pracy żeglugowo-portowej. Szczególnie ciekawie jest opracowane zagadnienie pracy w porcie, potem zagadnienia kolejowe, celne, ustroju administracji portu, opłat portowych, placówek konsularnych w Gdyni, wreszcie ważne dla portu Gdyńskiego zagadnienie paszportowe. Rocznik daje pogląd na całokształt polskiego zagadnienia morskiego.

● ZAŁADUNEK PAGEDU.

W sierpniu b. r. załadował „Paged“ ogółem w Gdyni i Gdańsku 46.563 m³ materiałów drzewnych. Z ilości tej na Gdynię przypada 62,6%, na Gdańsk zaś 38,4%. Przeladunek gdyński jest niemal jednolity pod względem sortymentów. Z ilości bowiem 28.965 m³, którą przeladowano w Gdyni, 28.915 m³ stanowi tarcica miękka, resztę — t. j. 50 m³ — dykta. Przeladunek gdański jest natomiast bardziej rozmaity pod względem sortymentów. Decydującą pozycję w tym przeladunku, który ogółem wynosi 14.519 m³, stanowi wprawdzie również tarcica miękka (11.040 m³), jednak obok niej ładowano w Gdańsku poważne ilości slipów (4.595 m³), następnie słupów teletechnicznych (593 m³), dykty (511 m³) oraz debiny tartej (859 m³).

Przeważająca część załadunku morskiego, dokonywanego przez „Paged“, kierowana jest do Anglii. Warto zauważyć, że rynek angielski płaci obecnie dobre ceny za materiał heblowany i t. d., natomiast jest mniej chłonny, jeśli idzie o materiał nieobrobiony. Tendencja mocna na materiały heblowane zapowiada się na dłużej. Wobec zmian w strukturze rynku angielskiego należałoby forsować zatem z naszej strony eksport materiałów obrobionych, t. j. dążyć do możliwie szybkiego uszlachetnienia naszej produkcji tartacznej.

WIADOMOŚCI CELNE I TRANSPORTOWE

RYNEK FRACHTOWY

SPRAWOZDANIE Z RYNKU FRACHTOWEGO za miesiąc sierpień 1934 r. Polskiej Agencji Morskiej

WĘGIEL.

Holandja i Belgja. Przyjęty w Holandji i Belgji system przydzielania kontyngentów importowych poszczególnym krajom odbił się ujemnie na eksporcie naszego węgla do tych krajów.

Zafrachtowano szereg statków o wielkości 4/4300 ton do Bruges i Antwerpji po stawce sh. 3/9 za tonę przy wyładunku dziennym 2.000 ton, sh. 4/— przy wyładunku dziennym 1.500 ton, zaś sh. 4/3 za tonę przy wyładunku dziennym 1.000 ton.

Do Holandji wyekspedjowano większą ilość statków o wielkości 25/3000 ton z przeznaczeniem do Rotterdamu lub Amsterdamu po sh. 4/9 przy dziennym wyładunku 1.200 ton.

Irlandja: W eksporcie do Irlandji panowało dość znaczne ożywienie. Należy wspomnieć następujące kontrakty, zawarte w okresie sprawozdawczym:

2.200 ton Cork sh. 6/— za tonę, 2.000 ton Dublin sh. 6/— za tonę, 2.200 ton Dublin sh. 6/— za tonę, 3.400 ton Dublin sh. 5/— za tonę, 3.700 ton Dublin sh. 4/10½ za tonę, 1.500 ton Cork sh. 7/— za tonę, 1.700 ton Dundalk sh. 6/9 za tonę, 1.700 ton Limerick & Foyens sh. 8/— za tonę, 1.800 ton Limerick & Foyens sh. 7/6 za tonę, 1.100 ton Waterford sh. 8/— za tonę, 1.100 ton Drogheda sh. 7/9 za tonę.

Danja: Naskutek konkurencji węgla angielskiego eksport do Danji kształtował się

nadal niekorzystnie. Zafrachtowano nieznaczoną ilość statków i tyt. przykładu można wymienić:

1.500 ton Odense sh. 4/9 za tonę, 2/2500 ton Mariagerfjord sh. 4/1½ za tonę 1.200 ton wyładunku, 1/1300 ton Aarhus sh. 5/— za tonę, 700 ton Nyköbing Falster sh. 5/9 za tonę.

Norwegja: 2.300 ton Greaker sh. 5/— za tonę, 2.200 ton Stavanger sh. 4/3 za tonę, 4.000 ton Troms sh. 4/— za tonę.

Szwecja: 2.500 ton Norrköping sh. 4/— za tonę, 2.500 ton Wallvik sh. 4/9 za tonę,

2.100 ton Stugsund sh. 4/9 za tonę, 1.500 ton Uddevalla sh. 4/10½ za tonę.

Finlandja: Również w Finlandji wprowadzony system kontyngentów łącznie z silną konkurencją węgla angielskiego odbił się na naszym eksporcie w sposób niekorzystny. Znane są następujące kontrakty, zawarte w sierpniu b. r.

2 × 3000 ton Kirkoniemmi sh. 3/9 za tonę, 2 × 1800 ton Trangund sh. 3/10½ za tonę, 2800 ton Koivisto sh. 3/9 za tonę.

Morze Śródziemne: Na tutejszym rynku frachtowym było znaczne zaoferowanie większych partij węgla, przeznaczonych do

LANDAU & WEILE, Ltd.,

FELT MANUFACTURERS

P. O. Box 294

Łódź (Poland)

FELT MANUFACTURERS.

EXPORT TO ALL COUNTRIES.

AGENTS FOR FINLAND WANTED.

Włoch, dla których wynalezienie odpowiedniego tonażu natrafiło na znaczne trudności. W związku z tem stawki frachtowe wykazywały tendencję zwyżkową.

Znane są następujące kontrakty:

3.500 ton koksu Genua sh. 11/9 za tonę, 8.000 ton koksu G. S. S. L. sh. 8/6 za tonę, 7.000 ton koksu G. S. S. L. sh. 9/— za tonę, 8.000 ton koksu G. S. S. L. sh. 9/— za tonę, 8.000 ton koksu G. S. S. L. sh. 9/— za tonę, 7.000 ton koksu G. S. S. L. sh. 9/— za tonę, 75/7.800 ton koksu Wenecja lub Triest 9/9 za tonę, 5/5.800 ton koksu Spalato lub Suzak 9/11 za tonę, 5.500 ton koksu Piräus 9/3 za tonę, 5.700 ton koksu Algier 9/9 za tonę.

DRZEWO.

Wbrew zapowiedziom coroczna jesienna zwyżka frachtów nie zaznaczyła się jeszcze w tym roku. Główną przyczyną tego zjawiska jest niewątpliwie nadmierne zaoferowanie tonażu w stosunku do ładunków, znajdujących się na rynku frachtowym. Również nadzieje armatorów Morza Bałtyckiego i Północnego na zwiększony eksport papierówki z Rosji tylko częściowo zrealizowały się, natomiast większość zapotrzebowania na ten materiał została pokryta w Kanadzie.

Anglia: Eksport materiałów tartych nadal ożywiony. Poza statkami linjowymi zafrachtowano cały szereg statków trampowych, przeważnie skandynawskich lub niemieckich.

Za statki o normalnej wielkości 6/800 std. D. B. B. z Gdańska do Londynu płacono sh. 27/— za std. na warunkach Baltwood net.

Za partje przeznaczone do Hull musieli eksporterzy płacić stosunkowo więcej, gdyż trwający od dłuższego czasu zator w dokach drzewnych tego portu nie został dotychczas usunięty. Statki oczekiwały w Hull 10 do 14 dni na wolne miejsce wylądunku. Stawka, kwotowana w sierpniu za ładunki całostatkowe DBB Gdańsk/Hull, wynosiła około sh. 34/— za std. na warunkach Baltwood gross.

Z Gdyni do portów angielskich wyeksportowano cały szereg statków trampowych. Tyt. przykładu można wymienić na-

stępujące kontrakty, wykonane w okresie sprawozdawczym:

Duński statek — 650 std. Gdynia/Car diff, duński statek — 650 std. Gdynia/Londyn S. C. D., niemiecki statek — 300 std. Gdynia/Southampton, niemiecki statek — 300 std. Gdynia/Londyn River, duński statek — 1.000 std. Gdynia/Londyn S. C. D., duński statek — 650 std. Gdynia/Londyn S. C. D.

Holandja: Zaoferowanie większych ładunków, przeznaczonych do portów holenderskich, było minimalne. Praktycznie biorąc, statki linjowe były w stanie przewieźć całość towarów, pojawiających się na tutejszym rynku.

Belgia: W ubiegłym miesiącu panowało dość znaczne ożywienie w eksporcie zboża z nowych zbiorów i spodziewane jest jeszcze większe natężenie eksportu we wrześniu.

Zafrachtowano cały szereg statków trampowych przeważnie z Gdańska do Antwerpii po stawce od sh. 3/9 w złocie za 1.000 kg do sh. 4/— w zł.

Francja: Poza statkami linjowymi zafrachtowano szwedzki statek dla ładunku 1.000 std. D. B. B. z Gdańska do 3 portów zachodnich wybrzeży Francji, oraz fiński statek 125 std. z Gdańska do zach. wybrzeży z datą załadunku we wrześniu.

Danja: Na skutek wiadomości o udzieleniu zamówień przez duńskich importerów zboża na francuską pszenicę wśród tutejszych eksporterów wytworzyła się dążność do wyczekiwania dalszych wypadków. Przy transakcjach pozytywnych warunkiem sprzedaży była natychmiastowa dostawa, wskutek czego płacono stawki nieco wyższe od poprzednio notowanych.

Za partje, przeznaczone do jednego do brego duńskiego portu, położonego nie bardziej na północ od Aarhus, płacono Rmk. 5,— za 1.000 kg zboża ciężkiego. Za owies stawka frachtowa była wyższa o ca. Rmk. 1,— na tonie.

Partje, przeznaczone do portów, położonych nie bardziej na północ od Aalborg, opłacały Rmk. 0,50 za tonę więcej od partji, przeznaczonych do portów położonych poniżej Aarhus, zaś do Limfjord płacono dalsze Rmk. 0,50 za tonę drożej, t. j. Rmk. 6,— za tone.

WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA PAŃSTW SKANDYNAWSKICH.

Ministrowie Spraw Zagranicznych Danii, Finlandji, Norwegji i Szwecji odbyli konferencję w Sztokholmie. Celem konferencji było zbadanie możliwości rozszerzenia współpracy między krajami skandynawskimi, przede wszystkim w dziedzinie gospodarczej.

STOSUNKI HANDLOWE Z RYNKIEM ŁOTEWSKIM.

Wprowadzona w życie na Łotwie ogólna reglamentacja importowa przyczynia się do niemożności utrzymania z rynkiem tym normalnych stosunków handlowych, miało więc władze łotewskie udzielać zezwoleń na przywóz towarów z Polski jedynie w tym wypadku, gdy przywóz ten jest kompensowany eksportem towarów łotewskich do Polski w stosunku 1:1. Ponieważ zaś Polska importować może z Łotwy jedynie niewiele artykułów, przeto stosunki handlowe muszą siłą rzeczy ulegać poważnemu ograniczeniu. Należy zaznaczyć, że z pod ogólnej reglamentacji przywozu nie zostały zwolnione żadne towary, chociaż lista takich artykułów jest opracowywana przez władze łotewskie.

NOWE PRZEPISY IMPORTOWE NA ŁOTWIE.

W sierpniu b. r. weszła w życie ustawa o handlu importowym, regulująca w nowy sposób system importu towarów zagranicznych na Łotwę. Według postanowień ustawy, importem zajmować się mogą jedynie kupcy i przedsiębiorstwa, którym łotewskie Ministerstwo Skarbu udzieliło odpowiedniego zezwolenia. Zezwolenia na przeprowadzenie transakcji importowych ważne są na okres jednego roku kalendarzowego i nie mogą być odstępowane, natomiast przewidziane są wypadki, w których zezwolenia mogą być poszczególnym firmom cofnięte. Towary, przywiezione przez osobę lub firmę nieposiadającą prawa na przeprowadzenie transakcji importowej, nie będą wydawane z komory celnej, przyczem komisja walutowa nie będzie od takich osób przyjmować podań w sprawie przywozu. Omówione wyżej przepisy o handlu importowym nie stosują się do instytucji i przedsiębiorstw państwowych. Opłata za otrzymanie zezwolenia wynosi 1.000 latów rocznie.

OGRANICZENIA EKSPORTU NA ŁOTWIE.

W łotewskich kołach rządowych aktualną jest w obecnej chwili sprawa utworzenia państwowego urzędu eksportowego. Według istniejących projektów, dotychczasowy wydział handlu przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu ma być przekształcony w Centralę Wywozu, która ma nawiązać ścisły kontakt między firmami eksportowymi i importowymi. Rządowi łotewskiemu chodzi o uproszczenie transakcji kompensacyjnych i ich ścisłą kontrolę.

ŁOTEWSKA POLITYKA DEWIZOWA.

Jako dalszy ciąg zarządzeń, zmierzających do ograniczenia przywozu zagranicznego na Łotwę, wydane zostały ostatnio przepisy w sprawie wprowadzenia przez instytucje bankowe prywatne i rządowe, specjalnych kont dewizowych tylko na podstawie każdorazowego pozwolenia łotewskiej komisji dewizowej. Dotychczas wprowadzone konta ulegną zlikwidowaniu z dniem 1 października r. b., o ile komisja dewizowa nie zgodzi się na dalsze ich utrzymanie.

OBROTY HANDLOWE ŁOTWY Z LITWĄ, ESTONJĄ I POLSKĄ.

„Pedeja Bridi“ podaje zestawienie obrotów handlowych Łotwy z Litwą, Estonją i Polską za okres ostatnich siedmiu miesięcy b. r. Ogólny obrót towarowy z Litwą wynosił za ten okres 2,5 milj. latów, dając dla Łotwy saldo ujemne w sumie 794 tys. latów. W tym samym okresie ub. r. obroty łotewsko-litewskie przedstawiały wartość

SYTUACJA ŻEGLUGI NIEREGULARNEJ.

Powszechnie znaną jest rzeczą, że w wyniku kryzysu i skurczenia się wymiany międzynarodowej poważnie spada obrót w żegludze nieregularnej, natomiast proporcjonalnie wzrasta udział linii regularnych. Żegluga morska stoi obecnie pod znakiem wzrostu ruchu na liniach regularnych, przyjmujących również małe ładunki i t. zw. drobnicę, podczas gdy trampy, zajmujące się przewozem ładunków całokrętowych, są w dużej liczbie unieruchomione. Wzrost znaczenia żeglugi regularnej szczególnie uwypukla się w Polsce. Bardzo dodatnim objawem jest wzrost przewozu na liniach regularnych polskiej floty handlowej.

STOSUNKI HANDLOWE POLSKO-FIŃSKIE.

Wymiana towarowa między Polską i Finlandją wykazuje wzrost obrotów w roku bieżącym zarówno po stronie przywozu, jak i wywozu. W związku z możliwościami konjunkturalnymi — dostawy towarów polskich na rynek fiński wzrosły w I półroczu r. b. w porównaniu z I półroczem r. ub. z 39 do 69 milj. marek fińsk., co spowodowało znaczny wzrost dodatniego salda wymiany handlowej dla Polski. Prawie wszystkie pozycje importu z Polski wykazały w roku bieżącym w porównaniu z I półroczem r. 1933 wzrost, prócz pozycji węgla ka-

mieniowego, którego dostawy obniżyły się z 13 do 9 milionów marek fińsk. Największe zwiększenie dostaw wykazały wśród artykułów rolnych pasze i nasiona, pozatem drzewo i wyroby drzewne, a zwłaszcza debina, oraz tkaniny i nawozy sztuczne. Wzrost importu drzewa był wynikiem zwiększonego zapotrzebowania zarządu kolei państwowych w Finlandji oraz wzmożenia ruchu budowlanego. Lepsza sytuacja ludności wiejskiej w Finlandji spowodowała wzrost przywozu nawozów sztucznych oraz maszyn rolniczych.

ZNACZNY WZROST OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO SZWECJI.

Obroty handlu zagranicznego Szwecji wykazują w sierpniu r. b. rekordowy wzrost. Wartość przywozu wyniosła w sierpniu b. r. 113,1 milj. koron, podczas gdy w sierpniu ub. r. wynosiła 99,7 milj. koron. Wartość wywozu wyniosła w sierpniu b. r. 116,4 milj. koron wobec 104,1 milj. koron w sierpniu ub. r. Nadwyżka wywozu nad przywozem dała w sierpniu b. r. 3,3 miliony koron, gdy w sierpniu ub. r. 11,4 milj. koron.

POPRAWA BUDŻETOWA SZWECJI.

Szwedzkie dochody państwowe wyniosły w lipcu r. b. 75.977 tys. koron wobec 53.026 tys. koron w analogicznym miesiącu r. ub. Zestawienie tych liczb wskazuje na poważną poprawę finansów Szwecji.

3 milj. latów, przyczem saldo było dla Łotwy dodatnie w sumie 163 tys. latów. Obroty z Estonją wyniosły w h. r. 3 milj. latów z saldem ujemnym dla Łotwy w wysokości 771 tys. latów. W ubiegłym roku obroty te wynosiły 1,8 milj. z saldem dodatnim dla Łotwy — 182 tys. latów.

Z Polska wartość obrotów handlowych w h. r. wyniosła 3,22 milj. latów z ujemnym dla Łotwy saldem w sumie 3 milj. latów. W zeszłym roku przy obrocie 1,15 milj. saldo ujemne wynosiło 422 tys. latów. Dziennik nazywa sytuację bilansu handlowego z Polską katastrofalną.

● OBNIŻKI CEŁ W ESTONJI.

Według przedłożonego rządowi projektu mają zostać obniżone stawki celne na przywóz szeregu surowców i półfabrykatów, a to dla poparcia w ten sposób rozwoju przemysłu krajowego. Przewidziane są zniżki ceł na wełnę niemytą, grafit, blachę aluminiową, surowce do wyrobu szkła, oraz surowce i półfabrykaty dla przemysłu chemicznego i kosmetycznego.

● OBROTY HANDLOWE POLSKO-DUŃSKIE.

W ciągu pierwszego półrocza h. r. ogólny import towarów polskich do Danii wyniósł 10,9 milj. koron duńskich, podczas gdy wartość eksportu z Danii do Polski i Gdańska wynosiła 3,8 milj. koron oraz reeksport towarów kolonialnych — 1,3 milj. koron duńskich. Należy nadmienić, że w porównaniu z rokiem ub. dostawy towarów polskich do Danii zmniejszyły się o 1,3 milj. kor. duńsk. Na takie ukształtowanie się wymiany towarowej wpłynął zmniejszony import węgla polskiego, który spadł o 2,7 milj. kor. Natomiast zaznaczył się pewien wzrost dostaw koni polskich, zbóż, produktów naftowych oraz drzewa. Po stronie eksportu duńskiego do Polski, który wzrósł w porównaniu z rokiem ubiegłym o 700 tys. kor. duńsk., zauważyć się daje zwiększenie wywozu do Polski nasion warzyw i kwiatów, owoców, towarów kolonialnych oraz wyrobów metalowych.

● UZUPEŁNIENIE CZECHOSŁOWACKO-POLSKIEJ TARYFY PORTOWEJ.

Z dniem 10 września została uzupełniona czechosłowacko-polska taryfa portowa w następujący sposób:

Włączono czechosłowacko - węgierskie punkty graniczne odnośnie do następujących pozycji taryfy artykułowej: na owoce (poz. 40), na tłuszcze i oleje (poz. 41), na wełnę i szmaty (poz. 60), na krochmal i klej (poz. 74), na przetwory mięsne (poz. 163), na włókna roślinne (poz. 233), na mąkę mączną i rybną (poz. 257) i na garbniki i ekstrakty garbarskie (poz. 265), — zaś czechosłowacko - austriackie punkty graniczne odnośnie do pozycji następujących: na owoce (poz. 40), na krochmal i klej (poz. 74), na tkaniny (poz. 156), na przetwory mięsne (poz. 163) i na włókna roślinne (poz. 233).

Stawki opłat przewozowych do lub też od tych przejść granicznych będą bezwzględnie konkurencyjnymi w stosunku do stawek od innych portów.

Pozatem włączono stacje Komarno i Kozsycze odnośnie do taryfy artykułowej na tłuszcze i oleje (poz. 41), stacje Pisek i Strakonice do taryfy na wełnę i szmaty (poz. 60), stacje Liehen i Tabor — na krochmal i klej (poz. 79), stacje Chrastecy Dvur — na szmergiel, korund i karborund (poz. 79), stacje Brzežno i Lucatyn — na drzewo (poz. 102), stacje Kraluv Dvur, Stare Kladno i Trnava — na żelazo (poz. 104) oraz kilka stacji odnośnie do taryfy artykułowej na tkaniny (poz. 156) i na włókno roślinne (poz. 233).

Równocześnie włączone będą do omawianej taryfy następujące artykuły: kielki słodowe, łuski owsiane, nasiona traw, koniuczyna, miąż pomidorowy, klej kostny, szewcki i stolarski, tlenek glinu (kalcynowany wodan glinki), wyroby z blachy żelaznej także cynkowane, rudy chromu, włókno afrykańskie.

● UZUPEŁNIENIE POLSKO-RUMUŃSKIEJ TARYFY PORTOWEJ

Z dniem 15 września r. h. została uzupełniona polsko-rumuńska taryfa portowa bezpośrednimi stawkami opłat na przewóz z portów polskich do stacji rumuńskich następujących artykułów: samochodów i karoserji oraz żelaznych części do nich, niektórych wyrobów żelaznych maszyn mleczarskich i preparatów do niszczenia owadów.

Z dn. 1 października r. h. w polsko-rumuńskiej taryfie portowej nastąpi dostosowanie taryfy na zboże, nasiona strączkowe, wyroby młynarskie i nasiona oleiste do poziomu taryf eksportowych rumuńskich.

● OPŁATY PRZY EKSPORCIE PRZEZ GDYNIĘ NA DALEKI WSCHÓD.

Polskiej Agencji Morskiej udało się uzyskać zniżkę dodatku, wyznaczonego przez konferencję linii okrętowych, utrzymujących komunikację z Dalekim Wschodem, przy przewozie towarów przez Gdynię. Zniżka ta wynosi 1 szyling, toteż obecna opłata wynosi 5 szyl. od tony lub 1 m³. Należy nadmienić, że czynione są dalsze usiłowania w kierunku całkowitego zniesienia tej opłaty dodatkowej, pobieranej przy wywozie przez Gdynię.

● WZROST IMPORTU POLSKIEGO DO IRLANDJI.

Statystyka handlu zagranicznego Wolnego Państwa Irlandzkiego za pierwsze półrocze h. r. wykazuje dalszy znaczny wzrost importu polskiego do Irlandji. Import ten wyniósł 423.985 funtów szterlingów, podczas gdy w pierwszym półroczu ub. r. wynosił tylko 193.959 funtów. Eksport irlandzki do Polski wyraził się w sumie 5.895 funtów, podczas gdy w analogicznym okresie ub. r. stanowił zaledwie 24 funty.

Ze wszystkich państw kontynentalno-europejskich, Polska zajęła pod względem importu do Irlandji trzecie miejsce, znajdując się za Niemcami i Belgją, których handel z Irlandją stoi na wysokim poziomie już od szeregu lat.

Ogółem wartość importu do Irlandji osiągnęła w pierwszym półroczu h. r. 19.627 tys. funtów, eksportu zaś 8.821 tys. funtów, podczas gdy w pierwszym półroczu ub. r. import wyniósł 17.597 tys. funtów, a eksport 9.136 tys. funtów. Ujemne dla Irlandji saldo bilansu handlu zagranicznego wynosi w pierwszym półroczu h. r. 10.806 tys. funtów, podczas gdy w pierwszym półroczu ub. r. wynosiło 8.460 tys. funtów.

● NOWE KONTYNGENTY PRZYWOZOWE W HOLANDJI.

Począwszy od dn. 1 września h. r. zostały przedłużone kontyngenty na import szeregu artykułów, których okres obowiązywania upływał z końcem sierpnia. W ten sposób przywóz zapalek został skontyngentowany na dalszy okres 9-miesięczny, zaś opon rowerowych został nadal utrzymany w ramach systemu kontyngentowego na okres dalszych 12 miesięcy, przyczem wysokość kontyngentu ustalono jako 25% przy-

wozu przeciętnego z lat 1929/31. System kontyngentowania przywozu wyrobów włókienniczych z farbowanej, drukowanej i tkanej barwnie bawełny, przedłużono z dniem 1 września h. r. na rok. Wysokość kontyngentu wynosi 10% pod względem wartości i 20% pod względem ilości przeciętnego przywozu w latach 1929, 30 i 31.

Należy zaznaczyć, że wspomniana wyżej wysokość kontyngentu oznacza ilości minimalne, dopuszczone do importu. Przywóz wymienionych towarów poza określonymi wyżej kontyngentami dokonywany być może na podstawie kontyngentów specjalnych, przynależnych poszczególnym państwom zagranicznym w drodze specjalnych rokowań z rządem holenderskim.

● PODWYŻKI STAWEK CELNYCH W ANGLJI NA CYNK.

Na wniosek Komisji Taryfowej z dniem 13 września r. h. zostało podwyższone cło na półprodukt z cynku, a mianowicie blachy, płyty, i t. p. do wysokości 5 £ od tony, lub 15% od wartości towaru.

● PODWYŻKA STAWEK CELNYCH WE FRANCJI.

Państwowy Instytut Eksportowy przypomina zainteresowanym eksporterom, że we Francji została wprowadzona w sierpniu h. r. podwyżka szeregu stawek celnych o 4%. Podwyżka ta wprowadzona została w celu zebrania specjalnego funduszu dla subwencjonowania marynarki handlowej.

● NOWE BEZPOŚREDNIE POŁĄCZENIE GDYNI Z PORTEM ABERDEEN.

„Currie Line“, utrzymująca regularną komunikację między Gdynią-Gdańskiem, a angielskimi portami Leith i Glasgow, podejmuje bezpośrednią komunikację między portami polskimi a portem Aberdeen w północnej Szkocji. Statki będą kursowały co tydzień.

● POLSKA STACJA BUNKROWA W AMSTERDAMIE.

„Polskarob“ drogą nabycia egzystującej już firmy otworzyła w Amsterdamie stację bunkrową czem niezależniła się w jednym z najważniejszych punktów morskich, stwarzając nowe możliwości dla ekspansji naszego węgla eksportowego.

● PROPOZYCJA OGRANICZENIA ILOŚCI STATKÓW HANDLOWYCH.

Agencja Reutersa donosi, że w kołach oficjalnych potwierdza się wiadomość o wysłaniu do wszystkich krajów morskich memorandum, podpisanego przez John Simona, z propozycją wypowiedzenia się co do możliwości zmniejszenia liczby statków handlowych, jakie są obecnie czynne. Należy przypomnieć, że minister Handlu Rumciman zapowiedział Izbie Gmin dn. 3 lipca h. r. o decyzji zaproszenia rządów zagranicznych do wyrażenia swych opinii w tej sprawie.

„New York Times“, który donosi o wysłaniu memorandum w sprawie ograniczenia statków handlowych, pisze, że memorandum to nie zawiera propozycji zwolnienia konferencji międzynarodowej w tej sprawie, jednakże przypuszcza, że zachodzi możliwość zwolnienia takiej konferencji.

Ruch turystyczny na Wiśle

Ruch na drogach wodnych, śródlądowych, na Zachodzie przestaje być środkiem czyisto lokomocyjnym i nabiera głównie charakteru turystyczno-wypoczynkowego, jak np. na Renie, Dunaju i innych rzekach. Tłumaczy się to tem, że na statkach rzecznych korzystać można z wielu wygod niemożliwych w wagonach kolejowych, przyczem większa różnorodność krajobrazu oraz świeżość powietrza stanowią niemal atrakcję. Pozatem komunikacja ta jest znacznie tańsza od kolejowej.

Podobnie i u nas zaczyna ostatnio rozwi-

jać się ruch turystyczny na Wiśle, zwłaszcza w kierunku gdańskiego, a mianowicie: Wisłą do Gdańska i Gdyni. Jest to objaw dodatni nietylko pod względem turystycznym, ale staje się również jednym z czynników tak bardzo pożądanego zbliżenia społeczeństwa naszego z morzem.

Do roku zeszłego statki kursowały Wisłą tylko do Tczewa i do Gdańska, a pasażerowie udający się do Gdyni, w Tczewie przesiadać się musieli do pociągów, ponieważ statki rzeczne nie mogły kursować pomiędzy Gdańskiem a Gdynią, na otwartem

morzu, gdyż wymaga to statku o specjalnej budowie, typu morskiego. W tym roku ta przeszkoda techniczna została usunięta, dzięki temu, iż Polska Żegluga Rzeczna „Vistula“ nabyła luksusowy statek morski „Carmen“, który kursuje między Tczewem a Gdynią.

Obecnie więc odbyć można podróż drogą wodną od Warszawy aż do samej Gdyni.

Zwrócić przytem należy uwagę turystów, iż na tym długim szlaku najbardziej interesujący jest właśnie udostępniony obecnie odcinek od Tczewa do Gdyni. Wspaniałe widoki ujścia Wisły do morza, przejazd przez śluzę gdańskie i prawie wszystkie ka-

nały portu, mając przed oczyma ruchliwe życie portu, ładowanie wielkich okrętów morskich mechanicznymi środkami i pracę na wielkich stocznjach, wyjście z portu i podróż na otwartym morzu wzdłuż wybrzeża, na którym położone są ładne letniska: Broesen, Glettkau, Zoppoty i Orłowo, wreszcie widok wylaniającej się z morza Gdyni, chluby wybrzeża polskiego, z jej wspaniałym portem. Oto bogactwo wrażeń, jakie daje ta podróż.

Wycieczka statkiem, przynosząc zatem znaczne korzyści turystyczne, daje możliwość, biorącej w niej udział jednostce miłego i koniecznego wycieczki.

Z ŻYCIA IZB HANDLOWYCH

Z IZBY HANDLOWEJ POLSKO-AMERYKAŃSKIEJ.

Działalność Izby Handlowej Polsko-Amerykańskiej, od chwili większego zainteresowania się Polską w Ameryce, rozszerza się. W ostatnich czasach Amerykanie częściej zwracają się do Izby o informacje w sprawach handlowych, więcej osób przyjeżdża do Polski celem nawiązania osobistych stosunków. Pośrednictwo niemieckie, dominujące do niedawna w handlu polsko-amerykańskim, stopniowo jest usuwane. Izba opiekuje się każdym Amerykaninem, przyjeżdżającym do Polski, dostarcza mu równie interesującej go literatury ekonomicznej i ogólnej.

Przy współdziałaniu Izby rozpoczęliśmy eksportować do Ameryki wyroby przemysłu tekstylnego, jęczmień, żyto, w r. b. zaś szpecinę, która dotychczas szła przez Anglię, prowadzone są pertraktacje o eksport ubrań roboczych. Szynki i konserwy mięsne, eksportowane specjalnie dla kolonii polskiej, obecnie znajdują już odbiorców i konsumentów w szerszych warstwach społeczeństwa amerykańskiego. Jeśli chodzi o konserwy ogórkowe i owocowe, były narzekania ze strony odbiorców amerykańskich, obecnie jednak stosunki w naszym przemyśle konserwowym poprawiają się w związku z przeprowadzoną przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu kontrolą fabryk konserw. Rozwija się eksport spirytualji, podjęte zostały próby eksportu portlandcementu. W związku z klęską suszy w Ameryce, powstają możliwości eksportu wyłoków buraczanych na paszę dla bydła. Eksportujemy również do Ameryki drzewo nieobrobione, wyroby koszykarskie z wikliny, meble gięte, celulozę w większych ilościach, cynk, szkło, tkaniny jutowe, stożki kapeluszone, rękawiczki niciane i skórkowe, nasiona buraczane, koniczynę, krochmal, grzyby suszone, chmiel, melasę, sól, cukierki, perfumery, puch i pierze, artykuły przemysłu ludowego, wyroby alabastrowe i t. d. W ub. latach dużą przeszkodą w rozwoju naszego eksportu do Ameryki była niesolidność niektórych naszych firm eksportowych pod względem niedotrzymania terminów dostawy, niewłaściwego opakowania i t. p. Obecnie stosunki pod tym względem uległy poprawie i reklamacji z tego tytułu jest mniej.

Jako objaw pomyślny, zanotować należy zarządzenie Rządu Stan. Zjedn., wydane placówkom amerykańskim w Polsce, by więcej zainteresowały się naszym eksportem.

Doceniając znaczenie osobistego kontaktu producentów i kupców z odbiorcami dla wzmożenia naszego eksportu do Ameryki, Izba kilka razy czyniła próby urzędzenia wycieczki handlowej do Ameryki. Niestety, próby te nie powiodły się, ze względu na

małe zainteresowanie naszych firm poważniejszych, które mogłyby nawiązać kontakt należycie wykorzystując.

Należy również podkreślić brak propagandy na terenie Ameryki turystyki polskiej. Liczne w ostatnich czasach wyjazdy amerykański do Rosji należałyby wykorzystywać, propagując zwiedzanie przez nich Polski. W tym kierunku jednak na terenie Ameryki nic się prawie nie robi. Izba przedstawiła miarodajnym czynnikom projekt założenia w New-Yorku Biura Turystycznego, które zajęło by się zorganizowaniem celowej i systematycznej propagandy na rzecz turystyki polskiej. (S.).

Z IZBY HANDLOWEJ POLSKO-FRANCUSKIEJ.

Trudności we wzajemnych stosunkach handlowych polsko-francuskich, w związku z utrzymaniem systemu kontyngentowego, przysporzyły pracy Izbie Handlowej Polsko-Francuskiej, która, poza normalnymi czynnościami informowania klientów w sprawach eksportu i importu, podejmować musi niejednokrotnie zabiegi w kierunku uzyskania pozwoleń wwozu.

Izba współpracuje z Office National du Commerce Extérieur we Francji i z Francusko-Polską Izbą Handlową w Paryżu. Nawiązany uprzednio przez Izbę kontakt z kolonjami francuskimi i nawet najdalej, zacieśnia się. Izba utrzymuje również stałe stosunki z władzami kolonialnymi. Niezależnie od tego, Izba ma licznych korespondentów własnych we Francji i w koloniach.

Propaganda targów handlowych i turystyki, w celu nawiązania osobistych stosunków z producentami i odbiorcami francuskimi — należy do ważniejszych zadań Izby.

Izba pośredniczy w sprawach spornych pomiędzy handlującymi, przyczyniając się do tego, że dużo takich spraw załatwia się polubownie.

Największą trudnością w rozwoju stosunków handlowych polsko-francuskich, poza sprawami politycznymi, są kontyngenty. Kontyngenty kwartalne dla artykułów sezonowych są anomalją. Np. wino, sadzenia i t. p. nie mogą być eksportowane zimą, a więc przyznane w zimowych miesiącach kontyngenty nie mogą być wykorzystane. Jeśli system kontyngentowy ma być nadal utrzymany, to przynajmniej dla artykułów sezonowych powinny być przyznane kontyngenty roczne, które będą mogły być wykorzystane w sezonie, a nie kwartalne, po części bezwartościowe. Za przykład tego, jak ujemne wyniki daje system kontyngentowy, posłużyć może sprawa importu drobiu we Francji. Kontyngent na wwóz drobiu do Francji jest minimalny, a na rynku francuskim drób jest niesłycha-

nie drogi. Kupcy francuscy, po zapoznaniu się z cenami drobiu w Polsce, stwierdzają, że gdyby mogli bez ograniczeń sprowadzać do Francji drób z Polski, to, po opłaceniu wszelkich kosztów łącznie z cłem i transportem, nawet przy dużych własnych zarobkach, mogliby sprzedawać drób we Francji po rewelacyjnie niskich cenach w porównaniu z obecnymi. We Francji ściera się dwa prądy w sprawie systemu kontyngentowego. Eksportowy przemysł francuski oraz sfery handlowe i portowe, wychodząc z założenia, że ograniczenia w handlu zagranicznym wytwarzają zastój i powiększają bezrobocie, opowiadają się za zniesieniem kontyngentów, natomiast przemysł, produkujący na potrzeby rynku wewnętrznego, propagujący samowystarczalność, zdecydowanie obstaje przy utrzymaniu kontyngentów.

Import nasz z Francji zmienił swój charakter. O ile poprzednio w imporcie zdecydowanie przeważały wyroby gotowe, o tyle ostatnio wzrasta procent surowców i półfabrykatów.

Jeżeli chodzi o niezadawalające wyniki naszego eksportu, to zaznaczyć należy, że trudnościami, omówionymi wyżej, nie bez winy jest nasz przemysł eksportowy, który nie wykorzystał należycie możliwości eksportowych do Francji w latach lepszej konjunktury. Np. przemysł drzewny, mimo przedłożenia i zabiegów Izby, w latach ub. zlekceważył eksport do Francji i skutki tego ponosi w dalszym ciągu, gdyż za podstawę przy ustalaniu kontyngentów brane są dane statystyczne z lat ub. W odniesieniu do niektórych gałęzi przemysłu ujemne dla nas skutki przy ustalaniu kontyngentów powstały z tego powodu, że w statystyce z lat ub. w wielu wypadkach towary polskie, wywożone za obcem pośrednictwem, figurują na rachunku innych państw.

Stosunki, jakie zapanowały w ostatnich miesiącach, wybitnie nie sprzyjają rozwojowi obrotów handlowych polsko-francuskich. Odbija się to również na działalności Izby. (S.).

Z IZBY HANDLOWEJ POLSKO-ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKIEJ.

W związku z ożywieniem stosunków handlowych Polski z krajami Ameryki Południowej i Środkowej, Izba Handlowa Polsko-Łacińsko-Amerykańska rozszerza swą działalność.

Po gruntownej reorganizacji i wzmocnieniu podstaw organizacyjnych przez pozyskanie na członków Izby większej liczby zainteresowanych firm przemysłowo-handlowych, Izba ożywiła swą działalność informacyjną w sprawach eksportu i importu.

Ostatnio Izba zorganizowała radę interesentów. Bezpośrednia wymiana poglądów wszystkich, zainteresowanych w stosunkach handlowych polsko-łacińsko-amerykańskich, czynników na posiedzeniach wspomnianej rady — daje dobre wyniki, co wskazuje na to, że inicjatywa Izby była celowa i pożyteczna. (S.).

Z IZBY HANDLOWEJ POLSKO-BRAZYLIJSKIEJ.

Działalność Izby Handlowej Polsko-Brazylijskiej w r. b. ożywiła się. Izba udziela informacji w sprawach eksportu i importu, przydziału dewiz, wizowania dokumentów na towary, eksportowanie do Brazylii, połączeń lotniczych i t. d. Izba współdziała w akcji, zmierzającej do wzmocnienia eksportu i racjonalizacji handlu Polski z Brazylią, akcji, która daje dobre wyniki, co staje się widoczne, jeśli się porówna cyfry eksportu z r. b. z cyframi z lat ub. Ostatnie miesiące wykazują przewagę eksportu w porównaniu z rokiem 1929 — najlepszej konjunktury.

W r. b. Izba współdziałała przy zorganizowaniu udziału Polski w wystawie przemysłowo-handlowej w Rio de Janeiro. (S.).

Przedruk dozwolony z powołaniem się na źródło

Cena prenumeraty zł. 15.— rocznie, numer pojedynczy zł. 1.50

Ceny ogłoszeń: 1/1 str. zł. 500.—, 1/2 str. zł. 300.—, 1/4 str. zł. 150.—. Ogłoszenia drobne zł. 0,50 za m/m przez 1 szpalte w układzie 3 szpaltowym. Tabele i w tekście 50% drożej.

S. A. Z. G. „Drukarnia Polska“, Warszawa, Szpitalna 12. Tel. 5.87-98.

FOR SHIPMENTS FROM

FINLAND
TO LEVANT PORTS
and
STRAITS, CHINA and JAPAN

APPLY TO

**FINSKA ÅNGFARTYGS
AKTIEBOLAGET**
(FINLAND STEAMSHIP CO.)
Helsingfors. Tel. Addr.: FINSKA

Agents General in Finland for
Svenska Orient Linien
& Far East Line

**FAST AND REGULAR TRANS-
SHIPMENT SERVICE via GDYNIA**

Two Okrętowe „ITALIA” Flotte Riunite

Staća komunikacja
z **GENUI**
do krajów
CENTRALNEJ AMERYKI

TRINIDAD

VENEZUELI

KOLUMBII

PANAMY

oraz do

EQUADORU

PERU

CHILE

okrętami „VIRGILIO” i „ORAZIO”

Informacje w biurze T-wa

„ITALIA”

Warszawa ul. Świętokrzyska 25
telefon 655-07

Finska Pappers Kontoret

Helsingfors

Wyłączna sprzedaż produkcji
wszystkich fińskich fabryk papieru:

Papier gazetowy

Piśmienny i drukowy
wszystkich gatunków

Papier pakowy

Papier pergaminowy

Pergaminowy roślinny

Papier kolorowy

Zastępstwo na Polskę:

Albert Weinfeld i Adolf Strancman

Warszawa - Długa 50

FERRARIA

**Lomijoki Fabriker
Loimaa, Finland**

John Nurminen O. Y.

EKSPEDYCJA
MAKLERSTWO
CHARTOWANIE
OKRĘTÓW

Helsinki

Ogólny adres telegraficzny:
Johnurminen

Oddziały:
VIIPURI, TURKU,
KOTKA, HANKO

John Nurminen O. Y.

FORWARDING
SHIPBROKERS
CHARTERING

Helsinki

General Telegraphic Address
Johnurminen

Branches at:
VIIPURI, TURKU,
KOTKA, HANKO

NAPRAWY OKRĘTÓW W HELSINGFORSIE, FINLANDJA

**Aktiebolaget Sandvikens Skepps-
docka och Mekaniska Verkstad**

Adr. Telegr.: „Skepsdockan, Helsingfors”

Suchy dok
Długość 430 stóp

Pływający dok
Zdolność podnośna 2750 ton

Stocznia
Dla statków do 250 stóp długości

O. Y. VUOKSENNISKA A. B.

VUOKSENNISKA, FINLAND

Stopy żelaza

Ferro - Silicium, Ferro - Wolfram, Ferro - Molybden,
Ferro-Mangan, Silicio-Mangan, Silicio-Calcium i t.d.

Electro-Al-Cement

(Aluminat cement)

Masa drzewna